



แผนพัฒนา 2565-2568

ประจำปีงบประมาณ

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดนครราชสีมา

สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา
korat.nfe.go.th

คำนำ

สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565-2568) โดยวิเคราะห์สังเคราะห์ ข้อมูล และความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) และแผนการศึกษาชาติ (พ.ศ.2560-2579) โดยมุ่งหวังให้แผนพัฒนาการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565-2568) เป็นแผนแม่บทของสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา และสถานศึกษาในสังกัด นำไปแปลงเป็นแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีต่อไป

สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมาขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือ ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565-2568) เล่มนี้ สำเร็จสมบูรณ์เป็นอย่างดี

สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา



สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

พระบรมโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม
3. มีงานทำ – มีอาชีพ
4. เป็นพลเมืองดี

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

- 1) ความรู้ความเข้าใจที่มีต่อชาติบ้านเมือง
- 2) ยึดมั่นในศาสนา
- 3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
- 4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม

- 1) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี-ชอบ / ชั่ว-ดี
- 2) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบที่พึงงาม
- 3) ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี
- 4) ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

3. มีงานทำ – มีอาชีพ

- 1) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำผลงานสำเร็จ
- 2) การฝึกอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น และมีงานทำในที่สุด
- 3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรอาชีพ มีงานทำจนสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัว

4. เป็นพลเมืองดี

- 1) การเป็นพลเมืองที่ดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
- 2) ครอบครัว – สถานศึกษา ปลูกฝังการประกอบอาชีพ
ต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี
- 3) การเป็นพลเมืองที่ดีคือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลให้ทำด้วยความมีน้ำใจและความเอื้ออาทร

นายเกษม วัฒนชัย

ผู้บันทึก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
พระบรมราชโองบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10	
คำนำ	
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	
สารบัญ	
บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน	1
ส่วนที่ 1 : สภาพแวดล้อมและแนวโน้มบริบทสังคมโลก สังคมไทย ที่มีผลกระทบต่อ	1
 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	
1. สภาพแวดล้อมและแนวโน้มบริบทสังคมโลกและสังคมไทย	1
2. แนวโน้มการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	7
3. ทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561–2580)	12
4. ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12	23
5. ทิศทางการพัฒนาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560–2579)	27
6. เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (SDGs)	35
7. 12 นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	55
8. 7 วาระเร่งด่วน (Quick win) ของกระทรวงศึกษาธิการ	57
ส่วนที่ 2 : สภาพแวดล้อมและแนวโน้มบริบทจังหวัดนครราชสีมา	58
2.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดนครราชสีมา	58
2.2 การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพจังหวัดนครราชสีมา	73
2.3 ข้อมูลพื้นฐานการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับของจังหวัดนครราชสีมา	82
ส่วนที่ 3 : ข้อมูลทั่วไปสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา	85
- ประวัติสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา	85
- ทำเนียบผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา	86
(ปี 2522–2551)	
- ทำเนียบผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ	86
การศึกษิตตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา (ปี 2551–ปัจจุบัน)	
- โครงสร้างการบริหารงาน สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา	89
- จำนวนบุคลากรในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา	90
- สถานศึกษา และจำนวน กศน.ตำบล	92
- โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้	93

เรื่อง	หน้า
บทที่ 2 ทิศทางการดำเนินงาน	50
ส่วนที่ 1 : การประเมินสถานการณ์ของสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา	94
ส่วนที่ 2 : ทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด	102
- วิสัยทัศน์	102
- พันธกิจ	102
- เป้าประสงค์	103
- ตัวชี้วัด	104
- ประเด็นยุทธศาสตร์	105
บทที่ 3 แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2561-2564)	117
ส่วนที่ 1 : โครงการ/กิจกรรม และงบประมาณ	117
ส่วนที่ 2 : รายละเอียดแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565-2568)	119
บทที่ 4 แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2561-2564) สู่อการปฏิบัติ	128
- ระบบกลไกเพื่อการขับเคลื่อนแผนสู่อการปฏิบัติ	128
- การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 -2568) ไปสู่อการปฏิบัติ	129
- ปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จ	130
คณะผู้จัดทำ	

บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ 1 : สภาพแวดล้อมและแนวโน้มบริบทสังคมโลก สังคมไทย ที่มีผลกระทบต่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1.สภาพแวดล้อมและแนวโน้มบริบทสังคมโลกและสังคมไทย

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมพลวัต ประเทศต่างๆทั่วโลก จึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลกควบคู่กับการธรมรงค์รักษาลักษณะพิเศษของประเทศ

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการสร้างความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เพื่อให้แต่ละประเทศมีความสามารถด้านการแข่งขัน และเป็นกลไกที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ภายใต้เศรษฐกิจพลวัต ประเทศไทยอยู่ในช่วงที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงมากขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งผลกระทบเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาประเทศ

สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมาได้นำข้อมูลจากการวิเคราะห์บริบทดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางเพื่อนำมาจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงและบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปให้กับประชาชน โดยวิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านสังคม

การเปลี่ยนแปลงของโลกสังคมพลวัต ส่งผลต่อพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสสังคมโลก ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม การเลื่อนไหลของกระแสวัฒนธรรมโลกที่ผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ทัศนคติ ความเชื่อ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเรียนรู้และการบริโภคในรูปแบบต่างๆ อาทิ การใช้สื่อออนไลน์เป็นช่องทางการซื้อขาย รวมถึงการทำธุรกรรมต่างๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยไม่จำเป็นต้องรู้จักตัวตนซึ่งกันและกัน การบริโภคสื่อหลายช่องทางในเวลาเดียวกัน ส่งผลให้คนไทยเข้าถึงข้อมูลได้อย่างไร้ขีดจำกัด เกิดการสร้างนวัตกรรมร่วมสมัย แม้จะเพิ่มโอกาสสำหรับการซื้อขายสินค้าและบริการ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับประเทศ

แต่อาจจะก่อให้เกิดปัญหา เนื่องจากขาดการคัดกรองและการเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีจนทำให้คนไทย ละเลยอัตลักษณ์ มีพฤติกรรมบริโภคนิยมและค่านิยมฟุ้งเฟ้อ ใช้ชีวิตแบบเร่งรีบ ไม่เคารพผู้อื่น ขาดความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล ซึ่งนำไปสู่การสูญเสียวัฒนธรรมดั้งเดิม และพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ในสังคมไทย เนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันศาสนา มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ ปลูกฝังศีลธรรมให้เด็กและเยาวชน มีคุณธรรมและจริยธรรมลดน้อยลงอีกด้วย

โลกสังคมไร้พรมแดนส่งผลให้การเคลื่อนไหวของคน ทุน ความรู้ เทคโนโลยี สินค้า และบริการ ที่เชื่อมโยงกันทั่วโลก กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกพื้นที่ ส่งผลทั้งเชิง บวกและเชิงลบ โดยสังคมไทยสามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้อย่างกว้างขวางผ่านสื่อ เทคโนโลยี เป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้สังคมไทยสามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งข้อมูลทั่วโลก และเสริมสร้างการเข้าสู่สังคมฐานความรู้ในอนาคต อีกทั้งยังเปิดโอกาส ในการพัฒนาและถ่ายทอด วิทยาการและแหล่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ ขณะเดียวกันสังคมไทยยังขาดภูมิคุ้มกันในการบริโภคผ่านสื่อ เทคโนโลยีและมีแนวโน้มของการเป็นสังคมวัตถุนิยมสูงขึ้น

ประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองและให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งความขัดแย้งทางการเมือง ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงอยู่ และส่งผลต่อ เศรษฐกิจของประเทศ การดำรงชีวิตของประชาชน และความเชื่อมั่นของนานาชาติ รวมทั้งความ สงบสุขของสังคมไทย ขณะที่ประสิทธิภาพภาครัฐมีการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมที่ดีขึ้น แต่ขาด ความสามารถในการป้องกันการทุจริตต้องปรับปรุง

จากการมีโครงสร้างประชากรที่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุ วัยเด็กและวัยแรงงานลดลง คนไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกช่วงวัย แต่มีปัญหาคคุณภาพ การศึกษาและระดับสติปัญญาของเด็ก พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ และผลิตภาพแรงงานต่ำ ประชาชน ได้รับการคุ้มครองทางสังคมเพิ่มขึ้น และมีการจัดสวัสดิการทางสังคมในหลายรูปแบบ แต่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสยังไม่สามารถเข้าถึงบริการทางสังคมได้อย่างทั่วถึง ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ของประชากรและโอกาสเข้าถึงทรัพยากรเป็นปัญหาการพัฒนาประเทศ สังคมไทยเผชิญวิกฤตความ เสื่อมถอยด้านคุณธรรมจริยธรรมและมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลายรวมถึงเผชิญ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเพิ่มขึ้นของการพนันโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน

แนวโน้มการพัฒนาคนในวัยทำงาน (ช่วงอายุระหว่าง 15 – 59 ปี) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับการ พัฒนาคุณภาพด้านการศึกษา มีการขยายตัวเชิงปริมาณอย่างรวดเร็ว ระดับการศึกษาเฉลี่ยของคน ไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น โคนจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัน 15 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 8.9 ปี ในปี 2552 เป็น 10.00 ในปี 2558 แต่มีความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองกับชนบท การขยาย โอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตมากขึ้น แต่ความสามารถในการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ความรู้เชื่อมโยง นำความรู้ไปปรับใช้ของคนไทยยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพการศึกษายังไม่เพียงพอ

ในการปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ ซึ่งเป็นประเด็น ที่ให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วน

1.2 ด้านเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกอันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การบรรลุข้อตกลงเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ 2558 (Millennium Development Goals : MDGs 2015) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) การเปิดเสรีการค้า บริการ แรงงาน การลงทุน และการเงิน โดยมีกลไกสำคัญ อาทิ เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) เขตการลงทุนเสรี (ASEAN Investment Area : AIA) และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21

การเกิดประชาคมใหม่จากการรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจ (New Economic Communities) ASEAN และ ASEAN + 6 (จีน, เกาหลีใต้, ญี่ปุ่น, ออสเตรเลีย, นิวซีแลนด์ และอินเดีย) การเคลื่อนย้าย เงินทุน สินค้าและบริการ รวมทั้งคนภายในกลุ่มประเทศสมาชิกจะมีความคล่องตัวมากขึ้นในอนาคต ประกอบกับการก่อตัวของเศรษฐกิจใหม่ที่มีจีนและอินเดียเป็นตัวจักรสำคัญในการเคลื่อนเศรษฐกิจโลก ส่งผลให้ประเทศไทยต้องดำเนินนโยบายการค้าในเชิงรุก ทั้งการหาตลาดเพิ่มและผลักดันให้ผู้ผลิต ในประเทศปรับตัวสามารถแข่งขันได้บนฐานความรู้และฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มั่นคง นอกจากนี้ การเกิดประชาคมใหม่จะส่งผลให้มีการเดินทางทั้งเพื่อการท่องเที่ยวและการทำธุรกิจระหว่างประเทศ มากขึ้น

1.3 ด้านสิ่งแวดล้อม

การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงมากขึ้น สภาวะโลกร้อน ก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น การขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมืองส่งผลให้ ทรัพยากรถูกทำลาย และเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว สร้างมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเกิดภัยพิบัติ ทางธรรมชาติที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำมาซึ่งความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมที่ประเมินค่ามิได้ ทุกประเทศต้องใช้ทรัพยากรในการแก้ปัญหาและผลกระทบที่ต่อเนื่องอย่างไม่สิ้นสุด และสร้าง ภาระกับสังคมและงบประมาณของรัฐระยะยาว การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่เกิดขึ้นเหล่านี้ ส่งผล ให้ระบบการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์เพื่อป้องกันภัยธรรมชาติ บริหารจัดการ พัฒนา และรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตและ สังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ในอดีตทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยได้ถูกนำมาใช้ เพื่อตอบสนองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ความเสื่อมโทรมของป่าไม้ก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งและภัยธรรมชาติที่บ่อยครั้งและรุนแรง ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งลดความอุดม

สมบูรณ์ลง อีกทั้งยังมีปัญหาแหล่งปะการังและหญ้าทะเลเสื่อมโทรม ความหลากหลายทางชีวภาพ กำลังถูกทำลายอย่างรวดเร็ว สาเหตุมาจากการเดินกิจกรรมของมนุษย์ที่ทำลายท้องถื่นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตต่างๆ และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศทำให้อัตราการสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้อัตราการขาดตัวของจำนวนประชากร และแบบแผนการดำรงชีวิตที่ไม่เหมาะสมในช่วงที่ผ่านมา ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของประเทศมีแนวโน้มเสื่อมโทรมรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพ การใช้ประโยชน์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้สถานการณ์และแนวโน้มความเสื่อมโทรมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรง โดยเฉพาะน้ำท่วม ภัยแล้ง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลือง ไม่คุ้มค่า และปริมาณของเสียเพิ่มมากขึ้น นำไปสู่ความเสี่ยงต่อการสูญเสีย ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการกัดเซาะชายฝั่งอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ภัยพิบัติจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งกระทบต่อฐานการผลิตด้านการเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร พลังงาน สุขภาวะ และคุณภาพชีวิตของประชาชน การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องยังมีอยู่จำกัด รวมทั้งมีความซับซ้อน มีช่องว่างและขาดการบังคับใช้อย่างจริงจัง

จากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมและพลังงานโลกที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย การให้การศึกษาแก่ประชาชน เพื่อให้มีความรู้และปรับตัวรองรับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานของโลกและประเทศไทยในอนาคต โดยมุ่งเน้น 2 หลักการดังนี้

(1) กระบวนการให้ความรู้ การให้ความรู้พื้นฐานและความเข้าใจที่ถูกต้องด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม จะเป็นปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาได้เข้าใจ และตระหนักถึงสภาวะและสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานที่ถูกต้อง ทำให้คิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเอง

(2) กระตุ้นจิตใจ ให้เกิดการอนุรักษ์ พัฒนา ปกป้อง และปรับตัวจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง จะทำให้เกิดการมองภาพรวมของพลังงานและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ โดยทั้งนี้ ควรมีกิจกรรมและแผนงานที่สอดคล้องและความสามารถกระตุ้นจิตสำนึกให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และพลังงานของชาติอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านเทคโนโลยี

ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลกับการดำรงชีวิต นวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างเฉียบพลัน ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจแล้ว ยังส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศต่างๆ ทั้งโลกที่ต้องเผชิญเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและหารจัดการ

การทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงควรเรียนรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้รู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศต่อไป

ในปัจจุบันการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ได้ก่อให้เกิดกระแสการ พัฒนารูปแบบใหม่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะมีการหลอมรวมของศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทั้งนี้ประเทศไทย ยังขาดการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจในอนาคต ให้ทันต่อการเรียนเปลี่ยนแปลงของโลกและ รองรับการแข่งขันในอนาคต โดยยังขาดทั้งฐานความรู้ ความตระหนัก ข้อมูลข่าวสาร บุคลากรการ วิจัยโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยเอื้อหนุน จึงจำเป็นต้องเร่งการปรับตัวโดยสร้างขีดความสามารถใน การแข่งขันของประเทศที่มีภูมิคุ้มกัน ยืดหยุ่น และรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทั้ง 4 สาขา ได้แก่ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร และเทคโนโลยีที่มีการวิจัยและพัฒนาด้านการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ การวิจัยเชิงทดลองอย่างเป็นระบบ

การเกิดนวัตกรรมแบบก้าวกระโดด (Leapfrog Innovation) ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และนำเทคโนโลยีสร้างความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งด้านโอกาสและอุปสรรค ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคเศรษฐกิจโมเลกุล (Molecular Economy) ในอนาคต โดยจะต้องมีการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งการวิจัยและพัฒนา รวมถึง การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสมผสมผสานร่วมกับจุดแข็งของ ประเทศไทย เช่น การสร้างความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และบริการ มีการบริการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งตอบสนองต่อการดำรงชีวิตของประชาชนมากยิ่งขึ้น เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นานาเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสมอง เป็นทั้งโอกาส และภัยคุกคามในการพัฒนา อาทิ การจารกรรมข้อมูลธุรกิจหรือข้อมูลส่วนบุคคล ประเทศที่พัฒนา เทคโนโลยีได้ช้าจะกลายเป็นผู้ซื้อและมีผลิตภาพต่ำ ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ และการเข้าถึง เทคโนโลยีที่ไม่เท่าเทียมของกลุ่มคนในสังคมจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนา จึงเป็นการท้าทาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและลดการเหลื่อมล้ำ

ปัจจุบันรัฐให้ความสำคัญกับโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและบริการสาธารณะ พื้นฐานผ่านสื่อดิจิทัล และนำดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการ เรียนรู้และการใช้ดิจิทัล เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครู หลักสูตร และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

มีสื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีเนื้อหาเหมาะกับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของชาวบ้านเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มมีช่องทางในการเรียนรู้ตลอดชีวิตรูปแบบใหม่ โดยผ่านการเรียนรู้ระบบเปิดสำหรับมหาชนที่เรียกว่า MOOCs (Massive Open Online Courses)

1.5 ด้านการเมือง

แนวโน้มความขัดแย้งและความรุนแรงด้านการเมือง การไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ความขัดแย้งในเชิงความคิดของคนในสังคมมีมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความไม่สงบ ประชาชนมีความหวาดระแวง และขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประเทศขาดความมั่นคงและความสงบสุข ระบบการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพคนประเทศจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียน การสอนให้ประชาชนสามารถคิดวิเคราะห์ มีเหตุผล เข้าใจ และยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง

จากเหตุการณ์อันเกี่ยวเนื่องกับกระแสประชาธิปไตยและเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นจะเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับรัฐ ดังนั้นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการปลูกฝังแนวคิดประชาธิปไตยที่ถูกต้องแก่เยาวชนผ่านหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน ในส่วนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะก่อให้เกิดความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของประชาชน การให้ความสำคัญต่อการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นความสำคัญอย่างยิ่งไม่เช่นนั้นจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ

1.6 ด้านประชากร

ทุกประเทศต่างให้ความสำคัญกับสาธารณสุขและการวางแผนครอบครัวของทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศพัฒนาและกำลังพัฒนา ประกอบความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์ ส่งผลให้อัตราการเติบโตของประชากรโลกลดลง แล้วเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ สถานการณ์สังคมสูงวัยในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ประมาณการสัดส่วนผู้สูงวัยไว้ว่า ในปี พ.ศ.2558 จะมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 13.8 ซึ่งถือเป็นการเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 14) และในปี พ.ศ.2563 ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.1 หรือเข้าใกล้สังคมสูงวัยระดับสูงสุด

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีการลดลงของภาวะเจริญพันธุ์หรือการเกิดน้อยลง จากข้อมูลอัตราเจริญพันธุ์รวม พบว่าจำนวนบุตรโดยเฉลี่ยต่อสตรีหนึ่งคนตลอดช่วงวัยเจริญพันธุ์ได้ลดลงเป็นลำดับจาก 4.9 คน ในปี พ.ศ.2517 เหลือประมาณ 1.6 คน ในปี พ.ศ.2556 และ 1.3 คน ในปี พ.ศ.2576 ส่งผลให้ประชากรวัยเด็กและประชากรวัยเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง การเป็นสังคมสูงวัยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงสูงขึ้น กล่าวคือ วัยแรงงานต้องแบกรับภาระการดูแล

ผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงต้องวางแผนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีทักษะและสมรรถนะสูง และปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้บูรณาการกับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพร้อมรับการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง

อัตราการเกิดที่ลดลง ส่งผลให้จำนวนนักเรียนที่อยู่ในวัยเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา และการบริหารสถานศึกษา การวางแผนอัตรากำลังครูผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการบริหารจัดการห้องเรียน การจัดโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากรและการเงิน เพื่อการศึกษาที่มีอยู่ในเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ต้องส่งเสริมและจัดการเรียนรู้ให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าว ให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และดึงศักยภาพของผู้สูงวัยมาใช้ประโยชน์มากขึ้น

ขณะเดียวกันการเคลื่อนย้ายประชากรจากสังคมชนบทเข้าสู่เมืองทั้งด้านแรงงานและการศึกษา หรือการเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานยังต่างประเทศ ทำนองเดียวกันกับการเคลื่อนย้ายของชาวต่างชาติเข้ามาในประเทศไทยทั้งที่หลบหนีเข้าเมือง และถูกกฎหมาย ส่วนใหญ่เป็นแรงงานข้ามชาติ ล้วนแล้วแต่รัฐจะต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น ทั้งด้านการแพทย์ สาธารณสุขและการศึกษา นอกจากนี้การย้ายถิ่นของพ่อแม่ส่วนใหญ่มักฝากบุตรหลานไว้กับปู่ย่าตายายในทางบวกเด็กจะได้รับการปลูกฝังเลี้ยงดูตามขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม แต่ส่วนหนึ่งในทางตรงข้ามเด็กส่วนหนึ่งจะขาดการดูแลอย่างทั่วถึง อาจเป็นเพราะความเจริญของผู้ปกครองที่วัยห่างกันมาก อาจตามไม่ทันเรื่องความคิด สังคม เทคโนโลยี ซึ่งเหล่านี้ การศึกษาจำเป็นต้องเตรียมการและเข้าไปเยียวยา รวมทั้งจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่เข้าถึงกลุ่มเด็กทุกประเภททั้งต่างสัญชาติ กลุ่มเด็กที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา รวมทั้งการศึกษาสำหรับผู้ย้ายถิ่นฐานและไม่มีทะเบียนราษฎร ทั้งการมุ่งเน้นคุณภาพควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม

2. แนวโน้มการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.1) แนวโน้มการศึกษาไทย

1) แนวโน้มด้านบวก

(1) หลักสูตรใหม่เกิดขึ้นจำนวนมาก จากการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันในด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ทำให้คนในสังคมต้องการเพิ่มความรู้ความสามารถให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง จึงหันมาสนใจศึกษาต่อในหลักสูตรที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ ดังนั้นเพื่อตอบสนองต่อ ความต้องการของคนในสังคมสถาบันการศึกษาจึงมุ่งพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ อาทิ หลักสูตรที่บูรณาการระหว่างสองศาสตร์ขึ้นไป เช่น ระดับอาชีวศึกษาหลักสูตรเดียวจะมีหลายสาขาวิชา เรียนช่วงยนต์จะผนวกการตลาดและการบัญชีเข้าไปด้วย เป็นต้น หลักสูตรที่ให้ปริญญาบัตร

2 ปี และมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยตลอดเวลา หลักสูตรนานาชาติมีแนวโน้มมากขึ้น เนื่องจากสภาพโลกาภิวัตน์มีการเชื่อมโยงด้านการค้า และการลงทุนทำให้ตลาดแรงงานในอนาคตต้องการคนที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความต้องการหลักสูตรนานาชาติมากขึ้น และเนื่องมาจากการเปิดเสรีทางการศึกษา ส่งผลให้มีการเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศเข้าในไทย และเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ ซึ่งเหล่านี้ล้วนกระตุ้นให้หลักสูตรการศึกษานานาชาติได้รับความนิยมมากขึ้น แต่เนื่องจากหลักสูตรนานาชาติมีค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้น การเรียนในหลักสูตรนี้จะต้องจำกัดในกลุ่มผู้เรียนฐานะดี

(2) การจัดการศึกษามีความเป็นสากลมากขึ้น สังคมยุคดิจิทัลที่มีการเชื่อมโยงกันทุกด้านนม่วนกันทั่วโลก ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ กฎกติกา การดำเนินการ ด้านต่างๆ ทั้งการค้า การลงทุน การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เชื่อมต่อกัน กระทบกับการเปิดเสรีทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดการหลั่งไหลของหลักสูตรการเรียนการสอน บุคลากรด้านการศึกษา หลักสูตรจากสถาบันด้านการศึกษาจากต่างประเทศเข้าสู่ไทย อันมีผลทำให้เกิดการเปรียบเทียบและผลักดัน ในสถาบันการศึกษาไทยต้องพัฒนาการจัดการศึกษา ที่มีความเป็นสากลและเป็นที่ยอมรับ อีกทั้งเปิดเสรีการค้าและการลงทุนกับนานาประเทศของไทย ได้ส่งผลให้เกิดความต้องการทางการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมในระดับสากล

(3) ความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษาลดลง เนื่องจากสภาพการเรียกร้องสิทธิมนุษยชนที่เป็นกระแสระดับโลกเกิดขึ้นควบคู่กับคลื่นประชาธิปไตยแผ่ขยายวงกว้างของไทย รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ส่งเสริมการเพิ่มสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน อีกทั้งสภาพการใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนการสอนทำให้ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงคนได้อย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตาม อาจเป็นไปได้ว่าความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษาจะลดลงในกลุ่มการศึกษาของภาครัฐ ส่วนการจัดการศึกษาสถาบันการศึกษาของเอกชน ผู้เรียนที่ครอบครัวมีรายได้น้อย อาจรับบริการลดน้อยลง เนื่องจากค่าเล่าเรียนแพง โอกาสเข้ารับการศึกษามีคุณภาพเพิ่มขึ้น เมื่อเปิดเสรีการศึกษา จะก่อให้เกิดการแข่งขันในการจัดการศึกษา ทั้งจากสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศมากขึ้น หากพิจารณาในแง่บวก การเปิดเสรีทางการศึกษาเป็นการสร้างโอกาสให้คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เนื่องด้วยสถาบันแต่ละแห่งจะแข่งขัน ด้านคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษา คุณภาพการศึกษาจะเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก เนื่องจากเปิดเสรีทางการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาต่างชาติเข้ามาเปิดการเรียนการสอนจึงเป็นแรงกดดันให้สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

2) แนวโน้มด้านลบ

(1) การเพิ่มช่องว่างด้านคุณภาพในการจัดการศึกษา แม้ว่าสภาพการแข่งขันทางการศึกษาจะเป็นแรงผลักดันให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ เร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น แต่เนื่องจากทรัพยากรตั้งต้นของแต่ละสถาบันการศึกษามีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความรู้

ความสามารถและปริมาณของบุคลากรการศึกษา งบประมาณ เงินทุน เทคโนโลยี สถานที่ ความมีชื่อเสียง ฯลฯ ส่งผลให้โอกาสพัฒนาคุณภาพการศึกษาย่อมแตกต่างกันด้วย โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาขนาดเล็ก หรือสถาบันการศึกษาที่ยังไม่มีความพร้อม/มีทรัพยากรตั้งต้นไม่มาก ย่อมไม่มีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาคุณภาพมากนัก การผลิตบัณฑิตเกินความต้องการของตลาด เนื่องจากความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีสูงขึ้น และการพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่ต้องการเลี้ยงตนเองมีอิสระในการบริหารจัดการและเปิดหลักสูตรเพื่อหาผู้เรียนเข้าเรียนให้ได้จำนวนมาก สิ่งเหล่านี้จะเป็นผลกระทบระยะยาวคือ มีบัณฑิตจบเป็นจำนวนมากเข้าสู่ตลาดแรงงาน แต่ไม่สามารถรองรับได้หมดโดยกลุ่มแรงงานระดับอุดมศึกษาที่ไม่มีคุณภาพหรือไม่จบสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ จะถูกผลักดันสู่แรงงานระบบหรือหาทางออกโดยการเรียนต่อระดับสูงขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดภาวะแรงงานระดับปริญญาโท และปริญญาเอกที่ไม่มีคุณภาพ สภาพเศรษฐกิจที่มุ่งแข่งขัน ทำให้เกิดการศึกษามุ่งวิชาการเป็นสำคัญ ในขณะที่การศึกษาไทยยังไม่สามารถพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนได้เท่าที่ควร เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดตามสิ่งที่ผู้สอนป้อนความรู้มากกว่าคิดสิ่งใหม่ๆ ประกอบกับครูผู้สอนมีภาระงานมากจนส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรด้านอื่น เช่น การพัฒนาเชิงสังคม รวมถึงการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีในกิจวัตรประจำวันหรือใช้ในการเรียนการสอนทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ลดลง ส่งผลให้ช่องทางการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และทักษะทางสังคมของผู้เรียนลดลง

(2) แนวคิดของทุนนิยมที่มุ่งแข่งขันได้แพร่กระจายไปทั่วโลก ส่งผลให้ผู้คนต่างมุ่งแข่งขัน และพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประกอบกับสถาบันการศึกษาจำนวนมากมุ่งพัฒนาความรู้ทางวิชาการ และประเมินผล การเรียนที่ความสามารถทางวิชาการ จนอาจละเลยการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้ การไม่ได้มีผู้สอนที่รู้เชี่ยวชาญด้านการสอนคุณธรรมจริยธรรมโดยตรงหรือมีคุณภาพ ย่อมส่งผลต่อคุณภาพการสอนของวิชาคุณธรรมจริยธรรมได้

(3) การสอนภาษาต่างประเทศยังไม่มีคุณภาพ ยิ่งก้าวสู่โลกไร้พรมแดนมากขึ้นเท่าใดผู้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ หรือภาษาจีนที่ผู้คนส่วนใหญ่ในโลกใช้ติดต่อสื่อสาร เจรจาต่อรอง การค้า การศึกษา ฯลฯ ย่อมมีความได้เปรียบ ทั้งในเรื่องการติดต่อสื่อสารและความก้าวหน้า ในหน้าที่การงาน อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบคือ การสอนภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศของไทยยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร เนื่องจากครูผู้สอนมีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะครูผู้สอน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูจำนวนมากไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษโดยตรง และมีแนวโน้มว่าในอีก 5 ปีข้างหน้า การพัฒนาการสอนทักษะภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษแม้ปัจจุบันจะตื่นตัวมากขึ้น แต่ยังไม่ก้าวหน้าไปมากเท่าที่ควร เพราะทรัพยากรด้านบุคลากรสอนภาษาต่างประเทศนี้ขาดแคลนมาก

(4) ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อการศึกษาไทยมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งหลีกเลี่ยงได้ยาก แต่การพัฒนากระบวนการศึกษาไทยให้พร้อมต่อสภาพโลกาภิวัตน์ได้นั้น จำเป็นต้องเตรียมพร้อมในเชิงรุกตั้งแต่วันนี้ โดยรัฐควรเน้นการบริหารจัดการในส่วนที่ไทยได้รับผลกระทบมากที่สุด โดยพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสถาบันการศึกษา สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา และสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษารองรับกระแสโลกาภิวัตน์

2.2 ทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 : ทั่วโลกตั้งเป้าหมายสร้างให้ได้และไปให้ถึงความต้องการกำลังยุค 4.0

ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุข้างต้น ส่งผลให้ทุกประเทศทั่วโลกกำหนดทิศทางการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศตนให้มีทักษะและสมรรถนะระดับสูง มีความสามารถเฉพาะด้านมากขึ้น ส่วนความต้องการกำลังแรงงานที่ไร้ฝีมือและมีทักษะต่ำจะถูกแทนที่ด้วยหุ่นยนต์และเทคโนโลยีใหม่ๆ มากขึ้น

การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคนดังกล่าว โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง ทักษะสำคัญจำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3Rs + 8Cs

3Rs ประกอบด้วย

- อ่านออก (Reading)
- เขียนได้ (Writing)
- คิดเลขเป็น (Arithmetic)

8Cs ประกอบด้วย

- ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
- ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
- ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding)
- ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership)
- ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communication, Information and Media Literacy)
- ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)

- ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)
- ความมีเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

2.3 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ประเทศอเมริกา มีแนวคิดเรื่อง “ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” ทักษะดังกล่าวเกิดจากภาคส่วนทางการศึกษา ประกอบด้วย บริษัทเอกชนขนาดใหญ่ องค์กรวิชาชีพระดับประเทศ และสำนักงานด้านการศึกษาของรัฐ มีความกังวลและเห็นความจำเป็นที่เยาวชนต้องมีทักษะสำหรับออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 จึงรวมตัวและก่อตั้งเป็นเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หรือเรียกย่อว่า เครือข่าย P21 ซึ่งเด็กและเยาวชนควรได้เรียนรู้ในความรู้และทักษะที่สำคัญสอดแทรกในทุกวิชาหลัก ได้แก่ ความรู้เรื่องโลก (Global Awareness) เรื่อง การเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (Financial Economic , Business and Entre – preneurial Literacy) เรื่องการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy) เรื่องสุขภาพ (Health Literacy) และเรื่องสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy) ซึ่งเป็นทักษะการเรียนรู้ประกอบด้วย

(1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์ และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ

(2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิด อย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน คือ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อ ความรู้ด้านเทคโนโลยี

(3) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

(4) ทักษะด้านสังคมและทักษะด้าน วัฒนธรรม การมีผลงานและความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ และการมีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

ดังนั้น ภาคการศึกษาจึงต้องพัฒนาระบบการศึกษาและการบริหารจัดการให้สอดคล้อง และเชื่อมโยงกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต ทั้งสังคมแห่งการแข่งขันที่จำเป็นต้องใช้ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นฐาน สังคมพอเพียงเพื่อสร้างความคุ้มกันและสังคมลัทธิ

มนุษยชนเป็นสิทธิที่เด็กทุกคนต้องได้รับสิทธิพื้นฐานเสมอกัน ไม่ว่าจะเด็กไทยหรือต่างชาติ รวมถึงสิทธิในการใช้ภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาถิ่น นอกจากนี้การบริหารจัดการการศึกษาต้องคำนึงถึงในเรื่องของการปรับเปลี่ยนโครงสร้างประชากรที่ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น เด็กลดลง การอพยพถิ่นแล้วเสริมสร้างให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะการเรียนรู้ นวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ตลอดจนทักษะชีวิตและอาชีพ

3. ทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580)

ในปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติ ทั้งในมิติเศรษฐกิจที่โครงสร้างเศรษฐกิจยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างเต็มที่ ผลผลิตภาพการผลิตของภาคบริการและภาคเกษตรยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพและ สมรรถนะของแรงงานที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของ ประเทศ มิติทางสังคมที่การยกระดับรายได้ของประชาชน การแก้ปัญหาด้านความ ยากจนและความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ และการขยายโอกาสในการ เข้าถึงระบบบริการสาธารณะยังคงมีช่องว่างที่สามารถพัฒนาต่อไปได้ มิติสิ่งแวดล้อม ที่การฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และมิติของการบริหารจัดการภาครัฐที่ยังขาด ความต่อเนื่องและความ ยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาของ ประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้ง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานลดลงและประชากร สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบ ก้าวกระโดด ความท้าทายใหม่ ๆ ซึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ การเชื่อมโยงกัน อย่างซับซ้อนจากการรวมกลุ่มภายในภูมิภาคและการเปิดเสรีด้านต่าง ๆ ตลอดจน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ซึ่งสถานการณ์ ดังกล่าวจะก่อให้เกิดความท้าทาย ในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ประเทศไทย จำเป็นต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ ด้านต่าง ๆ ที่รอบคอบและครอบคลุมเพื่อเป็นกรอบในการ ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

วิสัยทัศน์ประเทศคือ “ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศ ที่พัฒนาแล้ว ด้วย การพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” โดยมีเป้าหมาย การพัฒนาประเทศ คือ “ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน ” โดยยกระดับศักยภาพของ ประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้น ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและ

ประโยชน์ ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของ ทรัพยากรธรรมชาติ 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้น การสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1.ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5.ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกธราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุก ระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และ ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้าน ความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ความสุขของประชากรไทย (2) ความมั่นคง ปลอดภัยของประเทศ (3) ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมี ส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ความมั่นคง (4) บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่าง ประเทศ และ (5) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดยประเด็น ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1) การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อย และสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง โดย (1) การพัฒนาและเสริมสร้างคน ในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมี ส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา (2) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบัน หลักของชาติ (3) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของ ประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และ (4) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

2) การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไข ปัญหาเดิม และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น โดย (1) การแก้ไขปัญหาคความมั่นคง ในปัจจุบัน (2) การติดตาม ฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ (3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุข อย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ (4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทาง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบกและทางทะเล

3) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อ ความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้าน ความมั่นคง โดย (1) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมี ประสิทธิภาพ (2) การพัฒนาและฝึก พลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงาน ความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อม ป้องกันและรักษาอธิปไตยของ ประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ และ (3) การพัฒนา ระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

4) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึง องค์การภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญ ก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน โดย (1) การ เสริมสร้างและรักษาดุลยภาพ สภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ (2) การเสริมสร้างและ ดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และ (3) การร่วมมือทางการพัฒนากับ ประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์การภาครัฐและที่มิใช่ ภาครัฐ

5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไก สำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และ การบังคับใช้กฎหมายอย่าง เเคร่งครัด โดย (1) การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับ การติดตาม ฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาคความมั่นคงแบบองค์รวม อย่างเป็นรูปธรรม (2) การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้อ อำนวยต่อการพัฒนา ประเทศในมิติอื่น ๆ และ (3) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ชาติ ด้านความมั่นคง

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐาน แนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราทำสำเร็จทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติ ที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศใน ด้านอื่น ๆ นำมา ประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบท ของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนา โครงสร้าง พื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการ
อนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือ
ใหม่ รวมถึงปรับ รูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ ที่
รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริม และสนับสนุน
จากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและ
การลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้ และ การกินดีอยู่ดี รวมถึง
การเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคน ในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ
และการกระจายรายได้ (2) ผลผลิตภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจัยการผลิต
และแรงงาน (3) การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา และ (4) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่
ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1) **การเกษตรสร้างมูลค่า** ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต
ทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย (1) เกษตรอัตลักษณ์
พื้นถิ่น (2) เกษตรปลอดภัย (3) เกษตรชีวภาพ (4) เกษตรแปรรูป และ (5) เกษตรอัจฉริยะ

2) **อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต** โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการ
แห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและ เทคโนโลยีแห่งอนาคต
ประกอบด้วย (1) อุตสาหกรรมชีวภาพ (2) อุตสาหกรรมและ บริการการแพทย์ครบวงจร
(3) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญา ประดิษฐ์ (4) อุตสาหกรรมและบริการขนส่ง
และโลจิสติกส์และ (5) อุตสาหกรรม ความมั่นคงของประเทศ

3) **สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว** โดยการรักษาการเป็น จุดหมาย
ปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของ
นักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย (1) ท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์และวัฒนธรรม (2) ท่องเที่ยวเชิง
ธุรกิจ (3) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย (4) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และ (5)
ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

4) **โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐาน** ทาง
กายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจน โครงสร้างพื้นฐานทาง
เศรษฐกิจ โดย (1) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ (2) สร้าง และพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (3)
เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ (4) พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ (5) รักษา
และเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ มหภาค

5) **พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่** สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มี ความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย (1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ (2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน (3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด (4) สร้างโอกาส เข้าถึงข้อมูล และ (5) ปรับบทบาทและโอกาส การเข้าถึงบริการภาครัฐ

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมด้าน และมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัชยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิด ที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต ผู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ ที่ดีของคนไทย (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (3) การพัฒนา สังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1) **การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม** มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วม ปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์โดย (1) การปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (3) การสร้างความเข้มแข็ง ในสถาบันทางศาสนา (4) การปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (6) การใช้สื่อและ สื่อสารมวลชนในการปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (7) การส่งเสริม ให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2) **การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต** มุ่งเน้นการพัฒนาคคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อม ให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลุกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 (3) ช่วงวัยแรงงาน ยกกระดับ ศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (4) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ

3) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย (1) การปรับเปลี่ยนระบบ การเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 (2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครู ยุคใหม่ (3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบ บริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท (4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวาง ตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก (6) การวาง พื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ (7) การสร้างระบบ การศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย (1) การพัฒนา และส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย (2) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบ สนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และ (3) การดึงดูด กลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทย ที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

5) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดย (1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ (2) การป้องกันและ ควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคาม สุขภาวะ (3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะ ที่ดี (4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดีและ (5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดี ในทุกพื้นที่

6) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ โดย (1) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย (2) การส่งเสริม บทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ (3) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอก ห้องเรียน และ (4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและ พัฒนา ประเทศ โดย (1) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็น วิถีชีวิต (2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและ นันทนาการ (3) การส่งเสริม การกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (4) การพัฒนา บุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับ การเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของ ประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกัน การเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการ ภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร (2) ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน (3) ความก้าวหน้า ในการพัฒนาจังหวัดในการเป็น ศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และ เทคโนโลยี และ (4) คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้าน การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดย (1) ปรับ โครงสร้าง เศรษฐกิจฐานราก (2) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค (3) กระจาย การถือครองที่ดิน และการเข้าถึงทรัพยากร (4) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและ ความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน (5) สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและ เหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะ และทุกกลุ่ม (6) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่ม คนยากจนและกลุ่ม ผู้ด้อยโอกาสโดยตรง (7) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และ การศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และ (8) สร้าง ความเป็นธรรม ในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม

2) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี โดย (1) พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค (2) กำหนด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ (3) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้าง ชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถ ตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการ ขยายตัวของเมืองในอนาคต (4) ปรับ โครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อ วางระบบและกลไก การบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด (5) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บน ฐานข้อมูล ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ (6) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

3) การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย (1) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ (2) การรองรับสังคมสูงวัย อย่างมีคุณภาพ (3) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน (4) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม (5) สนับสนุนการพัฒนาคน ฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม และ (6) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี สารสนเทศ และสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

4) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง โดย (1) ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถ ในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ (2) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง (3) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้าง ประชาธิปไตยชุมชน และ (4) สร้างภูมิคุ้มกัน ทางปัญญาให้กับชุมชน

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและวัฒนธรรม หุ่นยนต์ความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายใน และภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่ เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามา มีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบน พื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะผ่านทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่น ต่อไปอย่างแท้จริง

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) สภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู (3) การเติบโตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม และ (4) ปริมาณก๊าซเรือนกระจก มูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการ สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย (1) เพิ่มมูลค่า ของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด (3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ (4) รักษาและเพิ่ม พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย (1) เพิ่มมูลค่าของ เศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล (2) ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง ทั้งระบบ (3) ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับ การป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ

และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็น องค์รวม และ (4) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วน กิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดย (1) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (2) มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหาย จากภัยธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (3) มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของภาครัฐและภาคเอกชน และ (4) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อ โรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้น ความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย (1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนา เมือง ชนบทพื้นที่ เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพ และความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่าง เป็นเอกภาพ (2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการ ตามแผนผังภูมินิเวศ อย่างยั่งยืน (3) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมี ในภาคเกษตร ทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล (4) ส่งเสริมรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถี ชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน (5) พัฒนา เครือข่ายองค์กรพัฒนาเมือง และชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และ (6) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถในการป้องกันโรค อุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

5) พัฒนาความมั่นคง น้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย (1) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (2) เพิ่มผลิตภาพ ของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับ ระดับสากล (3) พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม (4) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และ (5) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตร และอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร

6) ยกกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดย (1) ส่งเสริม คุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของ คนไทย (2) พัฒนาเครื่องมือ กลไก และระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตย สิ่งแวดล้อม (3) จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการ ประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และ (4) พัฒนา

และดำเนินโครงการ ที่ยกระดับกระบวนการ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจ แยกแยะ บทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการ ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบ การทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงาน เทียบได้กับ มาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้าง จิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่าง ลึ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลด ความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการ พัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ สาธารณะของ ภาครัฐ (2) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ (3) ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบและ (4) ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยประเด็น ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่

1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และ ให้บริการ อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดย (1) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐ ได้มาตรฐานสากลและเป็น ระดับแนวหน้าของภูมิภาค และ (2) ภาครัฐมีความเชื่อมโยง ในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดย (1) ให้ ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (2) ระบบการเงินการคลังประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับ สมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และ (3) ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อน การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

3) **ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ** ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดย (1) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม (2) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และ (3) ส่งเสริมการกระจายอำนาจ และสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มี สมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

4) **ภาครัฐมีความทันสมัย** โดย(1) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และ (2) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

5) **บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง** ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดย (1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มี ความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม และ (2) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อ ประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

6) **ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ** โดย (1) ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบ (2) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต (3) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ มีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้ และ (4) การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่าง เป็นระบบแบบบูรณาการ

7) **กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น** โดย (1) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง (2) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และ (3) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้กฎหมาย

8) **กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชน** โดยเสมอภาค โดย (1) บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่น ในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม (2) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอน ของการค้นหาคำความจริง (3) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครองมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน (4) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม และ (5) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

4. ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนา ฉบับที่ 11 และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

เป้าหมาย

1. การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- (1) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.0
- (2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ในปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็น 317,051 บาท (9,325 ดอลลาร์ สหรัฐ.) และ 301,199 บาท (8,859 ดอลลาร์ สหรัฐ.) ต่อคนต่อปี
- (3) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ต่อปี
- (4) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 8.0 (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10.0 และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ 7.5 ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.0 ต่อปี)

2. การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

- (1) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (2) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ
- (3) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

3. การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- (1) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น
- (2) บริการทางสังคมมีคุณภาพ และมีการกระจายอย่างทั่วถึง

4. การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (1) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- (2) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (3) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (4) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (5) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

5. การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

- (1) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม
- (2) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน
- (3) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ แนวทางการ

พัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

- (1) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์
- (2) พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า
- (3) ยกกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (
- (4) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ

2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

- (1) การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถยกระดับรายได้ และเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ
- (2) การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง
- (3) การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ยุทธศาสตร์การสร้างการแข่งขันทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(1) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมทั้งในภาคการคลังและด้านการเงิน

(2) การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุน เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ

4. ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(1) การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(2) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน

(3) การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม

(4) การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(1) การรักษาความมั่นคงภายใน

(2) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ

(3) การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง

(4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเพื่อคงไว้ซึ่งประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของชาติเหนืออาณาเขตทางทะเล

6. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(1) ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า

(2) ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณและสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ

(3) เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจได้รับบริการที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการ

(4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้สังคมไทยมีวินัย โปร่งใส และยุติธรรม

7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(1) พัฒนาระบบรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายถนน อากาศ น้ำ

(2) ด้านโลจิสติกส์ อาทิ พัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้ได้มาตรฐานสากลและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน

(3) ด้านพลังงาน อาทิ จัดหาพลังงานให้เพียงพอและสร้างความมั่นคงในการผลิตพลังงาน

(4) ด้านสื่อสาร พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของประเทศให้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

(5) ด้านน้ำประปา พัฒนาระบบน้ำประปาให้ครอบคลุมและทั่วถึง การบริหารจัดการการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและการสร้างนวัตกรรม

8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม แนวทาง การพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(1) เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม

(2) พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี

(3) พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ด้านบุคลากรวิจัย

9. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(1) การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง

(2) การพัฒนาเมือง

(3) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ

10. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

(1) ขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย

(2) พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคมในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงาน GMS, ACMECS, IMT-GT, BIMSTEC และ JDS และภูมิภาคอาเซียน

(3) พัฒนาและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การบริการ และการลงทุนที่โดดเด่นในภูมิภาค

(4) ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทยและสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นชาติการค้า

5. ทิศทางการพัฒนาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579

1) วิสัยทัศน์

“คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ”

โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษา แห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและ คุณลักษณะต่อไปนี้

✦ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics)

✦ 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะ การเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) 5 ประการ ซึ่งมีตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย 53 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้

1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ประชากรกลุ่มอายุ 6 – 14 ปีทุกคนได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าที่รัฐต้องจัดให้ฟรีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้เรียนพิการได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมทุกคน และประชากรวัยแรงงานมีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน อย่างเท่าเทียม (Equity) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา 15 ปี เป็นต้น

3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถ เต็มตามศักยภาพ (Quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น และคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ของนักเรียนอายุ 15 ปีสูงขึ้น เป็นต้น

4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ร้อยละของสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง มีระบบการบริหารงานบุคคล ครูและบุคลากร ทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งมีกลไกส่งเสริมให้ ทุกภาคส่วนสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา เป็นต้น

5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและ บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น อันดับความสามารถ

ในการแข่งขันของ ประเทศด้านการศึกษาดีขึ้น สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียน
สามัญศึกษา และ จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับ 200 อันดับแรกของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์จุดมุ่งหมาย และเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษา
แห่งชาติ จึงได้กำหนดช่วงเวลาในการดำเนินการในแต่ละเป้าหมายและตัวชี้วัด เป็น 5 ช่วง ดังนี้ระยะ
เร่งด่วน ระยะ 5 ปีแรกของแผน ระยะ 5 ปีที่สองของแผน ระยะ 5 ปีที่สามของแผน และระยะ 5 ปี
สุดท้ายของแผน

ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ ใน
การพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีเพื่อให้ แผนการ
ศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์และแนวคิดการจัดการศึกษา ดังกล่าวข้างต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
มีเป้าหมาย ดังนี้

2.1 คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครอง
ระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น การจัดกิจกรรม
ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่สะท้อนความรักและการธำรงรักษาสถาบันหลักของ
ชาติ และการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การ
จัดการเรียนการสอน/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic Education) และ ส่งเสริมการอยู่
ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นต้น

2.2 คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่
พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนในเขตพัฒนาพิเศษ
เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น สถานศึกษาจัดการ
ศึกษาสำหรับกลุ่มชนต่างเชื้อชาติศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงาน ต่างด้าว
เพิ่มขึ้น และสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษที่จัดอยู่ในมาตรการจูงใจ มีระบบเงินเดือน ค่าตอบแทนที่สูงกว่า
ระบบปกติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.3 คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิต
รูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทาง การจัดการ
ความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพิ่มขึ้น มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรม เพื่อ เสริมสร้างความรู้
ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น มีระบบ กลไก และ มาตรการที่เข้มแข็งใน
การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ และผู้เรียนในสถานศึกษา ที่มีคดีทะเลาะวิวาท
ลดลง เป็นต้น

โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้าง
ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษ เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ ทั้งที่เป็นพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชน ต่างเชื้อชาติศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามใน รูปแบบใหม่ อาทิอาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการ ยกระดับคุณภาพการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมาย ดังนี้

2.1 กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการกำลังคน (Demand) จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมอย่างครบถ้วน สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และสัดส่วนผู้เรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสังคมศาสตร์กำลังแรงงานในสาขาอาชีพ ต่าง ๆ ที่ได้รับการยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.2 สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สัดส่วนการผลิตกำลังคนระดับกลาง และ ระดับสูง จำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษา ในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละของสถาบันการศึกษาจัดการศึกษารูปแบบ ทวิภาคี /สหกิจศึกษา/หลักสูตรโรงเรียนในโรงงานตามมาตรฐานที่กำหนดเพิ่มขึ้น จำนวนหลักสูตรของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทวิวุฒิ(Dual Degree) เพิ่มขึ้น จำนวนสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเพิ่มขึ้น และมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพและหน่วยงานที่จัดการศึกษาเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.3 การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สัดส่วนเงินลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนเมื่อเทียบกับภาครัฐเพิ่มขึ้น สัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเมื่อเทียบกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศเพิ่มขึ้น โครงการ/งานวิจัยเพื่อสร้าง องค์ความรู้/นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น บุคลากรด้านการวิจัยและ พัฒนาต่อประชากร 10,000 คน เพิ่มขึ้น นวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ ที่ได้จดสิทธิบัตรและทรัพย์สิน ทางปัญญาเพิ่มขึ้น และผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริม

การผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และมีแผนงานและ โครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำแผนผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของ ตลาดงานในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย ดังนี้

3.1 ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะ และ คุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะและทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความมีวินัย และมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ที่จัดกิจกรรม สะท้อนการสร้างวินัย จิตสาธารณะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.2 คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐาน การศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น เด็กแรก เกิด - 5 ปีมีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้น พื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น ผู้สูงวัย ที่ได้รับบริการการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น และมีสาขาและวิชาชีพ ที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงวัยได้รับการ ส่งเสริมให้ทำงานและถ่ายทอดความรู้/ประสบการณ์เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษามีการจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก/สถานศึกษาระดับ ก่อน ประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนา เด็กปฐมวัย จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับ มาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น และสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตร ที่มุ่ง พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.4 แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพ และ มาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น แหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการศึกษา/จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มี คุณภาพ เพิ่มขึ้น สื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือจัดรายการเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้น สื่อตำราเรียน และสื่อ การเรียนรู้ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ และได้รับการพัฒนา โดยการมีส่วนร่วมจากภาครัฐ และเอกชนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3.5 ระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบและกลไกการทดสอบ การวัดและประเมินความรู้ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ มีระบบติดตามประชากรวัยเรียนที่ขาดโอกาสหรือไม่ได้รับการศึกษา และผู้เรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน เป็นต้น

3.6 ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มาตรฐานระดับสากล มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการใช้ครูแผนการผลิตครูอาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษาในระยะ 10 ปี(พ.ศ. 2560 – 2569) จำแนกตามสาขาวิชา ขนาด สถานศึกษา และจังหวัด สัดส่วนของการบรรจุครูที่มาจากการผลิตครูในระบบปิดเพิ่มขึ้น มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เอื้อให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาอื่นและพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเข้าสู่ วิชาชีพครู เป็นต้น

3.7 ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตาม มาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภท การศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเพิ่มขึ้น และระดับ ความพึงพอใจของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาและการใช้ ประโยชน์จากการพัฒนาเพิ่มขึ้น เป็นต้น โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ได้ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพัฒนาระบบ และกลไกการติดตาม การวัด และประเมินผลผู้เรียน ให้มีประสิทธิภาพ และมีแผนงานและโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนา ท้องถิ่น เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา มีเป้าหมาย ดังนี้

4.1 ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษา ที่มี คุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ดัชนีความเสมอภาคของอัตราการเข้าเรียนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานตามฐานะทางเศรษฐกิจและพื้นที่ลดลง ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระหว่างพื้นที่/ ภาคการศึกษาในวิชา คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษลดลง เป็นต้น

4.2 การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับ คนทุกช่วงวัย มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สนองตอบ ความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษา ทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ เป็นต้น

4.3 ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลที่อ้างอิงจากเลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก ที่สามารถเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล รวมทั้งใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่าง กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น ด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงาน และ การศึกษา และมีระบบสารสนเทศด้านการศึกษา และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นระบบเดียวกัน ทั้งประเทศ ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สามารถอ้างอิงได้เป็นต้น

โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย พัฒนา ฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลทุกช่วงวัย ทั้งด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงาน และการศึกษา เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย ดังนี้

5.1 คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครู/ บุคลากรทางการศึกษา ได้รับการอบรมพัฒนาในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักใน ความสำคัญของการ ดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความมีคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์ใช้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น และสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับ มหาวิทยาลัยสีเขียวของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5.2 หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การปฏิบัติมีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษา/สถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ ปฏิบัติ เพิ่มขึ้น และสื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในสาขาต่างๆ เพิ่มขึ้น เป็นต้น

โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึก รักษ์ สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ และพัฒนาองค์ความรู้ทางวิจัย และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพคนทุกช่วงวัย โครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการโรงเรียนสีเขียว เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา
มีเป้าหมาย ดังนี้

6.1 โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบ บริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษาให้มีเอกภาพ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และการบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น

6.2 ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาขนาดเล็ก/สถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของผู้เรียนที่เรียน ในกลุ่มสถานศึกษาที่เข้าสู่ระบบการบริหารจัดการแนวใหม่สูงขึ้น เป็นต้น

6.3 ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการ ของประชาชนและพื้นที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น จำนวนองค์กร สมาคม มูลนิธิหรือหน่วยงานอื่น ที่ เข้ามาจัดการศึกษาหรือร่วมมือกับสถานศึกษา ทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพิ่มขึ้น และสัดส่วนการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคี เครือข่าย เมื่อเทียบกับรัฐ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงขึ้น เป็นต้น

6.4 กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับ ลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ และระบบการจัดสรรเงินเพื่อการศึกษาที่เอื้อ และสนองตอบ คุณลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน ความต้องการกำลังแรงงานและสภาพปัญหา ที่แท้จริงของประเทศ มีรูปแบบ/แนวทาง กลไกการจัดสรรงบประมาณผ่านด้านอุปสงค์และอุปทาน ในสัดส่วนที่เหมาะสม เป็นต้น

6.5 ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่มีครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ครู/ผู้ทรงคุณวุฒิ จาก ภาคเอกชน/ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น และสถานศึกษา มีบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

6. เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ Sustainable Development Goals (SDGs)

การพัฒนาในด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมา เป็นการ พัฒนาที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อทรัพยากรโลกเป็นอย่างมาก เมื่อปี 2543 ประเทศไทยและ ประเทศต่างๆทั่วโลก รวม 189 ประเทศจึงรวมตัวกันในการประชุมองค์การ สหประชาชาติที่มหานครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา และเห็นพ้องต้องกันในการตั้งเป้าหมายการพัฒนา ทั้งในระดับชาติและระดับสากลที่ทุกประเทศ จะดำเนินการร่วมกันให้ได้ภายในปี 2558 โดยเป้าหมาย ดังกล่าวเรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ หรือ Millennium Development Goals (MDGs) อันประกอบด้วย 8 เป้าหมายหลัก คือ 1. ขจัดความ ยากจนและความหิวโหย 2. ให้เด็กทุกคนได้รับการ ศึกษาในระดับประถมศึกษา 3. ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทาง เพศและบทบาทสตรี 4. ลดอัตราการ ตายของเด็ก 5. พัฒนาสุขภาพของสตรีมีครรภ์ 6. ต่อสู้กับโรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคสำคัญอื่นๆ 7. รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และ 8. ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ในประชาคมโลก

ระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติทั้ง 8 ข้อ กำลังจะสิ้นสุดลง โดยประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในหลายประเทศ ซึ่งเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนา องค์การสหประชาชาติ จึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่โดยอาศัยกรอบความคิด ที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs)ซึ่งจะใช้เป็นทิศทาง การพัฒนาตั้งแต่เดือนกันยายน ปี 2558 ถึงเดือนสิงหาคม 2573 ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี โดยประกอบไปด้วย 17 เป้าหมายคือ

เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

1.1 ภายในปี 2573 ขจัดความยากจนขั้นรุนแรงทั้งหมด ซึ่งใน ปัจจุบันวัดจากคนที่มีความใช้จ่ายรายวันต่ำกว่า \$1.25 ต่อวัน

1.2 ภายในปี 2573 ลดสัดส่วนชาย หญิง และเด็กในทุกช่วงวัย ที่อยู่ ภายใต้ความยากจนในทุก มิติ ตามนิยามของแต่ละประเทศ ให้ลดลง อย่างน้อยครึ่งหนึ่ง

1.3 ดำเนินการให้เป็นผลตามระบบและมาตรการคุ้มครองทางสังคม ที่เหมาะสมของแต่ละ ประเทศ และให้ครอบคลุมถึงกลุ่มที่ยากจนและ เปราะบางภายในปี 2573

1.4 ภายในปี 2573 สร้างหลักประกันว่าชายและหญิงทุกคน โดยเฉพาะที่ยากจนและเปราะบาง มีสิทธิเท่าเทียมกันในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมถึงการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน การเป็นเจ้าของ

และควบคุมเหนือ ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ในรูปแบบอื่น มรดก ทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยีใหม่ที่เหมาะสม และบริการทางการเงิน ซึ่งรวมถึงระบบการเงินระดับฐานราก (microfinance)

1.5 ภายในปี 2573 สร้างภูมิทัศน์ด้านทาน และลดการเปิดรับและความเปราะบางต่อเหตุรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับ ภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ให้กับผู้ที่ยากจนและอยู่ในสถานการณ์เปราะบาง โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้ 1) สร้างหลักประกันว่าจะมีการระดมทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญจากแหล่งที่หลากหลาย รวมไปถึงการ ยกกระดับความร่วมมือเพื่อการพัฒนา เพื่อที่จะจัดให้มีแนวทางที่เพียงพอและคาดเดาได้แก่ประเทศ กำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ในการดำเนินงานตามแผนงานและนโยบายเพื่อ ยุติความยากจนในทุกมิติ 2) สร้างกรอบนโยบายที่เหมาะสมในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ บนฐานของ ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สนับสนุนคนยากจน (pro-poor) และคำนึงถึงความละเอียดอ่อนเชิงเพศภาวะ (gender-sensitive) เพื่อจะสนับสนุนการเร่งการลงทุนเพื่อปฏิบัติการขจัดความยากจน

เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและ ยกกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคนโดยเฉพาะ ที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบางอันรวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหาร ที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปี 2573

2.2 ยุติภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบและแก้ไขปัญหาคความต้องการ สารอาหารของหญิงวัยรุ่น หญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573 รวมถึงบรรลุเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ ว่าด้วยภาวะแคระแกร็นและผอมแห้งในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ภายใน ปี 2568

2.3 เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง เกษตรกร แบบครอบครัว คนเลี้ยงปศุสัตว์ ชาวประมง ให้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า โดยรวมถึง การเข้าถึงที่ดินและทรัพยากร และปัจจัยนำเข้าในการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสสำหรับการเพิ่มมูลค่าและการจ้าง งานนอกฟาร์ม อย่างปลอดภัยและเท่าเทียม ภายในปี 2573

2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มี ภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลผลิตและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่นๆ และจะช่วยพัฒนา ที่ดินและคุณภาพดินอย่างต่อเนื่อง ภายในปี 2573

2.5 คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์ พืชที่ใช้เพาะปลูก สัตว์ในไร่นา และที่เลี้ยงตามบ้านเรือน และชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพืชและสัตว์เหล่านั้น รวมถึงให้มีธนาคารเมล็ดพันธุ์และพืชที่มีการ จัดการที่ดีและมีความหลากหลาย ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลัก ประกันว่าจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอย่างธรรมและเท่าเทียม ตามที่ตกลงกัน ระหว่างประเทศ ภายในปี 2573

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) เพิ่มการลงทุนตลอดจนการยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องโครงสร้าง พื้นฐานในชนบท การวิจัยเกษตรและการขยายการบริการ การพัฒนาเทคโนโลยี และการทำธนาคารยีน ของพืชและสัตว์ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

2) แก้ไขและป้องกันการค้ากีดกันและการบิดเบือนทางการค้าในตลาดเกษตรโลก รวมถึงทางการจัดการ อุดหนุนสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกทุกรูปแบบและมาตรการเพื่อการส่งออก ทุกแบบที่ให้ผลใน ลักษณะเดียวกัน โดยให้เป็นไปตามอาณัติของรอบการพัฒนาโดฮา

3) เลือกใช้มาตรการที่สร้างหลักประกันได้ว่าตลาดโภคภัณฑ์อาหารและตลาดอนุพันธ์ สามารถทำงานได้ อย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของตลาดและข้อมูล สำรองอาหารได้อย่าง ทันการณ์ เพื่อจำกัดความผันผวนของราคาอาหารอย่างรุนแรง

เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและ ส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนใน ทุกวัย

3.1 ลดอัตราการตายของมารดาทั่วโลก ให้ต่ำกว่า 70 ต่อการเกิด มีชีพ 1 แสนคน ภายในปี 2573

3.2 ยุติการตายที่ป้องกันได้ของทารกแรกเกิดและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี โดยทุกประเทศมุ่งลด อัตราการตายในทารกถึงให้ต่ำถึง 12 ต่อการเกิด มีชีพพันคน และลดอัตราการตายในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ลงให้ต่ำถึง 25 ต่อการเกิดมีชีพพันคน ภายในปี 2573

3.3 ยุติการแพร่กระจายของเอดส์ วัณโรค มาลาเรีย และโรคเขตร้อนที่ถูกละเลย และต่อสู้กับ โรคตับอักเสบ โรคติดต่อทางน้ำ และโรคติดต่ออื่นๆ ภายในปี 2573

3.4 ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสามผ่านการป้องกัน และการรักษาโรค และ สนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี 2573

3.5 เสริมการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดและการใช้ แอลกอฮอล์ในทางอันตราย

3.6 ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนทั่วโลกครึ่งหนึ่ง ภายในปี 2563

3.7 สร้างหลักประกันว่ามีการเข้าถึงบริการ ข้อมูล การให้การศึกษาเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ โดยถ้วนหน้า รวมถึงการวางแผนครอบครัว และการผสมอนามัยเจริญพันธุ์ในยุทธศาสตร์ และแผนงานระดับชาติ ภายในปี 2573

3.8 บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการ สาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคา ที่สามารถซื้อหาได้

3.9 ลดจำนวนการตายและการป่วยจากสารเคมีอันตราย และจากการปนเปื้อนและมลพิษทางอากาศ น้ำ และ ดิน ให้ลดลงอย่างมาก ภายในปี 2573

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) เสริมการดำเนินงานของกรอบอนุสัญญาขององค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบในทุก ประเทศตามความเหมาะสม

2) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาวัคซีนและยาสำหรับโรคที่ติดต่อและไม่ติดต่อที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อ ประเทศกำลังพัฒนา ให้มีการเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นในราคาที่ซื้อหาได้ตามปฏิญญาโตฮา ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าและการสาธารณสุข ซึ่งเน้นย้ำ สิทธิ สำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่จะใช้บทบัญญัติในความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่ เกี่ยวกับการค้าอย่างเต็มที่ ในเรื่องการผ่อนปรนเพื่อจะปกป้องสุขภาพสาธารณะและ โดยเฉพาะการ เข้าถึงยาโดยถ้วนหน้า

3) เพิ่มการใช้เงินที่เกี่ยวกับสุขภาพ และการสรรหา การพัฒนา การฝึกฝน และการเก็บรักษากำลังคน ด้านสุขภาพในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนา ที่เป็นเกาะขนาดเล็ก

4) เสริมขีดความสามารถสำหรับทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนา ในเรื่องการแจ้ง เตือนล่วงหน้า การลดความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพในระดับประเทศและ ระดับโลก

เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จ การศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มี ประสิทธิภาพ ภายในปี 2573

4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการ พัฒนา การดูแล และการจัดการ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี 2573 เพื่อให้เด็ก เหล่านั้นมี ความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา

4.3 ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึง มหาวิทยาลัย ที่มีราคา ที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพ ภายในปี 2573

4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดี และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี 2573

4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบาง ซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี 2573

4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิง สามารถอ่าน ออกเขียนได้และ คำนวณได้ ภายในปี 2573

4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนา อย่างยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค ระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็น พลเมืองของโลก และความ นิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในมีส่วนร่วมของวัฒนธรรมต่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษา ที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศ สภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมี ประสิทธิภาพ สำหรับทุกคน

2) ขยายจำนวนทุนการศึกษาในทั่วโลกที่ให้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศ พัฒนา น้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกา ในการสมัครเข้าศึกษาต่อ ใน ระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้าน

เทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ภายในปี 2563

3) เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการฝึกอบรม ครูในประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะ ขนาดเล็ก ภายในปี 2573

เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของ ผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน

5.1 ยุติการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิงและเด็กหญิงในทุกที่

5.2 ขจัดความรุนแรงทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิงและเด็กหญิงทั้งในที่ สาธารณะและที่รโหฐาน รวมถึงการค้ามนุษย์ การกระทำทางเพศ และการแสวงประโยชน์ในรูปแบบอื่น

5.3 ขจัดแนวปฏิบัติที่เป็นภัยทุกรูปแบบ อาทิ การแต่งงานในเด็กก่อน วันอันควรโดยการบังคับ และการทำลายอวัยวะเพศหญิง

5.4 ยอมรับและให้คุณค่าต่อการดูแลและการทำงานบ้านแบบไม่ได้รับค่าจ้าง โดยจัดเตรียม บริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐานและนโยบายการคุ้มครองทางสังคมให้ และสนับสนุนความ รับผิดชอบร่วมกันภายในครัวเรือน และครอบครัว ตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศ

5.5 สร้างหลักประกันว่าผู้หญิงจะมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพและมีโอกาสที่เท่าเทียมในการเป็น ผู้นำในทุกระดับของการตัดสินใจในทางการเมือง เศรษฐกิจ และภาคสาธารณะ

5.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์และสิทธิการ เจริญพันธุ์โดย ถ้วนหน้า ตามที่ตกลงในแผนปฏิบัติการของการประชุมนานาชาติว่าด้วยประชากร และการพัฒนา และแผน ปฏิบัติการปักกิ่งและเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมทบทวนเหล่านั้น

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ดำเนินการปฏิรูปเพื่อให้ผู้หญิงมีสิทธิที่เท่าเทียมในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการเข้า เป็นเจ้าของ ที่ดิน การควบคุมที่ดินและทรัพย์สินในรูปแบบอื่น การบริการทางการเงิน การรับมรดก และทรัพยากร ธรรมชาติ ตามกฎหมายของประเทศ

2) เพิ่มพูนการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมการ ให้อำนาจ แก่ผู้หญิง

3) เลือกลงใช้และเสริมความเข้มแข็งแก่นโยบายที่ดีและกฎระเบียบที่บังคับใช้ได้ เพื่อส่งเสริมความ เสมอภาคระหว่างเพศและการให้อำนาจแก่ผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคนในทุกระดับ

เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัย สำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

6.1 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัยและมีราคา ที่สามารถซื้อหาได้ ภายในปี 2573

6.2 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงสุขอนามัยที่พอเพียงและ เป็นธรรมและยุติการขบถายในที่โล่ง โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อ ความต้องการของผู้หญิง เด็กหญิงและกลุ่มที่อยู่ใต้สถานการณ์ ที่เปราะบาง ภายในปี 2573

6.3 ยกกระดับคุณภาพน้ำ โดยลดมลพิษ ขจัดการทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีและวัสดุอันตราย ลดสัดส่วน น้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครึ่งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ทั่วโลก ภายในปี 2573

6.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกภาคส่วน และสร้างหลักประกันว่าจะมีการใช้น้ำและจัดหา น้ำที่ยั่งยืน เพื่อ แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชาชนที่ประสบความทุกข์จากการขาด แคลนน้ำ ภายในปี 2573

6.5 ดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบองค์รวมในทุกระดับ รวมถึงผ่านทางความร่วมมือระหว่างเขต แคนตามความเหมาะสม ภายในปี 2573

6.6 ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ ภายในปี 2563

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและการสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่ ประเทศ กำลังพัฒนาในกิจกรรมและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำและสุขอนามัย ซึ่งรวมถึงด้านการเก็บน้ำ การขจัดเสีย การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการน้ำเสีย เทคโนโลยีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่

2) สนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการจัดการ น้ำและ สุขอนามัย

เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน

7.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงการบริการพลังงานสมัยใหม่ ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ และเชื่อถือได้ ภายในปี 2573

7.2 เพิ่มสัดส่วนของพลังงานทดแทนในการผสมผสานการใช้พลังงาน ของโลก ภายในปี 2573

7.3 เพิ่มอัตราการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานของโลก ให้เพิ่มขึ้น 2 เท่า ภายในปี 2573

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ยกกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการวิจัยและเทคโนโลยี พลังงานที่สะอาด โดยรวมถึงพลังงานทดแทน ประสิทธิภาพการใช้พลังงานและเทคโนโลยีเชื้อเพลิง ฟอสซิลขั้นสูงและสะอาด และสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานและเทคโนโลยี พลังงานที่สะอาด ภายในปี 2573

2) ขยายโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับการจัดส่งบริการพลังงานที่เป็นสมัยใหม่ และ ยั่งยืนให้โดยถ้วนหน้าในประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลัง พัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี 2573

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควร สำหรับทุกคน

8.1 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมีความยั่งยืนตาม บริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ของประเทศพัฒนาน้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่าง น้อยร้อยละ 7 ต่อปี

8.2 บรรลุการมีผลิตภาพทางเศรษฐกิจในระดับที่สูงขึ้นผ่านการทำให้ หลากหลาย การยกระดับ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการมุ่งเน้น ในภาคส่วนที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและใช้แรงงานเข้มข้น 8.3 ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลิตภาพ การสร้างงานที่สมควร ความเป็น ผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และส่งเสริมการเกิดและการเติบโตของวิสาหกิจราย ย่อย ขนาด เล็ก และขนาดกลาง ซึ่งรวมถึงผ่านทางการเข้าถึงบริการทางการเงิน

8.4 พัฒนาความมีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรของโลกในการบริโภคและการผลิต และพยายามที่จะตัด ความเชื่อมโยงระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจและการทำให้สิ่งแวดล้อม เสื่อมโทรม ซึ่งเป็นไปตามกรอบการ ดำเนินงาน 10 ปีของแผนการทำงานเพื่อการบริโภคและการผลิตที่ ยั่งยืน โดยมีประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้นำ ในการดำเนินการ ไปจนถึงปี 2573

8.5 บรรลุการจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับหญิงและชายทุกคน รวมถึงเยาวชน และผู้มีภาวะทุพพลภาพ และให้มีการจ่ายที่เท่าเทียมสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน ภายในปี 2573

8.6 ลดสัดส่วนของเยาวชนที่ไม่ม้งานทำ ที่ไม่มีการศึกษา และที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม ภายในปี 2563

8.7 ดำเนินมาตรการโดยทันทีและมีประสิทธิภาพเพื่อขจัดแรงงานบังคับ ยุติความเป็นทาสสมัยใหม่และการค้า มนุษย์ และยับยั้งและกำจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ซึ่งรวมถึง การเกณฑ์และการใช้ทหาร เด็ก และยุติการใช้แรงงานเด็กในทุกรูปแบบในปี 2568

8.8 ปกป้องสิทธิแรงงานและส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคงสำหรับ ผู้ทำงานทุกคน รวมถึงผู้ทำงานต่างด้าว โดยเฉพาะหญิงต่างด้าว และผู้ทำงานเสี่ยงอันตราย

8.9 ออกแบบและใช้นโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่จะสร้างงาน และส่งเสริม วัฒนธรรมและ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี 2573

8.10 เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันทางการเงินภายในประเทศเพื่อส่งเสริมและขยายการ เข้าถึงการธนาคาร การประกันภัย และบริการทางการเงินแก่ทุกคน

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) เพิ่มความช่วยเหลือเพื่อการค้า (Aid for Trade) สำหรับประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งใน ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านช่องทางของกรอบการทำงานแบบบูรณาการสำหรับความ ช่วยเหลือทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการค้าแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

2) พัฒนาและทำให้เกิดการค้าเม็ดเงินของยุทธศาสตร์โลกสำหรับการจ้างงานในเยาวชนและ ดำเนินงาน ตามข้อตกลงเรื่องงานของโลกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ภายในปี 2563

เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ความทนทาน ส่งเสริม การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริม นวัตกรรม

9.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ ยั่งยืนและ มีความทนทาน ซึ่งรวมถึง โครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาคและที่ข้าม เขตแดน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและ ความ เป็นอยู่ที่ดี ของมนุษย์ โดยมุ่งเป้าไปที่การเข้าถึงได้ในราคาที่สมารถจ่ายได้และเท่า เทียมสำหรับทุกคน

9.2 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และภายในปี 2573 ให้เพิ่มส่วนแบ่ง ของ อุตสาหกรรมในการจ้างงานและผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ โดยให้เป็นไปตามสถานะแวดล้อม ของประเทศ และให้เพิ่มส่วนแบ่งขึ้นเป็น 2 เท่าในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

9.3 เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงินโดยรวมถึงเครดิตในราคาที่สมารถจ่ายได้ให้แก่ อุตสาหกรรมและ วิสาหกิจขนาดเล็ก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และให้เพิ่มการผนวกกลุ่ม เหล่านี้เข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่า และตลาด

9.4 ยกกระดัดโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุงอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ ทรัพยากรและการใช้เทคโนโลยีและกระบวนการทางอุตสาหกรรมที่สะอาด และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยทุกประเทศดำเนินการตามขีดความสามารถของแต่ละประเทศ ภายในปี 2573

9.5 เพิ่มพูนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ยกกระดัดขีดความสามารถทางเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมในทุก ประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และให้ภายในปี 2573 มีการส่งเสริมนวัตกรรมและให้เพิ่มจำนวนผู้ทำงานวิจัยและพัฒนาต่อประชากร 1 ล้านคนและการใช้จ่ายในภาคสาธารณะและเอกชนในการวิจัยและ พัฒนาให้เพิ่มมากขึ้น

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) อำนวยความสะดวกการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืนและทนทานในประเทศกำลังพัฒนา ผ่าน การยกระดับการสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยี และด้านวิชาการ ให้แก่ประเทศในแอฟริกา ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก

2) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรมภายในประเทศในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึง การให้มีสภาพแวดล้อมทางนโยบายที่นำไปสู่ความหลากหลายของอุตสาหกรรม และการเพิ่มมูลค่าของ สินค้าโภคภัณฑ์

3) การเพิ่มการเข้าถึงเทคโนโลยีด้านข้อมูลและการสื่อสาร และพยายามที่จะจัดให้มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตโดยถ้วนหน้าและในราคาที่สามารถจ่ายได้สำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุดภายใน ปี 2563

เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

10.1 ให้บรรลุอย่างต่อเนืองและคงการเติบโตของรายได้ในกลุ่ม ประชากรร้อยละ 40 ที่ยากจนที่สุด ในอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ภายในปี 2573

10.2 ให้อำนาจและส่งเสริมความครอบคลุมด้านสังคม เศรษฐกิจและ การเมืองสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความบกพร่องทาง ร่างกาย เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิด ศาสนา หรือสถานะทาง เศรษฐกิจหรืออื่นๆ ภายในปี 2573

10.3 สร้างหลักประกันว่าจะมีโอกาสที่เท่าเทียมและลดความไม่เสมอภาคของผลลัพธ์ รวมถึงโดยการขจัด กฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติและส่งเสริมการออกกฎหมาย นโยบาย และการกระทำ ที่เหมาะสมในเรื่องนี้

10.4 เลือกลงนโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการคลัง ค่าจ้าง และการคุ้มครองทางสังคม และให้บรรลุความเสมอภาคยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

10.5 พัฒนากฎระเบียบและการติดตามตรวจสอบตลาดเงินและสถาบันการเงินของโลก และเสริมความ แข็งแกร่งในการดำเนินการกฎระเบียบดังกล่าว

10.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีตัวแทนและเสียงสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในการตัดสินใจ ของสถาบันทาง เศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สถาบันมีประสิทธิผล เชื่อถือได้มีความรับผิดชอบ และชอบธรรมมากขึ้น

10.7 อำนวยความสะดวกในการอพยพและเคลื่อนย้ายคนให้เป็นไปด้วยความสงบ ปลอดภัย เป็นไปตามระเบียบ และมีความรับผิดชอบ รวมถึงผ่านทางการดำเนินงานตามนโยบาย ด้านการอพยพที่มีการวางแผนและจัดการที่ดี

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ดำเนินการตามหลักการการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างสำหรับประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยเป็นไปตามความตกลงองค์การการค้าโลก

2) สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการและการไหลของเงิน ซึ่งรวมถึงการ ลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ไปยังรัฐที่มีความจำเป็นมากที่สุด เฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศ กำลังพัฒนา น้อยที่สุด ประเทศในแอฟริกา รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศกำลัง พัฒนาที่ไม่มี ทางออกสู่ทะเล โดยให้เป็นไปตามแผนและแผนงานของประเทศเหล่านั้น

3) ลดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมของการส่งเงินกลับประเทศของผู้อพยพ (migrant remittances) ให้ ต่ำกว่าร้อยละ 3 และขจัดอุปสรรค าระเงินระหว่างประเทศ (remittance corridors) ที่มีค่าใช้จ่ายสูง กว่าร้อยละ 5 ภายในปี 2573

เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความ ครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทาน และยั่งยืน

11.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและบริการ พื้นฐานที่พอเพียง ปลอดภัย และในราคาที่สามารจ่ายได้ และยกระดับ ชุมชนแออัด ภายในปี 2573

11.2 จัดให้มีการเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ ปลอดภัย ในราคาที่สามารจ่าย ได้ สำหรับทุกคน พัฒนาความปลอดภัยทางถนน โดยการขยายการขนส่งสาธารณะ และคำนึงเป็นพิเศษ ถึงกลุ่มคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573

11.3 ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผน และการบริหาร จัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี 2573

11.4 เสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก

11.5 ลดจำนวนการตายและจำนวนคนที่ได้รับผลกระทบ และลดการสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับ ผลกระทบที่มวบรวมภายในประเทศของโลกที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้อง คนจนและคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ภายในปี 2573

11.6 ลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากร โดยรวมถึงการให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อ คุณภาพอากาศและการจัดการของเสียของเทศบาลและอื่นๆ ภายในปี 2573

11.7 จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียว ที่ปลอดภัยครอบคลุมและเข้าถึงได้ โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะ ผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย ภายในปี 2573

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) สนับสนุนการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทางบวกระหว่างพื้นที่เมืองรอบเมือง และชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวางแผนการพัฒนาในระดับชาติ และระดับภูมิภาค

2) ภายในปี 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้ และดำเนินการตาม นโยบายและแผนที่บูรณาการ เพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ความมีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากร การลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิต้านทานต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกระดับ ให้เป็นไป ตามกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. 2558 – 2573

3) สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านทางความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการ ในการ สร้างอาคารที่ยั่งยืนและทนทานโดยใช้วัสดุท้องถิ่น

เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน

12.1 ดำเนินการให้เป็นผลตามกรอบการดำเนินงานระยะ 10 ปีว่าด้วย การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ทุกประเทศนำไปปฏิบัติโดยประเทศ พัฒนาแล้วเป็นผู้นำ โดยคำนึงถึงการพัฒนาและขีดความสามารถของ ประเทศกำลังพัฒนา

12.2 บรรลุการจัดการที่ยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่าง มีประสิทธิภาพ ภายในปี 2573

12.3 ลดขยะเศษอาหารของโลกลงครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค และลดการสูญเสียอาหารจาก กระบวนการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว ภายในปี 2573

12.4 บรรลุการจัดการสารเคมีและของเสียทุกชนิดในวิธีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งวงจรชีวิตของสิ่ง เหล่านั้น ตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ตกลงกันแล้ว และลดการปลดปล่อย สิ่งเหล่านั้นออกสู่ อากาศ น้ำ และดินอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อที่จะลดผลกระทบทางลบที่จะมีต่อสุขภาพ ของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ให้มากที่สุด ภายในปี 2563

12.5 ลดการผลิตของเสียโดยการป้องกัน การลด การแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และการนำมาใช้ซ้ำ ภายในปี 2573

12.6 สนับสนุนให้บริษัท โดยเฉพาะบริษัทข้ามชาติและบริษัทขนาดใหญ่ รับแนวปฏิบัติที่ยั่งยืนไป ใช้ และ ผนวกข้อมูลด้านความยั่งยืนลงในวงจรรายงานของบริษัทเหล่านั้น

12.7 ส่งเสริมแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาคสาธารณะที่ยั่งยืน ตามนโยบาย และการให้ลำดับความสำคัญของประเทศ

12.8 สร้างหลักประกันว่าประชาชนในทุกแห่งมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและความตระหนักถึงการ พัฒนาที่ยั่งยืนและ วิถีชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ภายในปี 2573

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) สนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาในการเสริมความแข็งแกร่งของขีดความสามารถด้าน วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีที่จะขับเคลื่อนไปสู่รูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น

2) 12.b พัฒนาและดำเนินการใช้เครื่องมือเพื่อจะติดตามตรวจสอบผลกระทบของการพัฒนาที่ ยั่งยืน สำหรับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

3) 12.c ทำให้การอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ไร้ประสิทธิภาพและนำไปสู่การบริโภคที่สิ้นเปลืองมี ความสมเหตุสมผล โดยกำจัดการบิดเบือนทางการตลาดโดยให้สอดคล้องสภาวะแวดล้อม ของประเทศ รวมถึงการปรับโครงสร้างภาษีและเลิกการอุดหนุนที่เป็นภัยเหล่านั้นในที่ยังมีการใช้อยู่ เพื่อให้ สะท้อนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงอย่างเต็มที่ถึงความจำเป็นและเงื่อนไขที่เจาะจง ของประเทศกำลังพัฒนาและลดผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นที่จะมีต่อการพัฒนาของประเทศเหล่านั้น ในลักษณะที่เป็นการคุ้มครองคนจนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ

เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น

13.1 เสริมภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตราย และภัยพิบัติ ทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ

13.2 บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศใน นโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ 13.3 พัฒนาการศึกษ การสร้างความตระหนักรู้ และขีดความสามารถ ของ

มนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ การปรับตัว การลดผลกระทบ และการเตือนภัยล่วงหน้า

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ดำเนินการให้เกิดผลตามพันธกรณีที่ผูกมัดต่อประเทศพัฒนาแล้วซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่มีเป้าหมายร่วมกันระดมทุนจากทุกแหล่งให้ได้จำนวน 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ภายในปี 2563 เพื่อจะแก้ปัญหาความจำเป็นของประเทศกำลังพัฒนาในบริบทของการดำเนินการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญและมีความ โปร่งใสในการดำเนินงาน และทำให้กองทุน Green Climate Fund ดำเนินงานอย่างเต็มที่โดยเร็ว ที่สุดผ่านการให้ทุน (capitalization)

2) ส่งเสริมกลไกที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และให้ความสำคัญต่อผู้หญิง เยาวชน และชุมชนท้องถิ่นและชายขอบ

เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและ ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

14.1 ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภท โดยเฉพาะจากกิจกรรม บนแผ่นดิน รวมถึงซากปรักหักพังทางทะเลและมลพิษของสารอาหาร (nutrient pollution) ภายในปี 2568

14.2 บริหารจัดการและปกป้องระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งเพื่อ หลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบที่มีนัยสำคัญ รวมถึงโดยการเสริมภูมิคุ้มกัน และปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟู เพื่อบรรลุการมีมหาสมุทรที่มีสุขภาพดีและมี ผลผลิตภาพ ภายในปี 2563

14.3 ลดและแก้ปัญหาผลกระทบของการเป็นกรดในมหาสมุทร โดยรวมถึงผ่านทาง การเพิ่มพูนความร่วมมือ ทางวิทยาศาสตร์ในทุกระดับ

14.4 ภายในปี 2563 ให้กำกับอย่างมีประสิทธิภาพในเรื่องการเก็บเกี่ยวและยุติการประมงเกินขีดจำกัด การประมงที่ผิดกฎหมาย ที่ไม่มีการรายงาน และที่ไม่มีการควบคุม และแนวปฏิบัติด้านการประมงที่เป็นไป ในทางทำลาย และดำเนินการให้เป็นผลตามแผนการบริหารจัดการที่อยู่บนฐานวิทยาศาสตร์ เพื่อจะฟื้นฟูมวลปลา (fish stock) ในเวลาที่สั้นที่สุดที่จะเป็นไปได้ อย่างน้อยที่สุดในระดับที่สามารถไปถึงจุดสูงสุดที่ให้ ผลตอบแทนแบบยั่งยืน (maximum sustainable yield) ตามคุณลักษณะทางชีววิทยาของสัตว์น้ำเหล่านั้น

14.5 ภายในปี 2563 ออนุรักษพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งอย่างน้อยร้อยละ 10 ให้เป็นไปตามกฎหมายระหว่าง ประเทศและภายในประเทศ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดที่มีอยู่

14.6 ภายในปี 2563 ยับยั้งรูปแบบการอุดหนุนการประมงบางอย่างที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงเกิน ขีดจำกัด ขจัดการอุดหนุนที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงที่ผิดกฎหมาย ที่ไม่มีการรายงาน และที่ไม่มีการควบคุม และระงับการริเริ่มการอุดหนุนในลักษณะดังกล่าว ตระหนักว่าการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างที่เหมาะสม และมีประสิทธิผลสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดควรเป็นส่วนควบในการเจรจาการ อุดหนุนการประมงขององค์การการค้าโลก

14.7 ภายในปี 2573 เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศ พัฒนาน้อยที่สุดจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน รวมถึงผ่านทางการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในเรื่อง การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการท่องเที่ยว

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) เพิ่มความรู้ทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล ของคณะกรรมการ สหประชาชาติระหว่างรัฐบาล เพื่อจะพัฒนาคุณภาพของมหาสมุทรและเพิ่มพูนให้ความหลากหลายทาง ชีวภาพในทะเลมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนามากขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งในรัฐกำลัง พัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

2) จัดให้มีการเข้าถึงทรัพยากรทางทะเลและตลาดสำหรับชาวประมงพื้นบ้านรายเล็ก

3) เพิ่มพูนการอนุรักษและการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน โดยการดำเนินการ ให้เกิดผลตามกฎหมายระหว่างประเทศตามที่สะท้อนใน UNCLOS ซึ่งเป็นกรอบทางกฎหมายสำหรับ การอนุรักษและการใช้มหาสมุทรและทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน ตามที่ระบุ ในย่อหน้าที่ 158 ของ เอกสาร The Future We Want

เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ป่าผืน และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบก อย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็น ทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและพื้นสภาพ กลับมาใหม่ และ หยุดการสูญเสียมหาความหลากหลายทางชีวภาพ 1

5.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ การฟื้นฟู และการใช้ระบบ นิเวศบนบกและในน้ำจืดใน แผ่นดินรวมทั้งบริการทางระบบนิเวศอย่าง ยั่งยืน เฉพาะอย่างยิ่ง ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ ภูเขาและเขตแห้งแล้ง โดยเป็นไป ตามข้อบังคับภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ ภายในปี 2563

15.2 ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการป่าไม้ทุกประเภทอย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า ปีนฟูป่าที่เสื่อมโทรม และเพิ่มการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าทั่วโลก ภายในปี 2563

15.3 ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย ฟื้นฟูแผ่นดินและดินที่เสื่อมโทรม รวมถึงแผ่นดินที่ได้รับผลกระทบ จากการกลายสภาพเป็นทะเลทราย ความแห้งแล้ง และอุทกภัย และพยายามที่จะบรรลุถึงโลกที่ไร้ความเสื่อมโทรมของที่ดิน ภายในปี 2573

15.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ระบบนิเวศภูเขาและความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศ เหล่านั้น เพื่อจะเพิ่มพูนขีดความสามารถของระบบนิเวศเหล่านั้นที่จะให้ผลประโยชน์อันสำคัญต่อการพัฒนา ที่ยั่งยืน ภายในปี 2573

15.5 ปฏิบัติการที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อลดการเสื่อมโทรมของดินที่อยู่ตามธรรมชาติ หยุดยั้งการสูญเสีย ความหลากหลายทางชีวภาพ และภายในปี 2563 จะปกป้องและป้องกันการสูญพันธุ์ของชนิดพันธุ์ที่ ถูกคุกคาม

15.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่าง เท่าเทียมและยุติธรรม และส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้นอย่างเหมาะสม

15.7 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อจะยุติการค้าและการขนย้ายชนิดพันธุ์พืชและสัตว์คุ้มครอง และแก้ปัญหาทั้ง อุปสงค์และอุปทานต่อผลิตภัณฑ์สัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย

15.8 นำมาตรการมาใช้เพื่อป้องกันการนำเข้าและลดผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานในระบบนิเวศ บกและน้ำและควบคุมหรือขจัด priority species ภายในปี 2563

15.9 บูรณาการมูลค่าของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพเข้าไปสู่การวางแผนกระบวนการพัฒนา ยุทธศาสตร์การลดความยากจน และบัญชีที่ระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ภายในปี 2563

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) ระดมและเพิ่มทรัพยากรทางการเงินจากทุกแหล่งเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ความหลากหลายทาง ชีวภาพและระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

2) ระดมทรัพยากรจากทุกแหล่งและทุกระดับเพื่อสนับสนุนเงินแก่การบริหารจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน และจัดหาแรงจูงใจที่เหมาะสมสำหรับประเทศกำลังพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในการบริหารจัดการ ซึ่งรวมถึงการอนุรักษ์และการปลูกป่า

3) เพิ่มพูนการสนับสนุนในระดับโลกสำหรับความพยายามที่จะต่อสู้การค้าและการเคลื่อนย้ายชนิดพันธุ์ คุ้มครอง รวมถึงโดยการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น

เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึง ความยุติธรรม และสร้างสถาบัน ที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุม ในทุกระดับ

16.1 ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการตายที่เกี่ยวข้องในทุก แห่งให้ลดลงอย่างมี นัยสำคัญ

16.2 ยุติการข่มเหง การใช้หาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ และความรุนแรง และการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก

16.3 ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้าง หลักประกันว่าจะมีการ เข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน

16.4 ลดการลักลอบเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน เสริมความแข็งแกร่งของกระบวนการติดตามและ การส่งคืน สิทธิทรัพย์ที่ถูกขโมยไป และต่อสู้กับอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรทุกรูปแบบ ภายใน ปี 2573

16.5 ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ

16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และโปร่งใสในทุกระดับ

16.7 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมีความ เป็นตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ

16.8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาในสถาบัน โลกาภิบาล

16.9 จัดให้มีเอกลักษณ์ทางกฎหมายสำหรับทุกคน โดยรวมถึงการให้มีสูติบัตร ภายในปี 2573

16.10 สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้น พื้นฐาน โดยเป็นไป ตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันระดับชาติที่เกี่ยวข้อง โดยรวมถึงกระทำผ่านทาง ความร่วมมือระหว่าง ประเทศ เพื่อสร้างขีดความสามารถในทุกระดับ โดยเฉพาะในประเทศ กำลังพัฒนา เพื่อจะป้องกัน ความรุนแรงและต่อสู้กับการก่อการร้ายและอาชญากรรม

2) ส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายและนโยบายที่ไม่เลือกปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 17 เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟู สภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน การเงิน

17.1 เสริมความเข้มแข็งของการระดมทรัพยากรภายในประเทศโดยรวมถึง ผ่านทางการสนับสนุนระหว่างประเทศไปยังประเทศกำลังพัฒนา เพื่อพัฒนาขีดความสามารถภายในประเทศในการเก็บภาษีและรายได้ของอื่นๆ ของรัฐ

17.2 ประเทศพัฒนาแล้วจะดำเนินการให้เป็นผลตามพันธกรณีเรื่องการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่าง เป็นทางการโดยเต็มที่ โดยรวมถึงพันธกรณีที่ให้ไว้โดยประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศที่จะบรรลุเป้าหมาย การมีสัดส่วน ODA/GNI ร้อย 0.7 สำหรับให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา และมีสัดส่วน ODA/GNI ร้อยละ 0.15 ถึง 0.20 สำหรับให้แก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยสนับสนุนให้ผู้ให้ ODA พิจารณาตั้งเป้าหมายที่จะให้มี สัดส่วน ODA/GNI ถึงอย่างน้อยร้อยละ 0.20 สำหรับให้แก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

17.3 ระดมทรัพยากรทางการเงินเพิ่มเติมจากแหล่งที่หลากหลายไปยังประเทศกำลังพัฒนา

17.4 ช่วยประเทศกำลังพัฒนาในการบรรลุความยั่งยืนของหนี้ระยะยาว โดยใช้นโยบายที่ประสานงานกันที่มุ่ง ส่งเสริมการจัดหาเงินทุนโดยการก่อหนี้ การบรรเทาหนี้และการปรับโครงสร้างหนี้ตามความเหมาะสม และ แก้ปัญหาหนี้ต่างประเทศของประเทศที่ยากจนและมีหนี้สินในระดับสูง เพื่อลดการประสบปัญหาหนี้

17.5 ใช้และดำเนินการให้เกิดผลตามระบอบการส่งเสริมการลงทุนสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

เทคโนโลยี

17.6 เพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างประเทศและในภูมิภาคแบบเหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี และการเข้าถึง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และยกระดับการแบ่งปันความรู้ตามเงื่อนไขที่ตกลงร่วมกัน โดยรวมถึง ผ่านการพัฒนาการประสานงานระหว่างกลไกที่มีอยู่เดิมเฉพาะอย่างยิ่งในระดับของสหประชาชาติ และผ่าน ทางกลไกอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีของโลก

17.7 ส่งเสริมการพัฒนา การถ่ายทอด และการเผยแพร่เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กับประเทศ กำลังพัฒนาภายใต้เงื่อนไขที่อำนวยความสะดวกแก่ประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งตามเงื่อนไขสิทธิพิเศษตามที่ตกลง ร่วมกัน

17.8 ให้ธนาคารเทคโนโลยีและกลไกการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ นวัตกรรมสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ทำงานได้อย่างเต็มที่ ภายในปี 2560 และเพิ่มพูนการใช้เทคโนโลยี สนับสนุนที่สำคัญ (enabling technology) เฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การเสริมสร้างขีดความสามารถ

17.9 เพิ่มพูนการสนับสนุนระหว่างประเทศสำหรับการดำเนินการด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถที่มี ประสิทธิภาพและมีการตั้งเป้าในประเทศกำลังพัฒนาเพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติที่จะดำเนินงานในทุกเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงผ่านทางความร่วมมือแบบเหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี

การค้า

17.10 ส่งเสริมระบบการค้าพหุภาคีที่เป็นสากล มีกติกา เปิดกว้าง ไม่เลือกปฏิบัติ และเสมอภาค ภายใต้ องค์การการค้าโลก โดยรวมถึงผ่านการสิ้นสุดการเจรจาภายใต้วาระการพัฒนา รอบโดฮา

17.11 เพิ่มส่วนแบ่งการส่งออกของประเทศกำลังพัฒนาในการส่งออกทั่วโลกให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดย เพิ่มส่วนแบ่งของประเทศพัฒนาน้อยที่สุดให้สูงขึ้น 2 เท่าในปี 2563

17.12 ทำให้เกิดการดำเนินการในเวลาที่เหมาะสมในเรื่องการเข้าถึงตลาดปลอดภาษีและปลอดการจำกัด ปริมาณในระยะยาวสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยให้สอดคล้องกับการตัดสินใจขององค์การการค้าโลก โดยรวมถึงการสร้างหลักประกันว่ากฎวาทะพหุภาคีกำเนิดสินค้าที่มีการให้สิทธิพิเศษทางการค้าที่ใช้กับประเทศ พัฒนาน้อยที่สุดจะมีความโปร่งใสและเรียบง่าย และมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงตลาด

ประเด็นเชิงระบบ

ความสอดคล้องเชิงนโยบายและเชิงสถาบัน

17.13 เพิ่มพูนเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาคของโลก โดยรวมถึงผ่านทาง การประสานงานนโยบายและความ สอดคล้องเชิงนโยบาย

17.14 ยกกระดับความสอดคล้องเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

17.15 เคารพพื้นที่ทางนโยบายและความเป็นผู้นำของแต่ละประเทศที่จะสร้างและดำเนินงานตามนโยบาย เพื่อการจัดความยากจนและการพัฒนาที่ยั่งยืน หนุนส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลาย

17.16 ยกกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดมและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญ เทคโนโลยี และทรัพยากร เงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา

17.17 สนับสนุนและส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาครัฐ-ภาคเอกชน และประชาสังคม โดย สร้างบนประสบการณ์และกลยุทธ์ด้านทรัพยากรของหุ้นส่วนผู้มีส่วน

การติดตาม และการตรวจสอบได้

17.18 ยกกระตบการสนับสนุนด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงประเทศ พัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ให้เพิ่มการมีอยู่ของข้อมูลที่มีคุณภาพ ทันเวลาและ เชื่อถือได้ ที่จำแนกในเรื่องรายได้ เพศ อายุ เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ สถานะการอพยพ ความบกพร่องทางร่างกาย ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามบริบทของประเทศ ภายในปี 2563

17.19 ต่อยอดจากข้อริเริ่มที่มีอยู่แล้วในการพัฒนาการตรวจวัดความก้าวหน้าของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีผลต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และสนับสนุนการสร้างขีดความสามารถด้านสถิติในประเทศกำลังพัฒนา ภายในปี 2573 สำหรับประเทศไทยเองนั้น นอกจากการพัฒนาใน 3 มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมตาม แนวทางของ SDGs แล้ว ประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับมิติทางด้านวัฒนธรรมอีกด้วย และการจะบรรลุ ความสำเร็จของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์นักพัฒนา ที่ทรงได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและระดับนานาชาติได้พระราชทานเข็มทิศการพัฒนา ไว้ให้ทุกภาคส่วนน้อมนำไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม นั่นคือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนว พระราชดำริที่ตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นแนวทางการพัฒนาบนพื้นฐานของทางสายกลางและ ความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขในการดำเนินชีวิตและสร้างสัมฤทธิผลแห่งการ พัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

12 นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

1. การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย

2. การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูและอาจารย์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวศึกษา ให้มีสมรรถนะทางภาษาและดิจิทัล เพื่อให้ครูและอาจารย์ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ ด้วยภาษาและดิจิทัล สามารถปรับวิธีการเรียนการสอนและการใช้สื่อทันสมัย และมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาที่เกิดกับผู้เรียน

3. การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (NDLP) และการส่งเสริมการฝึกทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางผ่านระบบออนไลน์ และการนำฐานข้อมูลกลางทางการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา

4. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัว การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อกำหนดให้มีระบบบริหารและการจัดการ รวมถึงการจัดโครงสร้างหน่วยงานให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ สถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัว การบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน มีระบบการบริหารงานบุคคลโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

5. การปรับระบบการประเมินผลการศึกษาและการประกันคุณภาพ พร้อมจัดทดสอบวัดความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งสายวิชาการและสายวิชาชีพ เพื่อให้ระบบการประเมินผลการศึกษาทุกระดับและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย ตอบสนองผลลัพธ์ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

6. การจัดสรรและการกระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษามีความเป็นธรรมและสร้างโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกลุ่มอื่น ๆ กระจายทรัพยากรทั้งบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณและสื่อเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึง

7. อ่างอิงการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) และกรอบคุณวุฒิจาเอเชีย (AQR) สู่อำนาจปฏิบัติ เป็นการผลิตและการพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

เชื่อมโยงระบบการศึกษาและการอาชีพ โดยใช้กลไกการเทียบโอนประสบการณ์ด้วยธนาคารหน่วยกิต และการจัดทำมาตรฐานอาชีพในสาขาที่สามารถอ้างอิงอาเซียนได้

8. การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนา ร่างกาย จิตใจวินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อเป็นการขับเคลื่อนแผนบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 สู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ

9. การศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาและอาชีวศึกษามีอาชีพและรายได้ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพและคุณภาพชีวิตที่ดีมีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้

10. การพลิกโฉมระบบการศึกษาไทยด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัล

11. การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

12. การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

นางสาวตรีณัฐ เทียนทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

7 วาระเร่งด่วน (Quick Win) ของกระทรวงศึกษาธิการ

วาระที่ 1 เรื่องความปลอดภัยของผู้เรียน โดยจัดให้มีรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม

วาระที่ 2 หลักฐานฐานสมรรถนะ มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ต้องการ

วาระที่ 3 Big Data พัฒนาการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมการศึกษาของประเทศที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

วาระที่ 4 ขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามความเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน

วาระที่ 5 พัฒนาทักษะทางอาชีพ ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างอาชีพและรายได้ที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

วาระที่ 6 การศึกษาตลอดชีวิต การจัดเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชาชนในแต่ละช่วงวัยได้รับการศึกษาตามความต้องการอย่างมีมาตรฐาน เหมาะสมและเต็มตามศักยภาพตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา และพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

วาระที่ 7 การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพสามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคม สามารถช่วยเหลือตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

นางสาวตรีรุช เทียนทอง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่ 2 : สภาพแวดล้อมและแนวโน้มบริบทจังหวัดนครราชสีมา

2.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดนครราชสีมา

1) ประวัติความเป็นมา

จังหวัดนครราชสีมา เป็นเมืองโบราณเมืองหนึ่งในอาณาจักรไทย แต่เดิมตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอสูงเนิน ห่างจากตัวเมืองปัจจุบัน 31 กิโลเมตร เรียกว่า “เมืองโคราชปุระ” หรือโคราชกับเมืองเสมา ซึ่งทั้ง 2 เมืองเคยเจริญรุ่งเรืองในสมัยขอม แต่ปัจจุบันเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ริมลำตะคอง

สมัยกรุงศรีอยุธยา ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ.2199–2231) โปรดให้ สร้างเมืองโดยเอาชื่อเมืองเสมากับเมืองโคราชปุระ มาผูกเป็นนามใหม่เรียกว่า “เมืองนครราชสีมา” แต่คนทั่วไปมักเรียกว่า “เมืองโคราช”

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะเป็นเมืองชั้นเอก ผู้สำเร็จราชการเมืองมียศเป็นเจ้าพระยา เจ้าพระยานครราชสีมาคนแรกชื่อ ปิ่น ณ ราชสีมา และในรัชกาลนี้เมืองนครราชสีมาได้นำช้างเผือก 2 เชือก ขึ้นน้อมเกล้าถวาย ต่อมาในปี พ.ศ.2369 ในสมัยรัชกาลที่ 3 เจ้าอนุวงศ์ผู้ครองเมืองเวียงจันทน์ ก่อการกบฏ ยกกองทัพมาตีเมืองนครราชสีมา และกวาดต้อนพลเมืองไปเป็นเชลย คุณหญิงโม (ภรรยาปลัดเมืองนครราชสีมา พระสุรเดชวิเศษ ฤทธิ์ทศทิศวิชัย) ผู้รักษาเมืองแกล้งทำเป็นกลัวเกรง และประจบเอาใจทหารลาว เมื่อถูกกวาดต้อนมาถึงทุ่งสัมฤทธิ์ในเขตอำเภอพิมายก็หยุดพักกลางทางพอได้โอกาสคุณหญิงโมก็จัดทัพโจมตีกองทัพเวียงจันทน์แตกพ่ายไป วีรกรรมที่คุณหญิงโม ได้ประกอบขึ้นนี้ รัชกาลที่ 3 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาคุณหญิงโม ให้ดำรงฐานันดรศักดิ์ เป็น “ท้าวสุรนารี” ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้โปรดเกล้าฯ ให้รวบรวมหัวเมืองในเขตที่ราบสูง ให้นำนครราชสีมาเป็นที่ว่าการมณฑลลาวกลางในปี พ.ศ.2434 (ร.ศ.110)

เดิมทีนั้นชื่อเมืองนครราชสีมามีการใช้ "นครราชสีมา" และ "นครราชสีมา" สลับกันไป จนกระทั่งเมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2445 (พ.ศ. 2444 เดิม) ได้มีพระบรมราชโองการฯ ให้ประกาศว่า

“ ชื่อมณฑลแลเมืองนครราชสีมา ซึ่งใช้ตัว ท การันต์ด้วยนั้น เป็นการผิดจากความหมายของชื่อเมือง แต่นี้ต่อไปอย่าให้ใช้ตัว ท การันต์ ให้ใช้ว่า นครราชสีมา ในการที่จะออกชื่อเกี่ยวกับมณฑลแลเมืองนี้ในที่ทั้งปวง ”

----- ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 12 มกราคม ร.ศ. 120 เล่ม 18 หน้า 791 -----

2) สัญลักษณ์ประจำจังหวัด



ตราประจำจังหวัดนครราชสีมา (รูปท้าวสุรนารี ประดิษฐานอยู่หน้าประตูชุมพล ประตูเมืองทางด้านทิศตะวันตก)

หมายถึง วีรกรรมอันกล้าหาญที่ท้าวสุรนารีได้กอบกู้เมืองนครราชสีมา จากกองทัพของเจ้าอนุวงศ์แห่งเวียงจันทน์ไว้ได้ ซึ่งตราจังหวัดนครราชสีมาภาพนี้มีฐานะเป็นตราราชการ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดภาพเครื่องหมายราชการ ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการพุทธศักราช 2482 (ฉบับที่ 214) [ว่าด้วยการกำหนดเครื่องหมายราชการประจำจังหวัด 76 จังหวัด

3) คำขวัญประจำจังหวัด : “เมืองหญิงกล้า ผ้าไหมดี หมี่โคราช ปราสาทหิน ดินด่านเกวียน”

4) ต้นไม้ประจำจังหวัด : ต้นสาธร (*Millettia leucantha*)

5) ดอกไม้ประจำจังหวัด : ดอกสาธร

6) อักษรย่อ : นม.

7) สีประจำกลุ่มจังหวัด : สีแสด (สีส้ม)

8) ขนาดที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บนที่ราบสูงโคราช ละติจูด 15 องศาเหนือ ลองจิจูด 102 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 187 เมตร ตัวจังหวัดอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ 255 กิโลเมตร และโดยทางรถไฟ 264 กิโลเมตร มีพื้นที่ 20,493.964 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 12,808,728 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.12 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. บริเวณที่สูงทางตอนกลางของจังหวัดมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 200-250 เมตร อยู่ในเขตอำเภอด่านขุนทด อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน อำเภอเทพารักษ์ อำเภอพระทองคำ ตอนล่างของอำเภอโนนไทย อำเภอขามทะเลสอ อำเภอเมือง อำเภอสูงเนิน ตอนบนของอำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี อำเภอโชคชัย อำเภอหนองบุญมาก อำเภอจักราช และอำเภอเสิงสาง ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นลูกคลื่นตอนต้น ยกเว้นบริเวณใกล้เชิงเขา มีลักษณะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนลึก พื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำไหลผ่านหลายสาย ได้แก่ ลำแชะ ลำพระเพลิง ลำตะคอง ลำน้ำมูล และลำจักราช

3. พื้นที่ลูกคลื่นทางตอนเหนือของจังหวัด มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 200 เมตร อยู่ในเขตอำเภอขามสะแกแสง ตอนบนของอำเภอโนนไทย อำเภอคง ทางทิศตะวันตกของอำเภอบัวใหญ่ อำเภอบ้านเหลื่อม อำเภอห้วยแถลง อำเภอชุมพวง และอำเภอลำทะเมนชัย มีลักษณะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนต้นที่สูงสลับที่นาบางตอนเป็นพื้นที่ราบลุ่มบริเวณ ฝั่งแม่น้ำลำเชียงไกร และลำปลายมาศ

4. บริเวณที่ราบลุ่มทางตอนเหนือของจังหวัด มีความสูงจากระดับน้ำทะเลน้อยกว่า 200 เมตร อยู่ในเขตอำเภอบัวใหญ่ อำเภอคง อำเภอโนนสูง อำเภอประทาย อำเภอพิมาย อำเภอสีดา อำเภอบัวลาย และอำเภอเมืองยาง มีลักษณะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนต้น และมีที่ราบลุ่มบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ

11) แหล่งน้ำ

(1) แหล่งน้ำธรรมชาติ

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ 9 ลุ่มน้ำได้แก่ ลุ่มน้ำมูลตอนบน, ลุ่มน้ำลำพระเพลิง, ลุ่มน้ำลำมูลตอนล่าง, ลุ่มน้ำลำปลายมาศ, ลุ่มน้ำลำตะคอง, ลุ่มน้ำลำเชียงไกร, ลุ่มน้ำลำสะเทต, ลุ่มน้ำลำชี และลุ่มน้ำลำจักราช รวมพื้นที่ลุ่มน้ำ 20,905 ตร.กม. ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,078.6 มม./ปี ปริมาณน้ำค่าเฉลี่ย 3,512 ล้าน ลบ.ม. /ปี มีพื้นที่ชลประทาน 702,458 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.57 ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด

(2) อ่างเก็บน้ำสำคัญ

(2.1) อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่

- อ่างเก็บน้ำลำตะคอง ความจุ 314.49 ล้าน ลบ.ม.เมตร/ 127,540 ไร่
- อ่างเก็บน้ำลำพระเพลิง- ลำลำลาย ความจุ 149.80 ล้านลบ.ม./84,960 ไร่
- อ่างเก็บน้ำมูลบน - ลำแชะ ความจุ 416 ล้าน ลบ./135,400 ไร่
- อ่างเก็บน้ำลำปลายมาศ - ห้วยเตย ความจุ 102.10 ล้านลบ.ม./60,800 ไร่

(2.2) อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง

- อ่างเก็บน้ำห้วยชันประดู่ ความจุ 28 ล้านลูกบาศก์เมตร
- อ่างเก็บน้ำห้วยบ้านยาง ความจุ 7 ล้านลูกบาศก์เมตร

- อ่างเก็บน้ำลำเชียงไกร ความจุ 21 ล้านลูกบาศก์เมตร
- อ่างเก็บน้ำห้วยตะคร้อ ความจุ 10 ล้านลูกบาศก์เมตร

(2.3) อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก

- อ่างเก็บน้ำชลประทานขนาดเล็กที่มีอยู่ในเขต มีทั้งสิ้น 473 แห่ง

(3) ปริมาณฝนและปริมาณน้ำท่า

ปริมาณฝนค่าเฉลี่ยรายปีเท่ากับ 1,035 มม. โดยค่าปริมาณฝนรายปีเฉลี่ยที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน 873 มม. หรือคิดเป็นร้อยละ 84 ของทั้งหมด และมีค่าปริมาณฝนรายปีเฉลี่ยที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูแล้ง 163 มม. หรือคิดเป็นร้อยละ 16 ของทั้งหมด

(4) ปริมาณน้ำบาดาล

น้ำที่สูบขึ้นมาใช้จากบ่อบาดาลและบ่อน้ำตื้นของพื้นที่ลุ่มน้ำในจังหวัดนครราชสีมา มีปริมาณ รวมทั้งสิ้น 50 ล้าน ลบ.ม./ปี หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ของปริมาณน้ำบาดาลที่สามารถพัฒนาได้ในพื้นที่ลุ่มน้ำมูล โดยไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีค่าประมาณ 170 ล้าน ลบ.ม./ปี การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ ไม่ควรพัฒนาจนใกล้เคียงกับศักยภาพ เนื่องจากอาจมีความเสี่ยงในเชิงปริมาณและคุณภาพโดยเฉพาะเรื่องความเค็ม และ อาจทำให้เกิดการแพร่กระจายของความเค็มด้วย

(5) คุณภาพน้ำผิวดิน

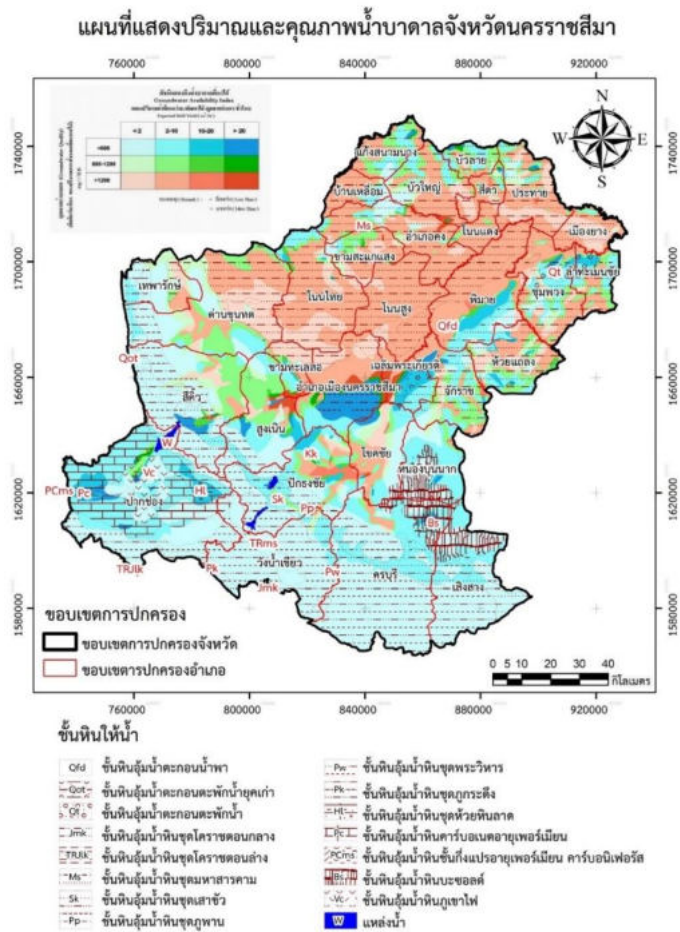
คุณภาพน้ำในแม่น้ำมูลมีแนวโน้มคุณภาพต่ำลง เมื่อมีระยะทางห่างจาก ปากแม่น้ำมากขึ้น ซึ่งบริเวณที่ผ่านจังหวัดนครราชสีมา จะมีแนวโน้มคุณภาพน้ำต่ำลง โดยมีค่าเฉลี่ย DO ลดลง และมีค่าความสกปรก เพิ่มมากขึ้น เข้าเกณฑ์แหล่งน้ำประเภทที่ 4 และประเภทที่ 5

- แหล่งน้ำผิวดิน (แม่น้ำลำคลอง เขื่อน อ่างเก็บน้ำบึง ฯ) แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดนครราชสีมา มี 9 ลุ่มน้ำ โดยมีพื้นที่ลุ่มน้ำที่อยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ประมาณ 20,905 ตารางกิโลเมตร อำเภอที่ได้รับน้ำจากลุ่มน้ำได้แก่ อำเภอชุมพวง พิมาย ห้วยแถลง จักราช โนนสูง เลิงสาง เมืองนครราชสีมา ครบุรี โชคชัย ปักธงชัย สูงเนิน ปากช่อง ขามทะเลสอ โนนไทย ประทาย โนนแดง บัวใหญ่ สีคิ้ว ขามสะแกแสง คง แก้งสนามนาง บ้านเหลื่อม หนองบุญมาก รวม 23 อำเภอ มีรายละเอียดลุ่มน้ำต่าง ๆ ดังนี้

พื้นที่ลุ่มแม่น้ำย่อยสำคัญในเขตจังหวัดนครราชสีมา

ลุ่มน้ำย่อย	พื้นที่ลุ่มน้ำ		อำเภอในเขตลุ่มน้ำ
	ตร.กม	ไร่	
1.ลำน้ำมูลตอนบน	2,521	1,575,625	ครบุรี โชคชัย เมืองนครราชสีมา เจริมพระเกียรติ
2.ลำพระเพลิง	2,310	1,443,750	ปากช่อง วังน้ำเขียว บักธงชัย โชคชัย
3.ลำตะคอง	3,095	2,440,625	ปากช่อง สีคิ้ว สูงเนิน ขามทะเลสอ เมืองนครราชสีมา
4.ลำเชียงไกร	3,752	2,345,000	ด่านขุนทด สีคิ้ว เทพารักษ์ โนนไทย เมืองนครราชสีมา พระทองคำ ขามสะแกแสง โนนสูง
5.ลำน้ำชี	680	425,000	แก่งสนามนาง บ้านเหลื่อม ดง
6.ลำสะแกก	2,457	1,535,625	บัวใหญ่ บัวลาย สีดา ดง โนนแดง พิมาย ชุมพวง ลำทะเมนชัย เมืองยาง
7.ลำน้ำมูลตอนล่าง	1,565	978,125	โนนสูง เจริมพระเกียรติ จักราช พิมาย ชุมพวง ลำทะเมนชัย เมืองยาง
8.ลำจักราช	1,388	867,500	เสิงสาง หนองบุญมาก จักราช พิมาย เจริมพระเกียรติ
9.ลำปลายมาศ	1,915	1,196,875	ครบุรี เสิงสาง ห้วยแถลง ชุมพวง
รวม	20,493	12,808,125	

ที่มา : โครงการชลประทานจังหวัดนครราชสีมา (2558)



12) การปกครองและการบริหาร

จังหวัดนครราชสีมา มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. การบริหารราชการส่วนกลาง มีส่วนราชการสังกัดส่วนกลางตั้งหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดประมาณ 196 หน่วย (รวมทั้งหน่วยงานอิสระ 26 หน่วย รัฐวิสาหกิจ 27 หน่วย)

2. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค มีส่วนราชการสังกัดส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด 30 หน่วย ปัจจุบันจังหวัดนครราชสีมาแบ่งการปกครองออกเป็น 32 อำเภอ 289 ตำบล 3,743 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

- | | | |
|-------------------------|--------------------------|----------------------|
| 1) อำเภอเมืองนครราชสีมา | 2) อำเภอครบุรี | 3) อำเภอเสิงสาง |
| 4) อำเภอบ้านเหลื่อม | 5) อำเภอจักราช | 6) อำเภอโชคชัย |
| 7) อำเภอด่านขุนทด | 8) อำเภอโนนไทย | 9) อำเภอโนนสูง |
| 10) อำเภอขามสะแกแสง | 11) อำเภอบัวใหญ่ | 12) อำเภอประทาย |
| 13) อำเภอปักธงชัย | 14) อำเภอพิมาย | 15) อำเภอห้วยแถลง |
| 16) อำเภอชุมพวง | 17) อำเภอสูงเนิน | 18) อำเภอขามทะเลสอ |
| 19) อำเภอสีคิ้ว | 20) อำเภอปากช่อง | 21) อำเภอหนองบุญมาก |
| 22) อำเภอแก้งสนามนาง | 23) อำเภอโนนแดง | 24) อำเภอวังน้ำเขียว |
| 25) อำเภอเทพารักษ์ | 26) อำเภอดง | 27) อำเภอพระทองคำ |
| 28) อำเภอลำทะเมนชัย | 29) อำเภอเมืองยาง | 30) อำเภอบัวลาย |
| 31) อำเภอสีดา | 32) อำเภอเฉลิมพระเกียรติ | |

3. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มี 3 รูปแบบ

1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2) เทศบาล 90 แห่ง

- เทศบาลนคร 1 แห่ง คือ เทศบาลนครราชสีมา
- เทศบาลเมือง 4 แห่ง คือ เทศบาลเมืองปากช่อง บัวใหญ่ สีคิ้ว ปักธงชัย
- เทศบาลตำบล 85 แห่ง

3) องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 243 แห่ง

(อ้างอิงจาก แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี พ.ศ.2561-2564)

13) **ประชากร** จังหวัดนครราชสีมา มีประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นอันดับสองของประเทศรองจากกรุงเทพมหานคร ตามสถิติจากประชากรตามทะเบียนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ เขตการปกครอง ตามรายอำเภอ ปีพ.ศ.2562

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
1. อำเภอเมืองนครราชสีมา			
แยกตามเพศ	108,535	118,811	227,346
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	107,674	118,297	225,971
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	307	101	408
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	306	282	588
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	248	131	379
2. อำเภอครบุรี			
แยกตามเพศ	39,824	40,765	80,589
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	39,593	40,579	80,172
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	43	10	53
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	150	168	318
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	38	8	46
3. อำเภอเสิงสาง			
แยกตามเพศ	28,354	28,675	57,029
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	28,076	28,497	56,573
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	65	47	112
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	173	128	301
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	40	3	43
4. อำเภอคง			
แยกตามเพศ	37,448	38,546	75,994
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	36,635	37,702	74,337
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	34	16	50
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	738	825	1,563
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	41	3	44

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
5. อำเภอบ้านเหลื่อม			
แยกตามเพศ	8,715	8,779	17,494
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	8,564	8,646	17,210
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	9	2	11
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	131	130	261
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	11	1	12
6. อำเภอจักราช			
แยกตามเพศ	33,812	34,001	67,813
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	33,631	33,879	67,510
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	27	9	36
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	68	71	139
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	86	42	128
7. โขงชัย			
แยกตามเพศ	24,011	25,455	49,466
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	23,951	25,433	49,384
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	30	6	36
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	15	9	24
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	15	7	22
8. อำเภอด่านขุนทด			
แยกตามเพศ	54,354	55,579	109,933
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	53,999	55,308	109,307
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	26	16	42
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	238	241	479
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	91	14	105

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
9. อำเภอโนนไทย			
แยกตามเพศ	27,124	28,127	55,251
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	26,843	27,875	54,718
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	13	6	19
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	186	176	362
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	82	70	152
10. อำเภอโนนสูง			
แยกตามเพศ	42,791	44,360	87,151
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	41,757	43,407	85,164
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	36	12	48
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	954	933	1,887
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	44	8	52
11. อำเภอขามสะแกแสง			
แยกตามเพศ	16,627	16,656	33,283
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	16,523	16,587	33,110
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	25	2	27
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	67	65	132
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	12	2	14
12. อำเภอบัวใหญ่			
แยกตามเพศ	34,597	34,425	69,022
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	33,837	33,694	67,531
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	24	18	42
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	645	651	1,296
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	91	62	153

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
13. อำเภอประทาย			
แยกตามเพศ	35,590	35,914	71,504
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	35,512	35,872	71,384
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	16	12	28
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	22	21	43
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	40	9	49
14. อำเภอปักธงชัย			
แยกตามเพศ	45,673	47,732	93,405
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	45,153	47,291	92,444
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	35	14	49
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	407	404	811
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	78	23	101
15. อำเภอพิมาย			
แยกตามเพศ	59,991	61,907	121,898
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	59,173	61,090	120,263
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	65	26	91
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	667	757	1,424
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	86	34	120
16. อำเภอห้วยแถลง			
แยกตามเพศ	35,328	34,951	70,279
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	35,256	34,909	70,165
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	8	11	19
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	29	18	47
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	-	-	-

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
17. อำเภอชุมพวง			
แยกตามเพศ	37,021	37,199	74,220
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	36,852	37,100	73,952
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	27	14	41
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	95	77	172
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	47	8	55
18. อำเภอสูงเนิน			
แยกตามเพศ	35,243	36,809	72,052
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	35,129	36,754	71,883
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	30	13	43
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	51	39	90
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	33	3	36
19. อำเภอขามทะเลสอ			
แยกตามเพศ	12,670	13,105	25,775
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	12,621	13,085	25,706
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	11	4	15
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	27	15	42
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	11	1	12
20. อำเภอสีคิ้ว			
แยกตามเพศ	43,298	43,867	87,165
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	42,682	43,299	85,981
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	34	26	60
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	530	527	1,057
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	52	15	67

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
21. อำเภอปากช่อง			
แยกตามเพศ	61,763	62,485	124,248
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	61,206	62,112	123,318
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	263	197	460
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	203	164	367
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	91	12	103
22. อำเภอหนองบุญมาก			
แยกตามเพศ	30,305	30,671	60,976
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	30,058	30,510	60,568
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	42	11	53
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	168	146	314
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	37	4	41
23. อำเภอแก่งสนามนาง			
แยกตามเพศ	18,530	18,656	37,186
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	18,349	18,535	36,884
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	7	3	10
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	159	112	271
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	15	6	21
24. อำเภอโนนแดง			
แยกตามเพศ	10,334	10,732	21,066
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	10,247	10,649	20,896
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	4	5	9
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	76	76	152
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	7	2	9

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
25 อำเภอวังน้ำเขียว			
แยกตามเพศ	21,554	21,686	43,240
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	21,404	21,574	42,978
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	32	20	52
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	96	89	185
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	22	3	25
26. อำเภอเทพารักษ์			
แยกตามเพศ	12,730	12,492	25,222
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	12,677	12,458	25,135
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	7	3	10
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	36	27	63
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	10	4	14
27. อำเภอเมืองยาง			
แยกตามเพศ	10,044	9,797	19,841
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	9,961	9,739	19,700
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	3	7	10
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	60	47	107
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	20	4	24
28. อำเภอพระทองคำ			
แยกตามเพศ	18,659	18,911	37,570
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	18,160	18,432	36,592
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	15	8	23
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	456	465	921
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	28	6	34

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
29. อำเภอลำทะเมนชัย			
แยกตามเพศ	14,009	14,109	28,118
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	13,953	14,077	28,030
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	6	6	12
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	35	23	58
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	15	3	1
30. อำเภอบัวลาย			
แยกตามเพศ	10,986	11,051	22,037
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	10,767	10,863	21,630
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	10	5	15
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	192	179	371
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	17	4	21
31. อำเภอสีดา			
แยกตามเพศ	10,174	10,278	20,452
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	10,025	10,129	20,154
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	6	4	10
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	132	144	276
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	11	1	12
32. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ			
แยกตามเพศ	15,177	15,823	31,000
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	15,105	15,767	30,872
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	8	4	12
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	53	47	100
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	11	5	16

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย : ระบบสถิติทางการทะเบียน

หมายเหตุ : ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง หมายถึง ทะเบียนซึ่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำขึ้น สำหรับลงรายการบุคคลที่ไม่อาจมีชื่อในทะเบียนบ้าน

2.2 การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพจังหวัดนครราชสีมา

ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

จังหวัดนครราชสีมาได้มอบหมายให้อำเภอทั้ง 32 อำเภอ จัดการประชุมประชาคมเพื่อรับทราบข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการของพื้นที่ โดยใช้หลักการบริหารงานยุทธศาสตร์ “กลุ่มอำเภอ” เป็นรูปแบบใหม่ของการบริหารงานแบบบูรณาการของจังหวัด เพื่อให้มีความเหมาะสมมากขึ้นในรูปของการรวมกลุ่มอำเภอที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงในด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้การวางกรอบการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีระบบและร่วมกันแก้ไขปัญหาระหว่างอำเภอได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักเกณฑ์และแนวทางในการรวมกลุ่มอำเภอ ๓ ประการ คือ

- 1) ยึดลักษณะเขตพื้นที่ที่มีเส้นทางคมนาคมและรอยต่อระหว่างอำเภอเชื่อมโยงถึงกัน
- 2) มีศักยภาพในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาอำเภอที่สอดคล้องเกื้อหนุนกัน
- 3) มีความเกี่ยวเนื่องทางเศรษฐกิจ การผลิต การค้าและการลงทุนเพื่อมูลค่าเพิ่มและการได้เปรียบในการแข่งขันร่วมกัน รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างอำเภอโดยแบ่งกลุ่ม อำเภอออกเป็น ๖ กลุ่ม ดังนี้

- อำเภอเมืองนครราชสีมา* , อำเภอสีคิ้ว, อำเภอปากช่อง, อำเภอสูงเนิน, อำเภอเฉลิมพระเกียรติ, อำเภอขามทะเลสอ
- อำเภอโชคชัย*, อำเภอปักธงชัย, อำเภอวังน้ำเขียว, อำเภอครบุรี, อำเภอเสิงสาง
- อำเภอพิมาย*, อำเภอชุมพวง, อำเภอโนนแดง, อำเภอประทาย, อำเภอลำทะเมนชัย, อำเภอเมืองยาง
- อำเภอจักราช*, อำเภอโนนสูง, อำเภอห้วยแถลง, อำเภอหนองบุญมาก, อำเภอโนนไทย
- อำเภอด่านขุนทด*, อำเภอเทพารักษ์, อำเภอพระทองคำ, อำเภอขามสะแกแสง,
- อำเภอบัวใหญ่* ,อำเภอบัวลาย ,อำเภอแก้งสนามนาง ,อำเภอสีดา ,อำเภอบ้านเหลื่อม ,อำเภอคง

รวมทั้งจัดประชุมประชาคมในแต่ละอำเภอด้วย เพื่อรับทราบสถานการณ์ปัญหาความต้องการและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ โดยแบ่งเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และการบริหารจัดการ สรุปผลดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจ

- จัดหาแหล่งกักเก็บ และพัฒนาระบบส่งน้ำทั้งในเขตและนอกเขตชลประทานเพื่อการเกษตรกรรมให้เพียงพอทุกฤดูกาลในพื้นที่ 32 อำเภอ
- ก่อสร้าง/ซ่อมสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมขนส่งทั้งใน และระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบล อำเภอ ให้สะดวกปลอดภัย และรวดเร็วในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรให้ครอบคลุมพื้นที่ 32 อำเภอ
- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประชาชน ในพื้นที่ 32 อำเภอ

2) ด้านสังคม

- แก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของรายได้ในพื้นที่ 32 อำเภอ
 - จัดให้มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างทั่วถึงในพื้นที่ 32 อำเภอ
- 2.3 การขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่ 32 อำเภอ

3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- จัดให้มีการอนุรักษ์ฟื้นฟู ป้องกัน และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างทั่วถึงและจริงจัง ต่อเนื่องในพื้นที่ 32 อำเภอ
- จัดให้มีระบบการกำจัดขยะอย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเพียงพอในพื้นที่ 32 อำเภอ
- ลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิงและพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ 32 อำเภอ

4) ด้านความมั่นคง

- เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติในพื้นที่ 32
- การป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรม เสพติด แรงงานต่างด้าว การค้ามนุษย์ การบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ การป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ การป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในจังหวัด การป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในพื้นที่ 32 อำเภอ

5) ด้านบริหารจัดการภาครัฐ

- เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของข้าราชการพนักงาน ลูกจ้างของรัฐเพื่อรองรับ MICE city, Smart city, Dry port และด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของประชาชน ในพื้นที่ 32 อำเภอ
- เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาศักยภาพ รองรับ MICE city, Smart city, Dry port และด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ 32 อำเภอ

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา

การกำหนดตำแหน่งจุดยืนทางยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา 5 ปี (พ.ศ.2561-2565) ตามวิสัยทัศน์จังหวัดนครราชสีมา **“ศูนย์กลางโครงข่ายคมนาคม และการท่องเที่ยวของภูมิภาค นวัตกรรมเกษตรและอุตสาหกรรม สังคมคุณภาพสูง”** เป็นจังหวัดที่ใหญ่เป็นอันดับ 1 ในประเทศไทย ตั้งอยู่บนที่ราบสูงโคราช มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 20,493 ตารางกิโลเมตร หรือ 12.8 ล้านไร่ มีประชากรเป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ จำนวนประชากร 2.6 ล้านคน แบ่งการปกครองเป็น 32 อำเภอ 289 ตำบล 3,743 หมู่บ้าน

แนวโน้มด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข และความมั่นคง

จากการวิเคราะห์ศักยภาพในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถระบุปัจจัยและองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและสร้างรายได้ให้แก่จังหวัด นครราชสีมามหาศาล ในขณะที่ปัญหาโครงสร้างทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพยังเป็นเงื่อนไขการพัฒนา ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจ

จังหวัดนครราชสีมา มีมูลค่าการผลิตภาค มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2557 มีมูลค่า GPP สูงถึง 245,248 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยมีมูลค่าสูงเป็นอันดับ 1 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสูงเป็นอันดับที่ 11 ของประเทศ (กรุงเทพมหานคร มีมูลค่าสูงเป็นลำดับที่ 1 ของประเทศที่มีมูลค่า 4,128,734 ล้านบาท รองลงมาคือ จังหวัดระยอง ที่มีมูลค่า 874,547 ล้านบาท) อัตราการขยายตัว ร้อยละ 0.30 ชะลอลดลงจากปีก่อน

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจะเห็นได้ว่าภาคอุตสาหกรรม มีมูลค่าสูงสุดที่ 72,368 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.51 รองลงมาคือ ภาคเกษตรกรรม มีมูลค่า 41,712 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.01 รองลงไป คือ การขายส่ง ขายปลีก มีมูลค่า 30,011 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.24 รวมทั้งปัจจัยความเจริญทางเศรษฐกิจที่กำลังจะเข้ามาในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ในช่วงของแผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2561 – 2564) ทั้งจากรถไฟทางคู่ ทางหลวงสายพิเศษ และการลงทุนของห้างสรรพสินค้าหลายแห่ง

สำหรับรายได้ต่อหัว (GPP per capita) เท่ากับ 97,963 บาท เป็นลำดับที่ 2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นลำดับที่ 38 ของประเทศ (จังหวัดระยอง เป็นลำดับที่ 1 ของประเทศ มีมูลค่า 1,008,615 บาท/คน/ปี รองลงมา คือ กรุงเทพมหานคร มีมูลค่า 481,118 บาท/คน/ปี) เมื่อผลิตภัณฑ์มวล รวมของจังหวัดเพิ่มขึ้นย่อมส่งผลให้รายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

2) ด้านการเกษตร

จากการวิเคราะห์สัดส่วนมูลค่า GPP ด้านเกษตรกรรม มีมูลค่า 41,712 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.01 ลดลงจากปีก่อน เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรกรรมลดลง รวมทั้งผลผลิตต่อไร่ลดลงแต่ก็มีความสำคัญรองจากด้านอุตสาหกรรม แต่ส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัด เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

จังหวัดนครราชสีมา จึง มุ่ง เน้น ที่จะส่งเสริม และปรับ ปรุงการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อย โรงงาน รวมทั้งสัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ โคเนื้อ ไก่พื้นเมือง สุกร ฯลฯ โดยใช้นวัตกรรมใหม่ รวมทั้งปรับปรุง และจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดจนปรับปรุงและก่อสร้างเส้นทางคมนาคมขนส่งผลผลิตทางการเกษตร เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งผลผลิต และลดระยะเวลาในการขนส่ง

พืชเศรษฐกิจสำคัญ

- 1) ข้าว มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด 4,319,122 ไร่ แยกเป็น
 - 1.1) ข้าวนาปี 3,614,313 ไร่ ผลผลิต 1.177 ล้านตัน ผลผลิตเฉลี่ย 413.65 กก.ต่อไร่
 - 1.2) ข้าวนาปรัง 429,421 ไร่ ผลผลิต 263,758 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 617 กก.ต่อไร่
- 2) พืชไร่ มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด 3,736,595 ไร่ แยกเป็น
 - 2.1) มันสำปะหลัง 1,708,835 ไร่ ผลผลิต 5.58 ล้านตัน ผลผลิตเฉลี่ย 3,799 กก.ต่อไร่
 - 2.2) อ้อยโรงงาน 828,429 ไร่ ผลผลิต 9.318 ล้านตัน ผลผลิตเฉลี่ย 36,847 กก.ต่อไร่
 - 2.3) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 398,705 ไร่ ผลผลิต 286,729 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 817 กก.ต่อไร่
 - 2.4) พืชไร่ชนิดอื่นๆ 536,791 ไร่

สัตว์เศรษฐกิจสำคัญ

สัตว์เศรษฐกิจสำคัญที่สร้างรายได้ในจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ โคเนื้อ โคนม กระบือ ไก่เนื้อ/ไก่พื้นเมือง และสุกร มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ 216,511 ครัวเรือน สัตว์ส่วนมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี สาขา ปศุสัตว์ 6,965 ล้านบาท

- 1) โคเนื้อ (พันธุ์โคราชวากิว/ลูกผสม) ปริมาณผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีในปี 2558 จำนวน 303,777 ตัว ราคาผลิต 15,004 บาท/ตัว ผลผลิตอันดับ 1 ของประเทศ
- 2) โคนม/น้ำนมดิบ ปริมาณผลิตโคนม ในปี 2558 จำนวน 97,778 ตัว ผลิตน้ำนมดิบ จำนวน 164,053,199 ลิตร ผลผลิตอันดับ 2 ของประเทศ
- 3) ไก่ (ไก่เนื้อ/ไก่พื้นเมือง) ผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ในปี 2558 จำนวน 35.33 ล้านตัว ราคาผลิต 76 บาท/ตัว ผลผลิตอันดับ 4 ของประเทศ
- 4) สุกร (สุกรขุน/พันธุ์) ปริมาณผลิตปี 2558 จำนวน 544,902 ตัว ราคาผลิต 7,952 บาท/ตัวผลผลิตอันดับ 5 ของประเทศ
- 5) กระบือ ปริมาณผลิตเพิ่มขึ้น ในปี 2558 จำนวน 31,461 ตัว ราคาผลิต 17,067 บาท/ตัวผลผลิตอันดับ 9 ของประเทศ

3) ด้านอุตสาหกรรม

จากการวิเคราะห์สัดส่วนมูลค่า GPP ด้านอุตสาหกรรมต่อมูลค่า GPP โดยรวมของจังหวัด พบว่ากิจกรรมทางอุตสาหกรรมของจังหวัดนครราชสีมา มีมูลค่า 72,368 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.51 ของ GPPของจังหวัด โดยมียุทธศาสตร์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงมีความสำคัญต่อจังหวัดเป็นอย่างยิ่งเพราะมี ศักยภาพในการพัฒนาให้เติบโตขึ้นเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของจังหวัดนครราชสีมาจึงเน้นที่จะส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ณ สิ้นปี พ.ศ.2558 จังหวัดมีโรงงานอุตสาหกรรม 2,632 โรง เงินลงทุน 174,075.57 ล้านบาท คนงาน 146,657 คน อุตสาหกรรมที่มีการลงทุน ได้แก่

- 1) อุตสาหกรรมเกษตรกรรม มีโรงงานอุตสาหกรรมเกษตรกรรม จำนวนทั้งสิ้น 399 โรง เงินลงทุน 11,658.63 ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน 7,712 คน คิดเป็นร้อยละ 17.22 ของโรงงานทั้งหมด

2) อุตสาหกรรมขนส่ง มีโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการขนส่ง จำนวน 292 โรง เงินลงทุน 7,495.85 ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน 7,337 คน ร้อยละ 12.60 ของโรงงานทั้งหมด มีการขยายตัวคงที่

3) อุตสาหกรรมอโลหะ มีโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอโลหะ จำนวน 284 โรง เงินลงทุน 3,196.96 ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน 4,322 คน คิดเป็นร้อยละ 12.26 ของโรงงานทั้งหมด โดยอุตสาหกรรม อโลหะมีการขยายตัวคงที่

4) อุตสาหกรรมอาหาร มีโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหาร จำนวน 229 โรง เงินลงทุน 18,382.13 ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน 14,956 คน คิดเป็นร้อยละ 9.88 ของโรงงานทั้งหมดโดยอุตสาหกรรมอาหาร มีการขยายตัวคงที่

5) อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล มีโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับเครื่องจักรกล จำนวน 188 โรงเงินลงทุน 6,057.93 ล้านบาท มีการจ้างแรงงาน 11,595 คน คิดเป็นร้อยละ 8.11 ของโรงงานทั้งหมด โดยอุตสาหกรรมอาหาร มีการขยายตัวคงที่

อำเภอที่มีการลงทุนมากที่สุด ได้แก่อำเภอเมืองนครราชสีมา 800 โรงงาน เงินลงทุน 45,409.27 ล้านบาท คนงาน 50,932 คน รองลงมา ได้แก่อำเภอปากช่อง 359 โรงงาน เงินลงทุน 21,340.02 ล้านบาทคนงาน 15,831 คน อำเภอสูงเนิน 133 โรง เงินลงทุน 15,935.35 ล้านบาท คนงาน 27,467 คน อำเภอด่านขุนทด 126 โรง เงินลงทุน 12,922.02 ล้านบาท คนงาน 1,837 คน ตามลำดับ

ภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดนครราชสีมามีความโดดเด่นในประเด็นด้านกลยุทธ์การแข่งขัน โดยเฉพาะด้านความเร็วในการจัดส่ง และประเด็นด้านปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะด้านปริมาณ คุณภาพ และระดับราคาของวัตถุดิบ อย่างไรก็ตามก็ยังสามารถเพิ่มขีดศักยภาพการแข่งขันของตนเองได้ตามประเด็นดังต่อไปนี้

- ด้านปัจจัยการผลิต – ควรมีการลงทุนในส่วนการวิจัยและพัฒนาเพิ่มเติม
- ด้านอุตสาหกรรมสนับสนุน – จำเป็นต้องเพิ่มจำนวนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และพัฒนาความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันตลอดห่วงโซ่อุตสาหกรรม
- ด้านรัฐบาล – ควรให้มีการให้ข้อมูลและการสนับสนุนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการทำ FTA โดยตรงพร้อมยกระดับมาตรฐานการผลิตโดยรวม
- ด้านการแข่งขันและกลยุทธ์ – ควรมีการลงทุนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากตราสินค้า การพัฒนาสินค้าและการขยายตลาด
- ด้านอุปสงค์ – ควรมีการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน (Cluster)

4) ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดนครราชสีมา มีรายได้จากการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ.2557 จำนวน 13,511 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2556 ที่มีรายได้ จำนวน 12,794 ล้านบาท จำนวนนักท่องเที่ยว 7,063,059 คน เพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ.2556 ที่มีนักท่องเที่ยว จำนวน 6,804,563 คน แต่จำนวนนักท่องเที่ยว เป็นชาวไทย

6,930,725 คนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 132,334 คน (สหรัฐอเมริกา สูงที่สุด จำนวน 9,458 คน)
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 1,136.57 บาท/คน/วัน

จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายต่อวันต่อคน และรายได้จากการท่องเที่ยว
สามารถวิเคราะห์ประเด็นทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาได้ดังนี้

- จังหวัดมีจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยวไทยเป็นหลัก นโยบาย
การท่องเที่ยว จึงควรอ้างอิงจากความต้องการ และสภาพเศรษฐกิจของไทย
- จังหวัดขาดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ จึงควรมีนโยบายด้านการ
ประชาสัมพันธ์และการสร้างความตระหนักการท่องเที่ยวต่อนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เพิ่มมากขึ้น

5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) ด้านทรัพยากรน้ำ

จังหวัดนครราชสีมา มีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ เชื้อนกกักเก็บน้ำ
5 โครงการ ได้แก่ เชื้อนลำตะคอง เชื้อนลำพระเพลิง เชื้อนมูลบน เชื้อนลำแจะ เชื้อนลำปลายมาศ มีความจุ
น้ำ 938.12 ล้าน ลบ.ม. ปัจจุบันกักเก็บน้ำได้ปริมาณ 489.86 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 51.67 ซึ่ง
สถานการณ์น้ำในอ่างลดลง จากปีที่ผ่านมา (สภาพน้ำปีที่แล้วมีปริมาณ 955.78 ล้านลบ.ม.คิดเป็นร้อยละ
100.82) อ่างเก็บน้ำลำแจะ ลำตะคอง มีภาวะวิกฤติมากที่สุด

นอกจากนี้ มีโครงการชลประทานขนาดกลาง 22 แห่ง มีความจุ 226.73
ล้าน ลบ.ม. ปัจจุบันกักเก็บน้ำได้ 116.80 ล้านลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 51.52 ในขณะที่ปีที่ผ่านมาสามารถกัก
เก็บน้ำได้ 218.58 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 96.40

จังหวัดนครราชสีมา จึงมุ่งเน้นที่จะบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน เพื่อเก็บ
กักน้ำ และแจกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร ตามหลักวิชาการและความเหมาะสมต่อไป

(2) ด้านป่าไม้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของประเทศพบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ป่า
ไม้ทั้งหมด 1,929,491.88 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.89 ของพื้นที่ ทั้งจังหวัด โดยพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นทุกปี แต่ก็
ต้องเฝ้าระวังการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

(3) ด้านขยะ

ตัวชี้วัดที่บ่งชี้ข้อมูลปัญหาสำคัญซึ่งมีผลกระทบต่อ
สิ่งแวดล้อมในอนาคต คือปริมาณขยะ โดยพบว่าจังหวัดนครราชสีมา มีปริมาณขยะสูง ถึง 837,310 ตัน/ปี
หรือ 2,264 ตัน/วัน แต่ปริมาณที่เก็บขนไปกำจัดได้ เพียง 1,173 ตัน/วัน เท่านั้น

จังหวัดนครราชสีมา จึงมุ่งเน้นที่จะเพิ่มความสามารถในการกำจัดปริมาณ
ขยะ ขณะเดียวกัน ก็ต้องรณรงค์ให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะ เพื่อง่ายต่อการกำจัดด้วย

(4) ด้านภัยธรรมชาติ

- ปัญหาอุทกภัย ในปี พ.ศ.2558 ประชาชนประสบอุทกภัย จำนวน 3,061
คน สูงขึ้น จากปีก่อน ที่มีจำนวนผู้ประสบอุทกภัย จำนวน 1,299 คน อีกทั้งเกิดปัญหาน้ำกัดเซาะตลิ่ง ใน

พื้นที่ ลำน้ำสายหลัก เช่นลำน้ำมูล ในพื้นที่อำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน อำเภอเมือง นครราชสีมา อำเภอพิมาย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอชุมพวง ฯลฯ

- ปัญหาวาตภัย ในปี พ.ศ.2558 ประชาชนประสบวาตภัย จำนวน 5,782 คน สูงกว่าปีก่อนที่มีจำนวนผู้ประสบวาตภัย จำนวน 5,755 คน

- ปัญหายุ้งน้ำ ในปี พ.ศ.2559 ประชาชนประสบภัยแล้ง จำนวน 64,942 คน สูงกว่าปีก่อนที่มีผู้ประสบภัยแล้ง จำนวน 62,403 คน

6) ด้านความมั่นคง

จังหวัดนครราชสีมา เป็นศูนย์กลางในการป้องกันภัยคุกคาม และเสริมสร้างความมั่นคง เพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติ โดยเป็นที่ตั้งของกองบัญชาการกองทัพภาคที่ 2 กองทัพหน่วยที่ 2 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 3 กองบัญชาการมณฑลทหารบกที่ 21 กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 และหน่วยงานที่มีภารกิจด้านความมั่นคงอื่น ๆ จึงมีศักยภาพในการดำเนินภารกิจด้านความมั่นคง เพื่อรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติในทุกสถานการณ์

(1) ด้านความมั่นคงระดับตำบล

จังหวัดนครราชสีมา เน้นให้เกิดความมั่นคงในระดับตำบลและแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรก คือ ตำบลที่ต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 มีด้วยกัน จำนวน 115 หมู่บ้าน และลำดับที่รองลงไป มีด้วยกัน จำนวน 124 หมู่บ้าน ซึ่งจะทำให้จังหวัดนครราชสีมา มีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม อาหารและพลังงาน

(2) ด้านปัญหายาเสพติด

จากรายงานผลการปราบปรามยาเสพติด ทัว ประเทศ ปี 2555 – 2558 ของสำนักงาน ป.ป.ส. ในปี พ.ศ.2558 จังหวัดนครราชสีมา มีผลการจับกุม ทั้งสิ้น 9,300 คดี เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2557 ที่มีการจับกุมทั้งสิ้น 6,561 คดี คิดเป็นร้อยละ 141.75 ผู้ต้องหา รวม 9,511 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2557 ที่มีผู้ต้องหา 6,829 คน คิดเป็นร้อยละ 139.27 แสดงให้เห็นว่า จังหวัดนครราชสีมา ยังคงประสบ กับปัญหาเสพติดอยู่ โดยเฉพาะ เมทแอมเฟตามีน(ยาบ้า) และกัญชาแห้ง ทั้งนี้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อไปยังปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

(3) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ในรอบปี พ.ศ.2558 จังหวัดนครราชสีมา มีสถิติคดีอาชญากรรม เพิ่มขึ้น อยู่ 3 กลุ่มประกอบด้วย

- กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ จำนวน 698 คดี เพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยสามารถจับกุมได้ 643 คดี คิดเป็นร้อยละ 92.12

- กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน จำนวน 1,883 คดี เพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยสามารถจับกุมได้ 1,615 คดี คิดเป็นร้อยละ 85.77 ของคดีที่รับแจ้ง

- กลุ่มคดีที่น่าสนใจ จำนวน 1,402 คดี เพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยสามารถจับกุมได้ 675 คดี คิดเป็นร้อยละ 48.15 ของคดีที่รับแจ้ง

ขณะเดียวกันกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ และกลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายลดลง แต่ยังคงอยู่ในระดับที่สูงพอสมควร แสดงให้เห็นว่า ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนยังอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง

(4) ปัญหาภัยพิบัติ

จังหวัดนครราชสีมา มีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน ในปี พ.ศ.2558 จำนวน 500 คน ลดลงจากปีก่อนที่เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน จำนวน 524 คน

ด้านอุทกภัย ในปี พ.ศ.2558 ประชาชนประสบอุทกภัย จำนวน 3,061 คน สูงขึ้นจากปีก่อน ที่มีจำนวนผู้ประสบอุทกภัย จำนวน 1,299 คน

ด้านวาตภัย ในปี พ.ศ.2558 ประชาชนประสบวาตภัย จำนวน 5,782 คน สูงกว่าปีก่อนที่มีจำนวนผู้ประสบวาตภัย จำนวน 5,755 คน

ด้านภัยแล้ง ในปี พ.ศ.2559 ประชาชนประสบภัยแล้ง จำนวน 64,942 คน สูงกว่าปีก่อนที่มีผู้ประสบภัยแล้ง จำนวน 62,403 คน

7) ด้านสาธารณสุข

จังหวัดนครราชสีมา มีโรงพยาบาลทั้งภาครัฐ ที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งที่สังกัด มหาวิทยาลัย และกระทรวงกลาโหม ตลอดจนโรงพยาบาลเอกชน ดังนี้

โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา เป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ สังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

โรงพยาบาลจังหวัดและอำเภอขนาดใหญ่

- โรงพยาบาลเทพรัตนนครราชสีมา โรงพยาบาลปากช่องนานา โรงพยาบาลบัวใหญ่ และโรงพยาบาลพิมาย

โรงพยาบาลอำเภอ

- โรงพยาบาลหัวทะเล เครือข่ายโรงพยาบาลมหาราช โรงพยาบาลด่านขุนทด โรงพยาบาลหลวงพ่อดุณ ปรีสุทโธ (กำลังดำเนินการก่อสร้าง) โรงพยาบาลปักธงชัย โรงพยาบาลครบุรี โรงพยาบาลเสิงสาง โรงพยาบาลสูงเนิน โรงพยาบาลวังน้ำเขียว โรงพยาบาลสีคิ้ว โรงพยาบาลขามทะเลสอ โรงพยาบาลโนนสูง โรงพยาบาลขามสะแกแสง โรงพยาบาลพระทองคำเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้า 100 ปี เมืองยาง โรงพยาบาลโนนไทย โรงพยาบาลคง โรงพยาบาลประทาย โรงพยาบาลบ้านเหลื่อม โรงพยาบาลแก้งสนามนาง โรงพยาบาลบัวลาย โรงพยาบาลสีดา โรงพยาบาลชุมพวง โรงพยาบาล

ลำทะเมนชัย โรงพยาบาลห้วยแถลง โรงพยาบาลจักราช โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลหนอง
บุญมาก โรงพยาบาลโชคชัย โรงพยาบาลโนนแดง

โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ได้แก่ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

โรงพยาบาลทหาร ได้แก่ โรงพยาบาลค่ายสุรนารี โรงพยาบาลกองบิน 1

โรงพยาบาลเอกชน ได้แก่ โรงพยาบาลกรุงเทพราชสีมา โรงพยาบาลกรุงเทพ-
ปากช่อง โรงพยาบาลโคราชเมโมเรียล โรงพยาบาลเซนต์แมรี โรงพยาบาลด่านเมดิคอล โรงพยาบาล
เดอะโกลด์เด็นท์เกต โรงพยาบาลบัวใหญ่รวมแพทย์ โรงพยาบาล ป.แพทย์ โรงพยาบาล
ป.แพทย์ 2 โรงพยาบาล ปากช่องเมโมเรียล โรงพยาบาลพิมายเมดิคอล โรงพยาบาลมิตรภาพ
โพธิ์คลิสิก โรงพยาบาลมนตรี โรงพยาบาลสาทรเวช โรงพยาบาลหมอลีน

โรงพยาบาลเฉพาะทาง ได้แก่ โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์

โรงพยาบาลอื่นๆ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 5
กรมอนามัย (โรงพยาบาล แม่และเด็ก เดิม)

2.3 ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับของจังหวัดนครราชสีมา

หน่วยงานด้านการศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา	สถานศึกษา
1. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ)	
1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1	144
1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2	176
1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3	185
1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4	181
1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5	220
1.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6	181
1.7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7	228
1.8 สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 31	50
1.9 สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ	
(1) โรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล	1
รวมสังกัด สพฐ	1,366
2. สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
2.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	
(1) โรงเรียนเอกชนในระบบ	113
2.2 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา (กศน.)	
(1) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ	32
รวมสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	145
3. สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
3.1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (รัฐบาล)	
(1) วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา	1
(2) วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี	1
(3) วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ	1
(4) วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา	1
(5) วิทยาลัยเทคนิคพิมาย	1
(6) วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา	1
(7) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา	1
(8) วิทยาลัยเทคนิคปักธงชัย	1
(9) วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวนครราชสีมา	1
(10) วิทยาลัยอาชีวะปากช่อง	1
(11) วิทยาลัยอาชีวะบัวใหญ่	1
(12) วิทยาลัยอาชีวะชุมพวง	1
รวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (รัฐบาล)	12

หน่วยงานด้านการศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา		สถานศึกษา
3.2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เอกชน)		
	(1) กุศลภูมิเทคโนโลยี	1
	(2) เทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย ดง	1
	(3) เทคโนโลยีอาชีวศึกษา	1
	(4) มารีย์บริหารธุรกิจ	1
	(5) เมรีเทคโนโลยี	1
	(6) วิทยาลัยเทคโนโลยีชนะชนธ์ นครราชสีมา	1
	(7) วิทยาลัยช่างกลพาณิชย์การนครราชสีมา	1
	(8) วิทยาลัยเทคโนโลยีบัวใหญ่	1
	(9) วิทยาลัยช่างกลพาณิชย์การปากช่อง	1
	(10) วิทยาลัยเทคโนโลยีสายมิตรนครราชสีมา	1
	(11) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเซนต์แอนน์	1
รวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (เอกชน)		11
รวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งสิ้น		23
4. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา		
4.1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (รัฐบาล)		
	(1) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	1
	(2) โรงเรียนสุรวิวัฒน์	1
	(3) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วิทยาเขตนครราชสีมา	1
	(4) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	1
	(5) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	1
	(6) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา	1
	(7) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	1
	(8) มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติดินนครราชสีมา	1
	(9) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาปชาบดีเถรี วิทยาลัยและศูนย์การศึกษาโคราช	1
รวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (รัฐบาล)		9
4.2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (เอกชน)		
	(1) มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	1
	(2) วิทยาลัยนครราชสีมา	1
	(3) วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์	1
รวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (เอกชน)		3
รวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทั้งสิ้น		12
5. สังกัดสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา		

หน่วยงานด้านการศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา		สถานศึกษา
5.1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	58
5.2	ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา	27
รวมสังกัดสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา		85
6.สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข		
6.1	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา	1
7. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม		
7.1	วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา	1
8. สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครราชสีมา		
8.1	โรงเรียนปริยัติสามัญนครราชสีมา	1
8.2	โรงเรียนวิสุทธิพรตพิทยาคม	1
8.3	โรงเรียนศรีปริยัติคุณศึกษา	1
8.4	โรงเรียนสัทธรรมวิทยา	1
8.5	โรงเรียนดอนหวายพิทยาคม	1
8.6	โรงเรียนพระปริยัติธรรมปักธงชัยวิทยา	1
8.7	โรงเรียนบูรพาวิทยานุสรณ์	1
8.8	โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดตะกุดเครือปลอก	1
8.9	โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญศึกษาอำเภอปากช่อง	1
8.10	โรงเรียนประชานิรมิตวิจัยศึกษา	1
8.11	โรงเรียนปริยัติธรรมวัดบึงกิตติวิทยา	1
รวมสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครราชสีมา		11
รวมทุกสังกัด		1,644

ที่มา : แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2562-2565) จังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลทั่วไปสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา



สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ได้รับการพัฒนามาจาก “หน่วยฝึกอาชีพเคลื่อนที่ 31” กองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีนายไพโรจน์ บริบูลย์ เป็นผู้บริหารหน่วยย่อย ตั้งอยู่ที่หอประชุมของนายน้อย ทินราช ผู้อำนวยการศูนย์ฯ สำหรับการจัดการศึกษา เน้นการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น และหน่วยงานนี้ได้ย้ายมาสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา พร้อมเปลี่ยนชื่อเป็น “ศูนย์การศึกษาประชาชนจังหวัด” โดยมีนายสุพิศ ขำสกุล เป็นผู้บริหารในตำแหน่งหัวหน้าศูนย์การศึกษาประชาชนจังหวัด และในปี พ.ศ.2520 ได้จัดหาสถานที่ก่อสร้างอาคารใหม่ บนพื้นที่ 15 ไร่ 1 งาน 55 ตารางวา ตั้งอยู่เลขที่ 14 ถนนสีปศิริ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา คือที่ตั้งใหม่ปัจจุบัน โดยเป็นศูนย์ในโครงการเงินกู้ธนาคารโลก 24 จังหวัด

ในปี พ.ศ.2524 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งกรมการศึกษานอกโรงเรียน และในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2524 และได้ย้ายงานการศึกษานอกโรงเรียน มาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน และเปลี่ยนชื่อเป็น “ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา” มีคำย่อว่า “ศนจ.นม.” มีฐานะเป็นสถานศึกษา

วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 หน่วยงานบังคับบัญชาส่วนกลางได้เปลี่ยนสภาพจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นสำนักบริหารการศึกษานอกโรงเรียน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แต่หน่วยงาน กศน.ระดับจังหวัดยังคงใช้ชื่อว่า “ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา”

ต่อมาในปี พ.ศ.2551 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 ทำให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา ได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา” ใช้ชื่อย่อว่า “สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา” มีสถานะเป็นหน่วยงานทางการศึกษา

**ทำเนียบผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา
(พ.ศ.2522 – พ.ศ.2551)**

1. นายสุพิศ ขำสกุล	พ.ศ.2522 – พ.ศ.2522
2. นายสงัด ลั่นตะพันธ์	พ.ศ.2523 – พ.ศ.2534
3. นายชานนท์ พงศ์อุดม	พ.ศ.2534 – พ.ศ.2539
4. นายวิจิตร คงสัตย์	พ.ศ.2539 – พ.ศ.2541
5. นายจรูญพงษ์ จีระมะกร	พ.ศ.2541 – พ.ศ.2545
6. นายจำลอง เรียงใหม่	พ.ศ.2545 – พ.ศ.2550
7. นายจรูญพงษ์ จีระมะกร	พ.ศ.2550 – พ.ศ.2551

ทำเนียบผู้บริหารการศึกษา

**สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา
(ปี พ.ศ.2551 – ปัจจุบัน)**

1. นายจรูญพงษ์ จีระมะกร	ปี 2551 – ปี 2552
2. นายทรงชัย ชัยนงาน	ปี 2552 – ปี 2557
3. นายทวีศักดิ์ เทียงธรรม	ปี 2557 – ปี 2557
4. นายทรงชัย ชัยนงาน	ปี 2557 – ปี 2558
5. นายประสิทธิ์ แสงพินิจ	ปี 2558 – ปี 2559
6. ดร.สุประณีต ยศกลาง	ปี 2559 – ปี 2560
7. นายประพรรณ ชามโนนวัต	ปี 2560 (รักษาการ 13 มีนาคม – 14 มิถุนายน 2560)
8. ดร.สุประณีต ยศกลาง	ปี 2560 – ปี 2561
9. นายทวีศักดิ์ เทียงธรรม	ปี 2562 – ปี 2563
10. นางสาวทรงศรี วิระรังษิยากร	ปี 2563 – ปี 2564
11. นายโกเมน จินาวัลย์	ปี 2564 (รักษาการ 25 สิงหาคม – 15 ธันวาคม 2564)
12. นายการเรียม ยืนยงชาติ	ปี 2564 – ปี 2565
13. นายชินกร คะอังกู	ปี 2565 – ปัจจุบัน

ปัจจุบัน สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา มี นายชินกร คะอังกู ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา และมีนายโกเมน จินาวัลย์ ดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา

สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน กศน. และเป็นหน่วยงาน การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่เป็นหน่วยงาน ธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย

1	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา			ประธานคณะกรรมการ
2	ปลัดจังหวัดนครราชสีมา			กรรมการ
3	เกษตรจังหวัดนครราชสีมา			กรรมการ
4	สาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา			กรรมการ
5	แรงงานจังหวัดนครราชสีมา			กรรมการ
6	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครราชสีมา			กรรมการ
7	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา			กรรมการ
8	นายจันทร์ที	ประทุมภา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น	กรรมการ
9	นายชาญวิทย์	ทับสุพรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจ	กรรมการ
10	นายจรูญพงษ์	จีระมะกร	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา	กรรมการ
11	นายไพฑูรย์	ลิศนันท์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม	กรรมการ
12	นางปิยะฉัตร	อินสว่าง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาสังคมและชุมชน	กรรมการ
13	นายเกษม	ศุภรานนท์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	กรรมการ
14	นายชานนท์	พงศ์อุดม	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัยและประเมินผล	กรรมการ
15	นายทอง	วิริยะจารุ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านความมั่นคง	กรรมการ
16	ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา			กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) ให้คำปรึกษาและร่วมมือในการในการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกับภาคีเครือข่าย

2) ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่าย เพื่อจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานที่คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำหนด

3) ติดตามการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา และหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนดและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ รวมทั้งความต้องการเพื่อการพัฒนาของท้องถิ่น

4) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมอบหมาย

โครงสร้างการบริหารงาน สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา

ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา

คณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษานอกระบบ
และการศึกษา
ตามอัธยาศัย
จังหวัดนครราชสีมา

รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มอำนวยการ

1. กลุ่มงานบริหารทั่วไป
2. กลุ่มงานบริการบุคคล
3. กลุ่มงานบริหารการเงินและสินทรัพย์
4. กลุ่มงานประชาสัมพันธ์

กลุ่มยุทธศาสตร์และการพัฒนา

1. กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน
2. กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและรายงาน
3. กลุ่มงานงบประมาณและระดมทรัพยากร
4. กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนายุทธศาสตร์

กลุ่มส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

1. กลุ่มงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. กลุ่มงานการศึกษาต่อเนื่อง
3. กลุ่มงานส่งเสริมการเทียบโอน/เทียบระดับการศึกษา
4. กลุ่มงานศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำ

กลุ่มส่งเสริมการศึกษตามอัธยาศัย

1. กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้
2. กลุ่มงานส่งเสริมนิทรรศการและเผยแพร่

กลุ่มส่งเสริมภาคีเครือข่ายและกิจการพิเศษ

1. กลุ่มงานส่งเสริมภาคีเครือข่าย
2. กลุ่มงานกิจการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

1. กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและพัฒนาระบบบริหารและกระบวนการเรียนรู้
2. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
3. กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
4. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

กลุ่มตรวจสอบภายใน

1. กลุ่มงานตรวจสอบการเงินและบัญชี
2. กลุ่มงานตรวจสอบการดำเนินงาน

จำนวนบุคลากรในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา

สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา เป็นหน่วยงานทางการศึกษา และมีสถานะเป็นผู้บังคับบัญชาสถานศึกษาในจังหวัด โดยมีบุคลากรแต่งตามประเภทดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2564)

1.	ผู้บริหารการศึกษา	จำนวน	2	คน
2.	ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	30	คน
3.	ข้าราชการครู	จำนวน	49	คน
4.	บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค. (2)	จำนวน	6	คน
5.	ลูกจ้างประจำ	จำนวน	5	คน
6.	พนักงานราชการ			
6.1	ตำแหน่ง ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน	56	คน
6.2	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล	จำนวน	329	คน
6.3	ตำแหน่ง บรรณารักษ์	จำนวน	6	คน
6.4	ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไป	จำนวน	16	คน
6.5	ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชี	จำนวน	5	คน
6.6	ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	จำนวน	2	คน
6.7	ตำแหน่ง นักเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน	3	คน
6.8	ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา	จำนวน	11	คน
6.9	ตำแหน่ง นักวิชาการพัสดุ	จำนวน	5	คน
6.10	ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบภายใน	จำนวน	2	คน
6.11	ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการ	จำนวน	3	คน
6.12	ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคล	จำนวน	1	คน
6.13	ตำแหน่ง ครูผู้สอนคนพิการ	จำนวน	1	คน
7.	จ้างเหมาบริการบุคคลภายนอกปฏิบัติงาน			
7.1	ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	จำนวน	90	คน
7.2	ตำแหน่ง ครูประกาศนียบัตรวิชาชีพ	จำนวน	14	คน
7.3	ตำแหน่ง ครูผู้สอนคนพิการ	จำนวน	17	คน
7.4	ตำแหน่ง ครูผู้สอนคนเร่ร่อน	จำนวน	2	คน
7.5	ตำแหน่ง บรรณารักษ์ (จ้างเหมา)	จำนวน	25	คน
7.6	ตำแหน่ง พนักงานขับรถขนนตรีราชการ	จำนวน	3	คน
7.7	ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ธุรการ	จำนวน	15	คน
7.8	ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	จำนวน	18	คน
7.9	ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา	จำนวน	5	คน
7.10	ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	จำนวน	3	คน
7.11	ตำแหน่ง พนักงานบริการ	จำนวน	16	คน
7.12	ตำแหน่ง คนสวน	จำนวน	3	คน
7.13	ตำแหน่ง รักษาความปลอดภัย	จำนวน	4	คน

7.14	ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	จำนวน	1	คน
7.15	ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่แผนงานและโครงการ	จำนวน	1	คน
7.16	ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	จำนวน	1	คน
7.17	ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่พัสดุ	จำนวน	2	คน
7.18	ตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์	จำนวน	5	คน
8	ครูประจำกลุ่ม	จำนวน	131	คน
รวมบุคลากรทั้งสิ้น		จำนวน	888	คน

รายชื่อสถานศึกษา

ที่	ชื่อสถานศึกษา (แห่ง)	จำนวน กศน.ตำบล (แห่ง)	ผู้อำนวยการ
1	กศน.อำเภอเมืองนครราชสีมา	25	นางอิสราภรณ์ กิ่งกลาง
2	กศน.อำเภอแก้งสนามนาง	5	นางสาวพจนา วิไลกิจ
3	กศน.อำเภอขามทะเลสอ	5	นางสาวพรทิพย์ สุขอร่าม
4	กศน.อำเภอขามสะแกแสง	7	นางภัททิยา ไสเม
5	กศน.อำเภอดง	10	นายคมพิสิษฐ์ ดั่งไธสงษ์
6	กศน.อำเภอครบุรี	12	นายสรุชัย จันทร์แดง
7	กศน.อำเภอจักราช	8	นายพัฒนเดชน์ วิเชียรสกุลนา
8	กศน.อำเภอชุมพวง	9	นายบุญส่ง สุภเดช
9	กศน.อำเภอโชคชัย	10	นางจิระภา วัฒนกลีการ
10	กศน.อำเภอด่านขุนทด	16	นางวรากร ครุฑขุนทด
11	กศน.อำเภอโนนแดง	5	นางนฤมล องอาจ
12	กศน.อำเภอโนนไทย	10	นางสุมาลี วัชรระมโนกานต์
13	กศน.อำเภอโนนสูง	16	นางวิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์
14	กศน.อำเภอบ้านเหลื่อม	4	นางบุศรา อารีชาติ
15	กศน.อำเภอบัวใหญ่	10	นางสมร พงษ์พันธ์
16	กศน.อำเภอประทาย	13	นางนิพาดา อุบัติษาย
17	กศน.อำเภอปักธงชัย	16	นางกิงดาว นิตยไพบูลย์
18	กศน.อำเภอปากช่อง	12	นายมานิชรุ้ ลากจิต
19	กศน.อำเภอพิมาย	12	นายเกษม บาตรโพธิ์
20	กศน.อำเภอวังน้ำเขียว	5	นายเชิดชัย กิ่งพิศุชา
21	กศน.อำเภอสีคิ้ว	12	นายบรรหาร โพธิ์ศรี
22	กศน.อำเภอสูงเนิน	11	นางสาวสุดารัตน์ แดงอิทธิภัค
23	กศน.อำเภอเสิงสาง	6	นางสาวปนัดดา แอบเกษม
24	กศน.อำเภอหนองบุญมาก	9	นางพิมพ์สุดา สุราวุธ
25	กศน.อำเภอห้วยแถลง	10	นายรัฐวิศ เสถียรรัมย์
26	กศน.อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	5	นางสาวกฤษณา อินทร์หมื่นไว
27	กศน.อำเภอเมืองยาง	4	-
28	กศน.อำเภอเทพารักษ์	4	-
29	กศน.อำเภอพระทองคำ	5	นางเตือนใจ ผ่องกุล
30	กศน.อำเภอลำทะเมนชัย	4	นายเลอพงษ์ ทัมทิมเสน
31	กศน.อำเภอบัวลาย	4	นางสาวรัศมี ศรีภิบาล
32	กศน.อำเภอสีดา	5	นางสุเพียร เจริญโนนสูง
รวม	32 แห่ง	289 แห่ง	

โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้

สำนักงาน กศน. จังหวัดนครราชสีมา เป็นหน่วยงานทางการศึกษา มีฐานะเป็นหน่วยงานบังคับบัญชาสถานศึกษา กศน.อำเภอ และมีแหล่งเรียนรู้ประกอบด้วย

1. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด	จำนวน	1	แห่ง
2. ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมา	จำนวน	1	แห่ง
3. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ	จำนวน	32	แห่ง
4. ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	จำนวน	26	แห่ง
5. ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”	จำนวน	6	แห่ง
6. ห้องสมุด “เคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด”	จำนวน	32	แห่ง
7. กศน.ตำบล	จำนวน	289	แห่ง
8. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	จำนวน	164	แห่ง
9. บ้านหนังสือชุมชน	จำนวน	580	แห่ง

บทที่ 2 ทิศทางการดำเนินงาน

ส่วนที่ 1 : การประเมินสถานการณ์ของสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา

การพัฒนางานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลแก่กลุ่มเป้าหมายผู้เรียน/ผู้รับบริการ เป็นการสนองบริบทของชุมชนและนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการวางแผนยุทธศาสตร์ รวมทั้งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน (SWOT Analysis) โดยเป็นการวิเคราะห์สภาพภายในขององค์กร (Organizational Analysis) เพื่อตรวจสอบขีดสมรรถนะขององค์กรที่จะบ่งบอกถึงจุดแข็ง (Strengths : S) และจุดอ่อน (Weaknesses : W) ในด้านต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์แยกเป็นประเด็นต่าง ๆ เก็บข้อมูลจากหลายแหล่ง จากประเด็นในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย 6 ด้าน ย่อว่า 2S + 4M และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กร (External Environment) เกี่ยวกับโอกาส (Opportunities : O) และอุปสรรค (Treats : T) การดำเนินงานของหน่วยงานในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา โดยมีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์สภาพภายในขององค์กร (Organizational Analysis) เพื่อตรวจสอบขีดสมรรถนะขององค์กรที่จะบ่งบอกถึงจุดแข็ง (Strengths : S) และจุดอ่อน (Weaknesses : W) ในด้านต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์แยกเป็นประเด็นต่าง ๆ เก็บข้อมูลจากหลายแหล่ง จากประเด็นในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย 6 ด้าน ย่อว่า 2S + 4M มีดังนี้

1) ด้านโครงสร้างและนโยบาย (Structure and Polity : S₁) วิเคราะห์โครงสร้างขององค์กรมีความเหมาะสมหรือไม่ จัดโครงสร้างองค์กรในแนวราบ (horizontal) และในการตั้งสายบังคับบัญชา (Hierarchy) เหมาะสมหรือไม่ นโยบายต่าง ๆ มีความเหมาะสมหรือไม่ การนำไปใช้และการติดตามประเมินผล

2) ด้านผลผลิตและการบริการ (Products and Service : S₂) เป็นไปตามความต้องการของเป้าหมายผู้รับบริการหรือไม่ มากน้อยเพียงใดมีผลลัพธ์ที่เป็นผลกระทบต่อสังคมอย่างไร

3) ด้านบุคลากร (Man : M) วิเคราะห์เกี่ยวกับคุณภาพ ได้แก่ การศึกษา ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสิทธิภาพ ขวัญกำลังใจโอกาส ความก้าวหน้า ค่าตอบแทน สวัสดิการ การพัฒนาบุคลากร การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย การประเมินผลงาน การพิจารณาความดี ความชอบ วินัยและการลงโทษ

4) ด้านการเงิน (Money : M₂) เกี่ยวกับสถานะทางการเงิน วงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ การบริหารงบประมาณ การติดตามประเมินผลการใช้งบประมาณ

5) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Materials : M₃) เกี่ยวกับเครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก อาคาร สถานที่

6) ด้านการจัดการ (Management : M₄) เกี่ยวกับการนำนโยบายมาปฏิบัติ แผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ การอำนวยการ การประสานงาน การควบคุม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์การ (External Environment) เกี่ยวกับโอกาส (Opportunities : O) และอุปสรรค (Treats : T) การดำเนินงานของหน่วยงาน ประกอบด้วย

1) สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องโดยตรง (Task Environment) เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน สภาพการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) สภาพแวดล้อมภายนอกทั่วไป (General Environment) ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการดำเนินงานขององค์การโดยรวม ประกอบด้วย 4 ด้าน “STEP” ดังนี้

(1) ด้านเศรษฐกิจ (Economic Component : E) วิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ผลผลิตมวลรวม ภายในประเทศ ดุลการชำระเงิน อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราการว่างงาน การจ้างงาน การลงทุน ภาคเอกชน ดัชนีราคา ราคาน้ำมันดิบ

(2) ด้านสังคม วัฒนธรรม (Sociocultural Component : S) วิเคราะห์สภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ระดับการศึกษาและอัตราการรู้หนังสือของประชากร จำนวนประชากร โครงสร้างของประชากร ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ค่านิยมและวัฒนธรรมแบบแผน การดำเนินชีวิตและพฤติกรรม การประกอบอาชีพ คุณภาพชีวิต ลักษณะของชุมชนและการตั้งถิ่นฐาน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การกระจายรายได้และความเป็นธรรมในสังคม โครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณสุข ภาครัฐ การคมนาคม การติดต่อสื่อสาร

(3) ด้านเทคโนโลยี (Technological Component : T) วิเคราะห์สภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการดำเนินงาน ได้แก่ การผลิตคิดค้นเทคโนโลยีต่าง ๆ ความรู้และวิทยาการแขนงต่าง ๆ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร ความก้าวหน้าในการวิจัยและพัฒนาในสาขาที่เกี่ยวข้อง การเสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตและการให้บริการโดยใช้อุปกรณ์อัตโนมัติต่าง ๆ

(4) ด้านการเมือง – กฎหมาย (Political Component : P) วิเคราะห์นโยบายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของภาครัฐ ที่น่าจะมีผลกระทบต่อ การดำเนินงานขององค์การ ได้แก่ นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กฎหมายมติคณะรัฐมนตรีและกฎระเบียบต่าง ๆ ความมั่นคงของรัฐบาล บทบาทของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มพลังทางการเมือง ความขัดแย้งและความรุนแรงทางการเมือง พฤติกรรมทางการเมือง

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์การ และเก็บข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง เช่น ข้อมูลจากระบบข้อมูลและสารสนเทศของหน่วยงานทางการศึกษาจากชุมชนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู-อาจารย์ และนักศึกษา

วิเคราะห์SWOTสภาพภายใน

ปัจจัยภายในที่ส่งผล กระทบ	จุดแข็ง (S : Strengths)	จุดอ่อน (W : Weaknesses)
1.ด้านโครงสร้างและนโยบาย หน่วยงาน/สถานศึกษา ในจังหวัด (Structure : S1)		
<p>วิเคราะห์โครงสร้างขององค์การมีความเหมาะสมหรือไม่ จัดโครงสร้างองค์การในแนวนราบ (horizontal) และในการตั้งสายบังคับบัญชา (Hierarchy) เหมาะสมหรือไม่ นโยบายต่าง ๆ มีความเหมาะสมหรือไม่ การนำไปใช้และการติดตามประเมินผล</p>	<p>1.หน่วยงานมีโครงสร้างการบริหารงาน การมอบหมายความรับผิดชอบของบุคลากรชัดเจน ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว</p> <p>2.เนื่องด้วยหน่วยงานมีโครงสร้างการบริหารงานในระดับกรม มีการกำหนดแผนนโยบาย/ ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน สำนักงาน กศน.จังหวัด จึงสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ ที่สอดคล้องการหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้ส่งผล การดำเนินงานตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p> <p>3.กศน.จังหวัดนครราชสีมาเป็นองค์กรที่มีบทบาทในการส่งเสริมในการจัดการศึกษาให้กับประชาชน ทั้งด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งผลให้ประชาชนที่กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้ารับบริการได้อย่างทั่วถึง</p> <p>4.ระเบียบ วิธีปฏิบัติ ข้อตกลงของหน่วยงานมีความชัดเจน จึงส่งผลให้การดำเนินงานรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ</p>	<p>1.นโยบาย/ยุทธศาสตร์ กศน.มีทิศทางสนองทุกกระทรวง มีผลให้การดำเนินงานและการกำกับดูแลไม่ครอบคลุมและทั่วถึง</p> <p>2.บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในสังกัดคือการให้ความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมายหลัก 3 กลุ่ม คือ ผู้พลาดโอกาส ผู้ด้อยโอกาส ผู้ขาดโอกาส แต่เนื่องด้วยภาระงานด้านอื่นของครู กศน.ตำบลมีมาก ส่งผลให้การให้ความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมายหลักลดน้อยลง</p> <p>3.การถ่ายทอดนโยบาย/กลยุทธ์ ของต้นสังกัด ทางสำนักงาน กศน.จังหวัดจะถ่ายทอดผ่านระบบ E Office ซึ่งสามารถเข้าถึงได้อย่างและรวดเร็ว แต่เนื่องด้วยสถานศึกษามีการกระจายตัวลงพื้นที่ตามตำบล บางแห่งไม่มีอินเทอร์เน็ต ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงการถ่ายทอดดังกล่าว จึงส่งผลให้ไม่เข้าถึงนโยบายอย่างทั่วถึง</p>

ปัจจัยภายในที่ส่งผล กระทบ	จุดแข็ง (S : Strengths)	จุดอ่อน (W : Weaknesses)
2.ด้านคุณภาพผู้เรียนและการบริการการศึกษา/การบริการการเรียนการสอน (Service : S2)		
<p>เป็นการวิเคราะห์ การส่งเสริมโอกาส การจัดการเรียนการสอนคุณภาพ/คุณลักษณะของผู้เรียน ตลอดจนคุณภาพการบริการการศึกษา</p>	<p>1.กศน.จังหวัดนครราชสีมา มี กศน.อำเภอ 32 แห่ง กศน.ตำบล 289 แห่ง ครอบคลุมทุกตำบล โดยเป็นศูนย์การเรียนรู้ 4 ศูนย์ ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมาย เข้าถึงได้โดยง่ายและมีการจัดการศึกษาได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง</p> <p>2.หน่วยงาน/สถานศึกษามีหลักสูตร หลากหลายและยืดหยุ่นไปตามความเหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน</p> <p>3.หน่วยงาน/สถานศึกษา มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่เอื้อประโยชน์และตรงต่อความต้องการของประชาชน เช่นการเทียบระดับการศึกษา การเทียบโอน การจัดการศึกษาต่อเนื่องให้กับประชาชน</p>	<p>1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลในการจัดการศึกษานอกระบบขั้นพื้นฐาน ยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้</p> <p>2.ผลการทดสอบระดับชาติ n net ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้</p> <p>3.ครู 1 คน รับผิดชอบ นักศึกษา 40 –80 คน โดยมีระดับการศึกษาแบ่งเป็น ระดับประถม ม.ต้น ม.ปลาย ส่งผลให้การจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนมีความยุ่งยาก ประกอบกับผู้เรียนมีระดับฐานความรู้และประสบการณ์ที่ต่างกันทำให้จัดการเรียนการสอนยุ่งยากและมีผลสัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน</p> <p>4.ครู 1 คน รับผิดชอบ นักศึกษา 40 –80 คน โดยมีระดับการศึกษาแบ่งเป็น ระดับประถม ม.ต้น ม.ปลาย ส่งผลให้การจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนมีความยุ่งยาก</p>
3.ด้านครูและบุคลากร (Man : M1)		
<p>เป็นการวิเคราะห์ปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนสมรรถนะของครูและบุคลากรภายในหน่วยงาน/สถานศึกษา</p>	<p>1.มีจำนวนครูและบุคลากรครอบคลุมทุกตำบล จึงเพียงพอต่อการพัฒนาและดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ</p> <p>2.บุคลากรมีความสามัคคีในการทำงาน สามารถจัดการศึกษาได้อย่างหลากหลาย มีทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินงาน ส่งผลให้สามารถดำเนินตามบทบาทหน้าที่ที่ได้มอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3.บุคลากรได้รับการอบรมพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง สามารถร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>1.ครู ที่ทำหน้าที่สอน เช่น ครู กศน.ตำบล / ศรช. ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู</p> <p>2.บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะการจัดการศึกษาตามแนวปฏิบัติรูปการศึกษา ขาดความรู้ด้านวิชาการอย่างแท้จริง ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร</p> <p>3.บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ขาดวินัย ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน ส่งผลให้ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง</p>

ปัจจัยภายในที่ส่งผล กระทบ	จุดแข็ง (S : Strengths)	จุดอ่อน (W : Weaknesses)
4.ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (Money : M2)		
<p>เป็นการวิเคราะห์ ความสามารถในการระดมทุน เพื่อการศึกษา รวมทั้งการ บริหารจัดการการเงินภายใน หน่วยงาน/สถานศึกษาใน หน่วยงาน/สถานศึกษา</p>	<p>1.สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมาและ สถานศึกษาในสังกัด ได้รับงบประมาณที่ เพียงพอต่อการดำเนินงานและการบริหาร จัดการ</p>	<p>1.ผู้ปฏิบัติขาดความแม่นยำเรื่องระเบียบ การเบิกจ่าย จึงทำให้ชุดการเบิกจ่าย งบประมาณมีข้อผิดพลาดเยอะ และ ส่งผลให้มีความล่าช้าต่อการเบิกจ่าย งบประมาณ</p> <p>2.ระบบ GFMS Token Key เป็นระบบที่มี ความล่าช้า ซึ่งต้องใช้อุปกรณ์ Token Key ซึ่งมีอุปกรณ์มีเพียงหนึ่งอัน จึงส่งผล กระทบในการเบิกจ่ายมีความล่าช้า</p>
5.ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material : M3)		
<p>เป็นการวิเคราะห์ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ปัจจัยภายในจังหวัด / สถานศึกษา</p>	<p>1.อุปกรณ์และครุภัณฑ์ใช้ในการจัดการเรียน การสอนมีเพียงพอ ส่งเสริมการจัด การศึกษาให้กับผู้เรียนในพื้นที่</p> <p>2.สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นศูนย์ดิจิทัลชุมชน ที่มีการจัดการเรียน การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์และ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง</p> <p>3.สถานศึกษา มีเครื่องมือ ความพร้อม ด้านสื่อเสริมการเรียนการสอน เช่น INTERNET CD DVD E BOOK จานรับ สัญญาณดาวเทียม สื่อมัลติมีเดีย ฯลฯ ส่งผลให้มีการจัดระบบการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ</p>	<p>1.สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา มี กศน.ตำบลที่ได้รับงบประมาณประมาณ ในการก่อสร้างเพียง 58 แห่ง ยังไม่ ครอบคลุม 289 ตำบล ส่งผลให้หลายๆ กศน.ตำบล ต้องอาศัยวัด / อบต. / แหล่ง เรียนรู้ชุมชน เป็นสถานที่จัดการศึกษา ส่งผลให้ยังขาดพื้นที่ที่ใช้ในการจัด การศึกษาอย่างเต็ม</p>
6.ด้านการบริหารจัดการ (Management : M4)		
<p>เป็นการวิเคราะห์การบริหาร จัดการภายในหน่วยงาน/ สถานศึกษา</p>	<p>1.ได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายใน พื้นที่ ส่งผลให้ง่ายต่อการดำเนินงาน</p> <p>2. กศน.นครราชสีมา มีระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการที่ช่วยอำนวยความสะดวก สะดวกในการติดต่อสื่อสาร ระหว่าง สถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด เช่น E OFFICE , E Budget ฯลฯ</p>	<p>1.ระบบฐานข้อมูลยังขาดการพัฒนา DMIS ให้มีความครบถ้วน เสถียร จึงยังไม่ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการ บริหารจัดการการศึกษาได้</p>

วิเคราะห์ SWOT สภาพภายนอก

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบ	โอกาส (O : Opportunities)	อุปสรรค (T : Threats)
1.ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-culture Factor : S)		
<p>เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อหน่วยงาน/สถานศึกษา</p>	<p>1.โครงสร้างพื้นฐานของประชากรมีความเข้มแข็ง โดยประชากรในแต่ละพื้นที่ประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน มีความหลากหลายด้านภูมิปัญญาและแหล่งเรียนรู้</p> <p>2.สังคมและชุมชนมีประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ดีงาม ช่วยหล่อหลอมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่ดี ที่พึงประสงค์</p> <p>3.สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดนครราชสีมา ได้รับความร่วมมือในการจัดการศึกษาด้วยดีจากภาคีเครือข่าย</p>	<p>1.ประชากรกลุ่มเป้าหมาย นักศึกษา ที่มาใช้บริการส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเลียนแบบสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งผลให้ขาดระเบียบวินัยในการตรงต่อเวลา ขาดเรียน ขาดสอบ และสอบไม่ผ่านตามมา</p> <p>2.วิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกรและผู้ใช้แรงงานจึงสนใจเรื่องปากท้อง การทำมาหากิน มากกว่าการเรียนรู้</p> <p>3.ในบางท้องถิ่นมีแหล่งอบายมุข แหล่งมั่วสุ่มมากขึ้น ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ของผู้เรียนและเยาวชน ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษา</p> <p>4.การอพยพย้ายถิ่นของประชากรเพื่อหางานทำ ทำให้การเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง ส่งผลกระทบคุณภาพชีวิตและคุณภาพการศึกษาที่ไม่ดีเท่าที่ควร</p> <p>5.การเดินทางสาธารณะมีทางเลือกน้อย และบางชุมชนอยู่ห่างไกล ทำให้การเข้าไปจัดการเรียนการสอนได้ไม่ทั่วถึง</p> <p>6. กศน.ตำบลบางแห่งยังไม่มีระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน ที่ส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษาและคมนาคมการติดต่อสื่อสารไม่เพียงพอ</p>

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อ กระทบ	โอกาส (O : Opportunities)	อุปสรรค (T : Threats)
2.ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors : T)		
เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อหน่วยงาน/สถานศึกษา	1.ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ และทำให้มีแหล่งเรียนรู้ที่สามารถค้นคว้าได้อย่างกว้างขวาง และรวดเร็วมากขึ้น	1.ประชาชนบางส่วนไม่เข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี 2.หน่วยงาน/องค์กรที่มีความรับผิดชอบด้านการควบคุมการผลิตสื่อเทคโนโลยี ยังไม่สามารถควบคุมการผลิตได้อย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าถึงสื่อที่ไม่พึงประสงค์ได้ง่าย เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการศึกษา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
3.ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors : E)		
เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อหน่วยงาน/สถานศึกษา	1.มีการส่งเสริม สนับสนุน การสร้างอาชีพ/รายได้ให้กับประชาชน โดยนำวิทยากรออกให้ความรู้ และฝึกอาชีพให้กับประชาชนในแต่ละพื้นที่ 2.จังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยว จำนวนมากและหลากหลาย สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดการสร้างรายได้ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและคุณภาพการศึกษา 3.มีสถานประกอบการเป็นจำนวนมาก ทำให้ประชากรมีโอกาสเข้าทำงาน สร้างรายได้ เลี้ยงชีพโดยไม่ต้องไปทำงานต่างจังหวัด	1.ปัจจุบันค่าครองชีพค่อนข้างสูง ทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงมากขึ้น ส่งผลให้ศักยภาพในการสนับสนุนและเข้าเรียนน้อยลง 2.ผู้เรียนที่ทำงานแล้วส่วนมากมักจะมาสอบ กศน. ไม่ได้ เนื่องจากหางานเพื่อมาสอบไม่ได้
4.ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal Factors : P)		
เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้านการเมืองและกฎหมายที่มีผลต่อหน่วยงาน/สถานศึกษา	1.หน่วยงาน รัฐ องค์กรท้องถิ่น เอกชน ได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี 2.นโยบายของรัฐบาลทำให้ประชาชนตื่นตัว และเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา เกิดความต้องการด้านการศึกษาต่อ	1.มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและนโยบายบ่อย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2.สืบเนื่องจากความขัดแย้งและความรุนแรงทางการเมือง เด็กที่ด้อยโอกาสทาง

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อ	โอกาส (O : Opportunities)	อุปสรรค (T : Threats)
	<p>3.การเมือง/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษา หน่วยงาน/สถานศึกษามีทรัพยากรบริหารเพิ่มมากขึ้น ยังตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา โดยการจัดสรรงบประมาณให้ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ</p>	<p>การศึกษา จึงมีปัญหาและอุปสรรคทางด้านจิตใจเพิ่มมากขึ้น</p>

ส่วนที่ 2 : ทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด

วิสัยทัศน์

ประชาชนจังหวัดนครราชสีมาทุกช่วงวัยได้รับโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมบนรากฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการ

กคน. เพื่อประชาชน “ก้าวใหม่ : ก้าวแห่งคุณภาพ”

พันธกิจ

1. จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อยกระดับการศึกษา และพัฒนาสมรรถนะทักษะการเรียนรู้ของประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม ก้าวสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน
2. พัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดและประเมินผลในทุกรูปแบบให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้และบริบทในปัจจุบัน
3. ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา และนำเทคโนโลยีมาพัฒนาเพื่อเพิ่มช่องทางและโอกาสการเรียนรู้ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดและให้บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง
4. ส่งเสริมสนับสนุน แสวงหา และประสานความร่วมมือเชิงรุกกับภาคีเครือข่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนและจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบต่างๆ ให้กับประชาชน
5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีเอกภาพ เพื่อการบริหารราชการที่ดี บนหลักของธรรมาภิบาลมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคล่องตัวมากยิ่งขึ้น
6. ยกระดับการบริหารและการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะ คุณธรรม และจริยธรรมที่ดี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เป้าประสงค์

1. ประชาชนผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษารวมทั้งประชาชนทั่วไปได้รับโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เป็นไปตามบริบทสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

2. ประชาชนได้รับการยกระดับการศึกษา สร้างเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม หน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนเพื่อพัฒนาไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

3. ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองผ่านแหล่งเรียนรู้ ช่องทางการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ รวมทั้งมีเจตคติทางสังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมสามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะอย่างมีเหตุผล และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์

4. สถานศึกษา กศน. มีหลักสูตร สื่อ นวัตกรรม ช่องทางการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย ทันสมัย และรองรับกับสภาวะการเรียนรู้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความต้องการของประชาชนและชุมชน รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงบริบทด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

5. สถานศึกษา กศน. สามารถนำเทคโนโลยีทางการศึกษา และเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาเพื่อเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ และนำมาใช้ในการยกระดับคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ และโอกาสการเรียนรู้ให้กับประชาชน

6. ชุมชนและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชน

7. สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการองค์กรที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

8. บุคลากรทุกประเภททุกระดับได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มทักษะและสมรรถนะในการปฏิบัติงานและการให้บริการทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมถึงการปฏิบัติงานตามสายงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1. ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

- 1.1 ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามสิทธิที่กำหนดไว้(เทียบกับเป้าหมายตาม พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่าย ประจำปี)
- 1.2 จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกรอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 1.3 จำนวนของผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้/ ได้รับบริการกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง ที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการ
- 1.4 จำนวนของผู้รับบริการ/เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย
- 1.5 จำนวนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับภาคีเครือข่าย
- 1.6 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในระดับตำบลที่มีความพร้อมในการให้บริการ/การจัดกิจกรรม การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- 1.7 จำนวนประชาชนที่เข้ารับการพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อสร้างรายได้และการมีงานทำ
- 1.8 จำนวน ครู กศน. ตำบล ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร
- 1.9 จำนวนประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรมภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารด้านอาชีพ
- 1.10 จำนวนผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ
- 1.11 จำนวนประชาชนที่ผ่านการอบรมจากศูนย์ดิจิทัลชุมชน
- 1.12 จำนวนบุคลากรสังกัดสำนักงาน กศน. ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้า ตามสายงาน ในอาชีพ
- 1.13 จำนวนบุคลากรสังกัดสำนักงาน กศน. ที่เข้ารับการอบรมด้านการปกป้องและเชิดชู สถาบันหลัก ของชาติ ด้านความปรองดองสมานฉันท์ด้านการมีจิตสาธารณะ และด้านทักษะในการปฐม พยาบาลเบื้องต้น
- 1.14 จำนวนศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ (Co-Learning Space)

2. ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

- 2.1 ร้อยละของนักศึกษาที่คาดว่าจะจบในทุกๆระดับ ที่สำเร็จการศึกษาแต่ละภาคเรียน
- 2.2 ร้อยละของผู้จบหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความเข้าใจ เป็นไปตามวัตถุประสงค์กิจกรรมที่กำหนด
- 2.3 ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกรอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้น
- 2.4 ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดการศึกษานอกระบบ โรงเรียน (N-Net) สูงขึ้น
- 2.5 ร้อยละของผู้จบหลักสูตร/กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง ที่สามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการ พัฒนาตนเองได้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตร/กิจกรรม
- 2.6 ร้อยละของผู้ผ่านการพัฒนาทักษะอาชีพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือพัฒนา ตนเองได้

- 2.7 ร้อยละของประชาชนที่ได้รับบริการ/เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย มีความรู้ความเข้าใจ/เจตคติ/ทักษะ ตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่กำหนด
- 2.8 ร้อยละของผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิต
- 2.9 ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา มีการพัฒนาตนเองในด้านพฤติกรรม บุคลิกภาพ ทักษะ ค่านิยมที่พึงประสงค์ ภาวะผู้นำ และมีจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสมยิ่งขึ้น
- 2.10 ร้อยละของประชาชนที่ผ่านการอบรมภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารด้านอาชีพสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 2.11 ร้อยละของผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อประกอบเป็นอาชีพ และสามารถดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวได้

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนที่เหมาะสมกับทุกช่วงวัย
3. พัฒนาหลักสูตร สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และรูปแบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ ในทุกระดับ ทุกประเภท
4. บูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริม สนับสนุน และจัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชนอย่างมีคุณภาพ
5. พัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร กศน.
6. ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบบริหารจัดการองค์กร ปัจจัยพื้นฐานในการจัดการศึกษา และการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ต่อสาธารณะชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

1. ประชาชนผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษารวมทั้งประชาชนทั่วไปได้รับโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เป็นไปตามบริบทสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย
2. ประชาชนได้รับการยกระดับการศึกษา สร้างเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม หน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนเพื่อพัฒนาไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

3. ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองผ่านแหล่งเรียนรู้ ช่องทางการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ รวมทั้งมีเจตคติทางสังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมสามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะอย่างมีเหตุผล และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์

แนวทางในการดำเนินงาน

1. สืบสานศาสตร์พระราชา โดยการสร้างและพัฒนาศูนย์สาธิตและเรียนรู้ “โคก หนองนา โมเดล ” เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการบริหารทรัพยากรรูปแบบต่างๆ ทั้งดิน น้ำ ลม แดด รวมถึงพืชพันธุ์ต่างๆ และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. จัดให้มี “หนึ่งชุมชน หนึ่งนวัตกรรม การพัฒนาชุมชน” เพื่อความกินดี อยู่ดีมีงานทำ

3. การสร้างกลุ่มจิตอาสาพัฒนาชุมชน รวมทั้งปลูกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้อง ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง และเป็นผู้มีคุณภาพพอเพียง มีระเบียบวินัย มีความสุจริต มีจิตอาสา ผ่านกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนโดยการใช้กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือโครงการอันเกี่ยวเนื่องจากราชวงศ์

5. จัดทำฐานข้อมูลโครงการและกิจกรรมของ กศน. ที่สนองงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหรือโครงการอันเกี่ยวเนื่องจากราชวงศ์เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน การติดตามประเมินผลและการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

7. จัดและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : ส่งเสริมการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนที่เหมาะสมกับทุกช่วงวัย

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

1. ประชาชนผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษารวมทั้งประชาชนทั่วไปได้รับโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เป็นไปตามบริบทสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

2. ประชาชนได้รับการยกระดับการศึกษา สร้างเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม หน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนเพื่อพัฒนาไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

3. ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองผ่านแหล่งเรียนรู้ ช่องทางการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ รวมทั้งมีเจตคติทางสังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมสามารถวิเคราะห์แยกแยะอย่างมีเหตุผล และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์

4) ประชาชนได้รับการส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำในรูปแบบ Re-Skill & Up-Skill

5) ประชาชนได้รับการส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All)

6) จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย

แนวทางในการดำเนินงาน

1. ด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้

1.1 การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1) สนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบตั้งแต่ปฐมวัยจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยดำเนินการให้ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนค่าจัดซื้อหนังสือเรียน ค่าจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และค่าจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง และเพียงพอเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา ที่มีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

2) จัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับกลุ่มเป้าหมาย ผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษา ผ่านการเรียนแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง การพบกลุ่ม การเรียนแบบชั้นเรียน และการจัดการศึกษาทางไกล

3) พัฒนาประสิทธิภาพ คุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งด้านหลักสูตรรูปแบบ/กระบวนการเรียนการสอน สื่อ และนวัตกรรม ระบบการวัดและประเมินผลการเรียน และระบบการให้บริการนักศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ

4) จัดให้มีการประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษา และการเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ที่มีความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ มีมาตรฐานตามที่กำหนด และสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีคุณภาพที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ และเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจบหลักสูตร อาทิ กิจกรรมเสริมสร้าง ความสามัคคี กิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การแข่งขันกีฬา การบำเพ็ญ

สาธารณประโยชน์อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด กิจกรรมจิตอาสา และการจัดตั้งชมรม/ชุมนุม พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์อื่น ๆ นอกหลักสูตรมาใช้เพิ่ม ชั่วโมงกิจกรรมให้ผู้เรียนจบตามหลักสูตรได้

1.2 การส่งเสริมการรู้หนังสือ

1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ไม่รู้หนังสือให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเป็นระบบเดียวกัน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

2) พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร สื่อ แบบเรียนเครื่องมือวัดผลและเครื่องมือการดำเนินงานการส่งเสริมการรู้หนังสือที่สอดคล้องกับสภาพและบริบทของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

3) พัฒนาครู กศน. และภาคีเครือข่ายที่ร่วมจัดการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้ไม่รู้หนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ และอาจจัดให้มีอาสาสมัครส่งเสริมการรู้หนังสือในพื้นที่ที่มีความต้องการจำเป็นเป็นพิเศษ

4) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือ การคงสภาพการรู้หนังสือ การพัฒนาทักษะการรู้หนังสือให้กับประชาชนเพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของประชาชน

1.3 การศึกษาต่อเนื่อง

1) จัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพ เพื่อการมีงานทำในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอาชีพเฉพาะทางหรือการบริการ รวมถึงการเนนอาชีพช่างพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับศักยภาพของผูเรียน ความต้องการและศักยภาพของแต่ละพื้นที่ มีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ สอดรับกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ ตลอดจน สร้างความเข้มแข็งให้กับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยจัดให้มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การพัฒนา หนึ่งตำบลหนึ่งอาชีพเด่น การประกวดสินค้าดีพรีมีี่ยม การสร้างแบรนด์ของ กศน. รวมถึงการส่งเสริมและจัดหาช่องทางจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ และให้มีการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการจัดการศึกษาอาชีพ เพื่อการมีงานทำอย่างเป นระบบและต่อเนื่อง

2) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตให้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะคนพิการ ผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล และมุ่งเน้นให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีทักษะ การดำรงชีวิตตลอดจนสามารถประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการชีวิตของตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของข่าวสารข้อมูลและเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอนาคต โดยจัดกิจกรรมที่มีเนื้อหาสำคัญต่างๆ เช่น การอบรมจิตอาสา การให้ความรู้เพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) การอบรมพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต การอบรมคุณธรรม และจริยธรรม

การป้องกันภัยยาเสพติดเพศศึกษา การปลูกฝังและการสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผ่านการอบรมเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อาทิ ค่าพัฒนาทักษะชีวิต การจัดตั้งชมรม/ชุมนุม การอบรมส่งเสริมความสามารถพิเศษต่างๆ เป็นต้น

3) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน โดยใช้หลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการในรูปแบบของการฝึกอบรม การประชุม สัมมนา การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดกิจกรรมจิตอาสา การสร้างชุมชนนักปฏิบัติ และรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และบริบทของชุมชนแต่ละพื้นที่ เคารพความคิดของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างและหลากหลายทางความคิดและอุดมการณ์ รวมทั้งสังคมพหุวัฒนธรรม โดยจัดกระบวนการให้บุคคลรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สร้างกระบวนการจิตสาธารณะ การสร้างจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตย การเคารพในสิทธิและเสรีภาพ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การเป็นจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน การบริหารจัดการน้ำ การรับมือกับสาธารณภัยการอนุรักษ์พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาสังคมและชุมชนอย่างยั่งยืน

4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบต่างๆ ให้กับประชาชน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมตามทิศทางการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

5) ส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำในรูปแบบ Re-Skill & Up-Skill และการสร้างนวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีความหลากหลาย ทันสมัย และตอบสนองความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และสามารถออกใบรับรองความรู้ความสามารถเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพได้

6) ส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษให้กับประชาชน (English for All)

7) ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย อาทิ การฝึกอบรมอาชีพที่เหมาะสมรองรับสังคมสูงวัย หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมสมรรถนะผู้สูงวัย และหลักสูตรการดูแลผู้สูงวัย โดยเน้นการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย

1.4 การศึกษาตามอัธยาศัย

1) พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่านและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสังคมไทยให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เช่น การพัฒนา กศน. ตำบล ห้องสมุดประชาชนทุกแห่งให้มีการบริการที่ทันสมัย ส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน การสร้างเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน จัดหน่วยบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ ห้องสมุดชาวตลาด พร้อมหนังสือและอุปกรณ์เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

และการเรียนรู้ที่หลากหลายให้บริการกับประชาชนในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึง สม่่าเสมอ รวมทั้งเสริมสร้าง ความพร้อมในด้านบุคลากร สื่อ อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการอ่าน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการ อ่านอย่างหลากหลายรูปแบบ

2) ประสานความร่วมมือหน่วยงาน/องค์กร หรือภาคส่วนต่างๆ ที่มีแหล่งเรียนรู้ อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีรูปแบบที่หลากหลาย และตอบสนอง ความต้องการของประชาชน เช่น พิพิธภัณฑ์ ศูนย์เรียนรู้ แหล่งโบราณคดี วัด ศาสนาสถาน ห้องสมุดรวมถึงภูมิปัญญา เป็นต้น

1.5 ขั้บเคลื่อน กศน. สู่ กศน.WOW

1) พัฒนาครู กศน.และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการศึกษาและเรียนรู้ : Good Teacher เป็นผู้เชื่อมโยงความรู้กับผู้เรียนผู้รับบริการ มีความเป็น “ครูมืออาชีพ” มีจิตบริการ มีความรอบรู้ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นผู้จัดกิจกรรม การเรียนรู้และบริหารจัดการ ความรู้ที่ดี

2) พัฒนา กศน.ตำบลให้มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ : Good Place –Best Check in ให้มีความพร้อมในการให้บริการกิจกรรมการศึกษาและเรียนรู้ เป็นแหล่งข้อมูลสาธารณะที่ง่ายต่อ การเข้าถึง มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นเสมือนคาเฟ่ การเรียนรู้สำหรับทุกคนทุกช่วงวัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวก มีความสวยงามที่ดึงดูดความสนใจ และมีความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้บริการ

3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ : Good Activities พัฒนาระบบการเรียนรู้ให้มีความทันสมัย เอื้อต่อการเรียนรู้ สำหรับทุกคน ที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา มีกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจ สนองตอบความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของประชาชน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากประชาชนในชุมชนในการร่วมจัด กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ของคนในชุมชนไปสู่การจัดการความรู้ของชุมชนอย่าง ยั่งยืน

4) เสริมสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย : Good Partnerships ประสาน ส่งเสริม ความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจ และให้เกิดความร่วมมือในการ ส่งเสริม สนับสนุน และจัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชนอย่างมีคุณภาพ

5) พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา และกลุ่มเป้าหมาย : Good Innovation ให้พัฒนานวัตกรรมหรือสร้างสรรค์การดำเนินงานใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ พัฒนา กระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย

6) จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สำหรับทุกช่วงวัย : Good Learning Centre ที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถให้บริการประชาชนในชุมชนได้ทุกคน ทุกช่วงวัย ที่มีกิจกรรมที่หลากหลาย สนองตอบความต้องการในการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัย และเป็นศูนย์บริการความรู้ ศูนย์การจัดกิจกรรม ที่ครอบคลุมทุกกลุ่มวัย เพื่อให้มีพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีความสุขกับการเรียนรู้ตามความสนใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาหลักสูตร สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และรูปแบบ การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ ในทุกระดับ ทุกประเภท

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

1. สถานศึกษา กศน. มีหลักสูตร สื่อ นวัตกรรม ช่องทางการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย ทันสมัย และรองรับกับสภาวะการเรียนรู้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความต้องการของประชาชนและชุมชน รวมทั้งตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงบริบทด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

2. สถานศึกษา กศน. สามารถนำเทคโนโลยีทางการศึกษา และเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาเพื่อเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ และนำมาใช้ในการยกระดับคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ และโอกาสการเรียนรู้ให้กับประชาชน

แนวทางในการดำเนินงาน

1. พัฒนาหลักสูตร สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และรูปแบบ การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับ ทุกประเภทเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาที่เหมาะสม กับทุกกลุ่มเป้าหมายมีความทันสมัย สอดคล้องและพร้อมรองรับกับบริบทภาวะสังคมปัจจุบัน ความต้องการของผู้เรียน และสภาวะการเรียนรู้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ประเภทต่างๆ อาทิ ศูนย์การเรียนรู้ทุกช่วงวัย และศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ กศน. (Co-Learning Space) เพื่อให้สามารถ “เรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง ทุกที่ ทุกเวลา ”

2) พัฒนาระบบรับสมัครนักศึกษาและสมัครฝึกอบรมแบบออนไลน์ มีระบบการเทียบโอนความรู้ ระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) และพัฒนา/ขยายการให้บริการระบบทดสอบอิเล็กทรอนิกส์ (E-exam)

3) ส่งเสริมการพัฒนาสื่อแบบเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่ออื่น ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กลุ่มเป้าหมายทั่วไป และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา

4) พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาทางไกลให้มีความทันสมัยหลากหลาย ช่องทางการเรียนรู้ ด้วยระบบห้องเรียนและการควบคุมการสอบรูปแบบออนไลน์

5) พัฒนาระบบการประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษา และการเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ เพื่อให้มีคุณภาพมาตรฐาน และสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับรู้ และสามารถเข้าถึงระบบการประเมินได้

6) พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการศึกษาจากระบบทุกหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ได้มาตรฐานโดยการนำแบบทดสอบกลาง และระบบการสอบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Exam) มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

7) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และเผยแพร่รูปแบบการจัดส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวางและมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทอย่างต่อเนื่อง

8) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับบริบทและภารกิจของ กศน. มากขึ้น เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพ และสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่องโดยใช้การประเมินภายในด้วยตนเอง และจัดให้มีระบบสถานศึกษาพี่เลี้ยงเข้าไปสนับสนุนอย่างใกล้ชิด สำหรับสถานศึกษาที่ยังไม่ได้เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ให้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

2. ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1) พัฒนาการเผยแพร่การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และช่องทางออนไลน์ต่างๆ เช่น Youtube Facebook หรือ Application อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครู กศน. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Do It Yourself : DIY)

2) พัฒนาระบบการให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้ได้หลายช่องทาง ทั้งทางอินเทอร์เน็ต และรูปแบบอื่น ๆ อาทิ Application บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และ Tablet รวมทั้งสื่อ Offline ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกใช้บริการเพื่อเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ได้ตามความต้องการ

3) สำรวจ วิจัย ติดตามประเมินผลด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนางานให้มีความถูกต้อง ทันสมัยและสามารถส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : บูรณาการความร่วมมือในการส่งเสริม สนับสนุน และจัดการศึกษา และการเรียนรู้ให้กับประชาชนอย่างมีคุณภาพ

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

ชุมชนและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดส่งเสริม และสนับสนุน การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชน

แนวทางในการดำเนินงาน

1) ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน อาทิ การส่งเสริมการฝึกอาชีพ ที่เป็นอัตลักษณ์และบริบทของชุมชน ส่งเสริมการตลาดและขยายช่องทางการจำหน่ายเพื่อยกระดับ ผลิตภัณฑ์/สินค้า กศน.

2) บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในส่วนกลาง และภูมิภาค

3) ส่งเสริมให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา และคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการบริหาร การดำเนินงานตามบทบาทภารกิจของ กศน. อย่างมีประสิทธิภาพ

4) พัฒนาอาสาสมัคร กศน. ให้สามารถทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร กศน.

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

บุคลากรทุกประเภททุกระดับได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มทักษะและสมรรถนะในการ ปฏิบัติงาน และการให้บริการทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมถึงการปฏิบัติงาน ตามสายงานอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางในการดำเนินงาน

1. การพัฒนาบุคลากร

1) พัฒนาบุคลากรทุกระดับทุกประเภทให้มีสมรรถนะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อน และระหว่างการดำรงตำแหน่งเพื่อให้มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานให้มีความรู้และทักษะตามมาตรฐาน ตำแหน่งให้ตรงกับสายงาน ความชำนาญ และความต้องการของบุคลากรสามารถปฏิบัติงาน และบริหารจัดการการดำเนินงานของหน่วยงาน และสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ข้าราชการในสังกัดพัฒนาตนเองเพื่อเลื่อนตำแหน่ง หรือเลื่อนวิทยฐานะโดยเน้นการ ประเมินวิทยฐานะเชิงประจักษ์

2) พัฒนาหัวหน้า กศน. ตำบล/แขวงให้มีสมรรถนะสูงขึ้น เพื่อการบริหารจัดการ กศน. ตำบล/แขวง และการปฏิบัติงานตามบทบาทภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการเป็นนักจัดการความรู้และผู้อำนวยการความสะอาดในการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

3) พัฒนาครู กศน. และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้สามารถจัดรูปแบบการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพโดยส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการสอน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการวิจัยเบื้องต้น

4) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่รับผิดชอบการบริการการศึกษาและการเรียนรู้ ให้มีความรู้ความสามารถ และมีความเป็นมืออาชีพในการจัดบริการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน

5) ส่งเสริมให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา และคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการบริหาร การดำเนินงานตามบทบาทภารกิจของ กศน. อย่างมีประสิทธิภาพ

6) พัฒนาอาสาสมัคร กศน. ให้สามารถทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7) พัฒนาสมรรถนะและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร รวมทั้งภาคีเครือข่ายในทุกกระดับ โดยจัดให้มีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันในรูปแบบที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง อาทิ การแข่งขันกีฬา การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอัตรากำลัง

1) จัดทำแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและดำเนินการปรับปรุงสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้

2) สรรหา บรรจุ แต่งตั้ง และบริหารอัตรากำลังที่มีอยู่ ได้แก่ พนักงานราชการ และลูกจ้าง (จ้างเหมาบริการบุคคลภายนอกปฏิบัติงาน) ให้เป็นไปตามโครงสร้างการบริหาร และกรอบอัตรากำลัง รวมทั้งรองรับกับบทบาทภารกิจตามที่กำหนดไว้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน

3) แสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการระดมทรัพยากรเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อมสำหรับดำเนินกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 : ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบบริหารจัดการองค์กร ปัจจัยพื้นฐานในการจัดการศึกษา และการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ต่อสาธารณชน

เป้าหมายตามยุทธศาสตร์

หน่วยงานและสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการองค์กรที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

แนวทางในการดำเนินงาน

1. การพัฒนาระบบบริหารจัดการ

1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อมโยงกันทั่วประเทศอย่างเป็นระบบเพื่อให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร การวางแผนการปฏิบัติงาน การติดตามประเมินผล รวมทั้งจัดบริการการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ

2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ โดยพัฒนาระบบการกำกับ ควบคุม และเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลรวมของนักศึกษา กศน. ให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อมโยงกันทั่วประเทศ สามารถสืบค้นและสอบถามได้ทันความต้องการเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้ในหน่วยงานและสถานศึกษา รวมทั้งการศึกษา วิจัยเพื่อสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการ ของประชาชน และชุมชนพร้อมทั้งพัฒนาขีดความสามารถเชิงการแข่งขันของหน่วยงาน และสถานศึกษา

5) สร้างความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจ และให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริม สนับสนุน และจัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้กับประชาชนอย่างมีคุณภาพ

6) ส่งเสริมการใช้ระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ในการบริหารจัดการ เช่น ระบบการลา ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระบบการขอใช้รถราชการ ระบบการขอใช้ห้อง ประชุม เป็นต้น

7) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ บริหารจัดการบนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์มี ความโปร่งใส

2. นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ พัฒนาระบบการทำงานและข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาที่ทันสมัย รวดเร็ว และสามารถใช้งานทันที

3. พัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซม พื้นฟูอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมโดยรอบของหน่วยงาน/สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ทุกแห่งให้สะอาดปลอดภัยพร้อมให้บริการ

4. ประชาสัมพันธ์/สร้างการรับรู้ให้กับประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการบริการทางวิชาการ/กิจกรรมด้านศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และสร้างช่องทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด อาทิ ข่าวประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อรูปแบบต่างๆ การจัดนิทรรศการ/มหกรรมวิชาการ กศน.

5. การกำกับ นิเทศติดตามประเมิน และรายงานผล

1) กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานการศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้เชื่อมโยงกับสถานศึกษา และภาคีเครือข่ายทั้งระบบ

2) ให้สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ พัฒนาระบบกลไกการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานนโยบายสู่การปฏิบัติ ให้สามารถตอบสนองการดำเนินงานตามนโยบายในแต่ละเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสื่ออื่น ๆ ที่เหมาะสมเพื่อการกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อการรายงานผลตามตัวชี้วัดในคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงาน กศน. ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด

บทที่ 3

แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา

ระยะ 4 ปี พ.ศ.2565 – 2568

ส่วนที่ 1 : แผนงาน / โครงการ / กิจกรรม

1. แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

1.1 ผลผลิตที่ 4 ผู้รับบริการการศึกษานอกระบบ

- 1) กิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือ
- 2) กิจกรรมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
- 3) กิจกรรมศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
- 4) กิจกรรมการจัดการศึกษาเพื่อเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 5) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและการช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการ

1.2 ผลผลิตที่ 5 ผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย

1.2.1 กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย

- 1) กิจกรรมส่งเสริมห้องสมุดประชาชนให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - ห้องสมุดประชาชนจังหวัด
 - ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอ
 - ห้องสมุดประชาชนอำเภอ
 - ห้องสมุดประชาชน “ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด”
 - หน่วยบริการเคลื่อนที่ (รถโมบาย)
- 2) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - บ้านหนังสือชุมชน
 - อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน

1.2.2 กิจกรรมสร้างแหล่งเรียนรู้ระดับตำบล

2. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน

โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กิจกรรมการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- กลุ่มเป้าหมายทั่วไป
- กลุ่มเป้าหมายสำหรับผู้เรียนคนพิการ
- กลุ่มเป้าหมายสำหรับผู้เรียนต่างดาว/เด็กเร่ร่อน

2.2 การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 (ปวช.)

2.3 การเทียบโอนความรู้เทียบระดับการศึกษามีติดความรู้ความคิด

2.4 การพัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

3. แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
3.1 กิจกรรมพัฒนาบุคลากร สำนักงาน กศน.
โครงการหลักสูตรจิตอาสา 904
3.2 กิจกรรมภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารด้านอาชีพ
โครงการภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารด้านอาชีพ
3.3 กิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
3.4 กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
1) โครงการศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ กศน. 5 ภูมิภาค เป็น Co-Learning Space
2) โครงการพัฒนาห้องสมุดประชาชนเคลื่อนที่
4. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพตลอดช่วงชีวิต
กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
4.1 โครงการความร่วมมือการผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุ ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข
4.2 โครงการการจัดและส่งเสริมการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคงพัฒนาการทางกายจิตและสมอง ของผู้สูงอายุ
5. แผนงานยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล
กิจกรรมพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล โครงการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล
โครงการศูนย์ดิจิทัลชุมชน

ส่วนที่ 2 : รายละเอียดแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 – 2568)

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (คน)				ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด (ร้อยละ)				ความเชื่อมโยงนโยบาย		
	ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568		ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568	แผนพัฒนา กศน.จังหวัด นครราชสีมา	แผนพัฒนา การศึกษา ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี
1. แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน												
1.1 ผลผลิตที่ 4 ผู้รับบริการการศึกษานอกระบบ												
1) กิจกรรมส่งเสริมการรู้หนังสือ	4,211	4,632	5,095	5,604	1. จำนวนของผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้/ ได้รับบริการกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง	100	100	100	100	ย.1 / ย.2 /	ย.1 / ย.2 /	ย.1 / ย.2 /
2) กิจกรรมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	11,835	13,018	14,320	15,752	ที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการ	80	85	90	95	ย.3 / ย.4 /	ย.3 / ย.4 /	ย.3 / ย.4 /
3) กิจกรรมศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน	7,716	8,487	9,335	10,269	2. ร้อยละของผู้จบหลักสูตร/กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง					ย.5	ย.5	ย.5
4) กิจกรรมการจัดการศึกษาเพื่อเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4,115	4,526	4,979	5,477	ที่สามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตร/กิจกรรม							
5) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและการช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการ	287	315	347	381	- ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามสิทธิที่กำหนดไว้(เทียบกับเป้าหมายตาม พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปี)	100	100	100	100	ย.2	ย.3 / ย.4	ย.3 / ย.4

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (คน)				ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด (ร้อยละ)				ความเชื่อมโยงนโยบาย		
	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568		ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	แผนพัฒนา กศน.จังหวัด นครราชสีมา	แผนพัฒนา การศึกษา ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี
	1. แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (ต่อ)											
1.2 ผลผลิตที่ 5 ผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย												
1.2.1 กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย												
1) กิจกรรมส่งเสริมห้องสมุดประชาชนให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิต					1. จำนวนของผู้รับบริการ/เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย	100	100	100	100	ย.2	ย.3 / ย.4	ย.3 / ย.4
- ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	11,335	12,468	13,715	10,086	2. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับบริการ/เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย มีความรู้ความเข้าใจ/เจตคติ/ทักษะ ตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่กำหนด	80	85	90	95			
- ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอ												
- ห้องสมุดประชาชนอำเภอ	29,687	32,655	35,921	39,513								
- ห้องสมุดประชาชน “ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาด”	7,547	8,301	9,131	10,044								
- หน่วยบริการเคลื่อนที่ (รถโมบาย)	21,084	23,192	25,511	28,062								

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (คน/แห่ง)				ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด (ร้อยละ)				ความเชื่อมโยงนโยบาย		
	ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568		ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568	แผนพัฒนา กศน.จังหวัด นครราชสีมา	แผนพัฒนา การศึกษา ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี
1. แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (ต่อ)												
1.2 ผลผลิตที่ 5 ผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย (ต่อ)												
1.2.1 กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย (ต่อ)												
2) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อ การเรียนรู้ตลอดชีวิต	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	1. จำนวนของผู้รับบริการ/เข้าร่วมกิจกรรม การศึกษาตามอัธยาศัย	100	100	100	100	ย.2	ย.3 / ย.4	ย.3 / ย.4
- บ้านหนังสือชุมชน	32,861	36,147	39,761	43,737	2. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับบริการ/เข้าร่วม กิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย มีความรู้ความ เข้าใจ/เจตคติ/ทักษะ ตามวัตถุประสงค์ของ กิจกรรมที่กำหนด	80	85	90	95			
- อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน	5,696	5,696	6,892	7,581								
1.2.2 กิจกรรมสร้างแหล่งเรียนรู้ระดับตำบล												
- กิจกรรมสร้างแหล่งเรียนรู้ ระดับตำบล (ตามภารกิจ กศน. ตำบล)	289 แห่ง	289 แห่ง	289 แห่ง	289 แห่ง	จำนวนแหล่งเรียนรู้ในระดับตำบลที่มีความ พร้อมในการให้บริการ/การจัดกิจกรรม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	100	100	100	100	ย.2	ย.3 / ย.4	ย.3 / ย.4

แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	เป้าหมาย (คน)				ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด (ร้อยละ)				ความเชื่อมโยงนโยบาย		
	ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568		ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568	แผนพัฒนา กศน.จังหวัด นครราชสีมา	แผนพัฒนา การศึกษา ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี
	2. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน											
โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน												
กิจกรรมการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน												
2.1 การจัดการศึกษาตาม หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					1) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่าย การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามสิทธิที่กำหนดไว้	100	100	100	100	ย.2	ย.2 / ย.3	ย.2 / ย.3
- กลุ่มเป้าหมายทั่วไป	33,650	33,650	33,650	33,650	2) จำนวนผู้เรียนที่ได้รับพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามกรอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	100	100	100	100		ย.4	ย.4
- กลุ่มเป้าหมายสำหรับผู้เรียน คนพิการ	287	315	347	381	3) ร้อยละของนักศึกษาที่คาดว่าจะจบในทุกระดับ ที่สำเร็จการศึกษาแต่ละภาคเรียน	75	80	85	90			
- กลุ่มเป้าหมายสำหรับผู้เรียน ต่างดาว/เด็กเร่ร่อน	56	56	56	56	4) ร้อยละของผู้จบหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความเข้าใจ เป็นไปตามวัตถุประสงค์กิจกรรมที่กำหนด	75	80	85	90			
2.2 การจัดการศึกษาตาม หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ พุทธศักราช 2556 (ปวช.)	625	625	625	625	5) ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามกรอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้น (เพิ่มขึ้น)	10	10	10	10			
2.3 การเทียบโอนความรู้เทียบ ระดับการศึกษามิตีความรู้ ความดี	66	66	66	66	6) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคะแนนเฉลี่ยผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดการศึกษานอก ระบบโรงเรียน (N-Net) สูงขึ้น	10	10	10	10			

แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	เป้าหมาย (คน)				ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด (ร้อยละ)				ความเชื่อมโยงนโยบาย		
	ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568		ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568	แผนพัฒนา กศน.จังหวัด นครราชสีมา	แผนพัฒนา การศึกษา ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี
2. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน (ต่อ)												
โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)												
กิจกรรมการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)												
2.4 การพัฒนาบุคลากรเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะในการ ปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	749	749	749	749	1) จำนวนบุคลากรสังกัดสำนักงาน กศน. ที่ได้รับ การพัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้า ตามสาย งานในอาชีพ	100	100	100	100	ย.1 / ย.2 / ย.5	ย.3	ย.3

แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	เป้าหมาย (คน)				ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด (ร้อยละ)				ความเชื่อมโยงนโยบาย		
	ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568		ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568	แผนพัฒนา กศน.จังหวัด นครราชสีมา	แผนพัฒนา การศึกษา ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี
	3. แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์											
3.1 กิจกรรมพัฒนาบุคลากร สำนักงาน กศน.												
โครงการหลักสูตรจิตอาสา 904	130	285	334	749	1. จำนวนบุคลากรสังกัดสำนักงาน กศน. ที่เข้ารับการอบรมด้านการปกป้องและเชิดชู สถาบันหลักของชาติ ด้านความปรองดอง สมานฉันท์ด้านการมีจิตสาธารณะ และด้าน ทักษะในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น 2. ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา มีการพัฒนาตนเองในด้านพฤติกรรม บุคลิกภาพ ทักษะคิด ค่านิยมที่พึงประสงค์ ภาวะผู้นำ และมีจรรยาบรรณวิชาชีพที่ เหมาะสมยิ่งขึ้น	100	100	100	100	ข.1 / ข.5	ข.1 / ข.3	ข.1 / ข.3
						85	90	95	100			
3.2 กิจกรรมภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารด้านอาชีพ												
โครงการภาษาต่างประเทศเพื่อ การสื่อสารด้านอาชีพ	768	768	768	768	1) จำนวนประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรม ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารด้านอาชีพ 2) ร้อยละของประชาชนที่ผ่านการอบรม ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารด้านอาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	100	100	100	100	ข.2	ข.3	ข.3
						80	85	90	95			

แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	เป้าหมาย (คน)				ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด (ร้อยละ)				ความเชื่อมโยงนโยบาย		
	ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568		ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568	แผนพัฒนา กศน.จังหวัด นครราชสีมา	แผนพัฒนา การศึกษา ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี
	3. แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์											
3.3 กิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน												
โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน					1) จำนวนประชาชนที่เข้ารับการพัฒนากิจกรรมอาชีพ เพื่อสร้างรายได้และการมีงานทำ	100	100	100	100	ย.2 / ย.4	ย.2 / ย.3 / ย.4	ย.2 / ย.3 / ย.4
- กิจกรรม 1 อำเภอ 1 อาชีพ	672	739	812	894								
- กิจกรรมพัฒนาอาชีพระยะ สั้น (กลุ่มสนใจ หลักสูตรไม่เกิน 30 ชั่วโมง)	4,046	4,450	4,895	5,385	2) ร้อยละของผู้ผ่านการพัฒนากิจกรรมอาชีพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือ พัฒนาตนเองได้	80	85	90	95			
- กิจกรรมชั้นเรียนวิชาชีพ หลักสูตร 31 ชั่วโมงขึ้นไป	6,358	6,993	7,693	8,462								
3.4 กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้												
1) โครงการศูนย์การเรียนรู้ ต้นแบบ กศน. 5 ภูมิภาค เป็น Co-Learning Space	1 (แห่ง)	1 (แห่ง)	1 (แห่ง)	1 (แห่ง)	จำนวนศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ (Co-Learning Space)	100	100	100	100	ย.3	ย.4	ย.4

แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	เป้าหมาย (คน)				ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด (ร้อยละ)				ความเชื่อมโยงนโยบาย		
	ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568		ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568	แผนพัฒนา กศน.จังหวัด นครราชสีมา	แผนพัฒนา การศึกษา ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี
	5. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพตลอดช่วงชีวิต											
กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ												
5.1 โครงการความร่วมมือการผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุ ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข	280	280	280	280	1) จำนวนผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ 2) ร้อยละของผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อประกอบเป็นอาชีพ และสามารถดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวได้	100	100	100	100	ย.2 / ย.4	ย.3 / ย.4	ย.3 / ย.4
5.2 โครงการการจัดและส่งเสริมการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคงพัฒนาการทางกายจิตและสมองของผู้สูงอายุ	4,095	4,504	4,954	5,450	1) ร้อยละของผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิต	100	100	100	100	ย.2 / ย.4	ย.3 / ย.4	ย.3 / ย.4

แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	เป้าหมาย (คน)				ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด (ร้อยละ)				ความเชื่อมโยงนโยบาย		
	ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568		ปี 2565	ปี 2666	ปี 2567	ปี 2568	แผนพัฒนา กศน.จังหวัด นครราชสีมา	แผนพัฒนา การศึกษา ชาติ 20 ปี	ยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี
	6. แผนงานยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล											
กิจกรรมพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล โครงการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล												
โครงการศูนย์ดิจิทัลชุมชน	7,514	7,514	7,514	7,514	1) จำนวนประชาชนที่ผ่านการอบรมจาก ศูนย์ดิจิทัลชุมชน 2) ร้อยละของผู้ผ่านการอบรมจากศูนย์ ดิจิทัลชุมชนสามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	100	100	100	100	ย.2 / ย.3		
						80	85	90	95			

บทที่ 4

แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 –2568) สู่การปฏิบัติ

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี พ.ศ.2565-2565 เกิดการเชื่อมโยงกับบริบทของชุมชนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา จึงกำหนดกลไกในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ การกำกับ ติดตาม และประเมินผล ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมกับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคเครือข่ายในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งปรับปรุง แก้ไข หรือการกำหนดแผนใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงของสังคม โดยมีกรอบแนวความคิดในการบริหารแผนในการดำเนินงานดังนี้

ระบบกลไกเพื่อการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

1. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานในระดับในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตามแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 –2568) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดโครงการ กิจกรรม ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างชัดเจน

2. คณะกรรมการ ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญและใช้แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 –2568) เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานและการบริหารของหน่วยงานและสถานศึกษา

3. ดำเนินการชี้แจง ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ และความเข้าใจสาระสำคัญแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 –2568) ให้บุคลากรทุกระดับได้ทราบอย่างชัดเจนเพื่อการมีส่วนร่วมและสนับสนุนให้ดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาในสังกัด ที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการของชุมชน และแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 –2568) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบริหารแผน และนำแผนสู่ปฏิบัติ

5. พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจด้วยการยกย่องชมเชยให้รางวัล

6. ประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการนำแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 –2568) ไปสู่การปฏิบัติ

การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 –2568) ไปสู่การปฏิบัติ

1. ให้ความสำคัญกับการติดตามความก้าวหน้า การประเมินผลความสำเร็จ และผลกระทบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาระบบและกลไกการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินแผน ตั้งแต่การส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดจัดทำฐานข้อมูลทุกระดับที่จำเป็น โดยให้เกิดความเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลร่วมกัน รวมทั้งต้องพัฒนาตัวชี้วัดผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน ทั้งผลลัพธ์ในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนจัดระบบกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถนำผลมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง หรือปรับเปลี่ยนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการ นำแผนไปปฏิบัติจริง

2. ต้องมีการประเมินแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 –2568) ว่าผลการดำเนินงานในช่วง 2 ปีแรก คือ พ.ศ. 2565–2566 บรรลุ ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปทบทวนยุทธศาสตร์ และปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่จำใช้ในช่วง พ.ศ.2567–2568 ต่อไป

3. เสริมสร้างกลไกตรวจสอบของภาคประชาชนให้เข้มแข็ง โดยส่งเสริมให้ภาคประชาชนรวมกลุ่มติดตามความก้าวหน้า ตรวจสอบความโปร่งใสและความสำเร็จของโครงการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตนเอง

ปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จ

การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแต่ละยุทธศาสตร์ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 –2568) จะประสบความสำเร็จตามที่ระบุไว้ได้นั้น สำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา และสถานศึกษาในสังกัดต้องยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน และมีการทบทวน ปรับปรุงมาตรการ เป้าหมาย ความสำเร็จให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ เพื่อการพัฒนาศักยภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมายในทุกช่วงวัย ซึ่งต้องการดำเนินงานดังนี้

1. การสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาสังคมในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาการศึกษาในรูปแบบและลักษณะต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง มุ่งเน้นการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทุกระดับ

2. การสร้างความเข้าใจในเป้าหมาย และยุทธศาสตร์การดำเนินงานของแผนพัฒนา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 4 ปี (พ.ศ.2565 -2568) ให้กับบุคลากรสังกัดการทุกระดับ เพื่อการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ มีการบริหารจัดการ เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับ ดูแลให้เกิดการนำไปปฏิบัติ โดยมีระบบบริหารงบประมาณเป็นกลไกในการสนับสนุนให้บรรลุผลอย่าง เป็นรูปธรรม

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศที่บูรณาการ และเชื่อมโยงกับระบบแผนปฏิบัติการ ระบบการจัดสรรและเบิกจ่ายงบประมาณ และการกำกับ ติดตาม และรายงานการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

- | | |
|--|--|
| 1 นายกาเรียน ยืนยงชาติ | ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา |
| 2 นายโกเมน จินนาวัลย์ | รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา |
| 3 ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ | |
| 4 นายประสิทธิ์ ตั้งประเสริฐ | ครูชำนาญการพิเศษ |
| 5 นางประนอม ชะนะชาญ | ครูชำนาญการพิเศษ |
| 6 นางสุภา นานกลาง | ครูชำนาญการพิเศษ |
| 7 นางสาวเสาวนีย์ พัฒนะนาวีกุล | นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ |

คณะทำงานและสนับสนุนข้อมูล

- 1 กลุ่มอำนวยการ
- 2 กลุ่มยุทธศาสตร์และการพัฒนา
- 3 กลุ่มส่งเสริมการศึกษาจากระบบ
- 4 กลุ่มส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย
- 5 กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- 6 กลุ่มภาคีเครือข่ายและกิจการพิเศษ
- 7 กลุ่มตรวจสอบภายใน

จัดทำต้นฉบับ

นางพิชญธิตา ยศกลาง

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

